

ÅRSRAPPORT 2020

Rädda Barnen

Här och nu för framtiden

Rädda Barnens årsrapport 2020

Förord.....	sidan 3
Årsredovisning.....	sidan 6
Effektrapport.....	sidan 66
Hållbarhetsrapport.....	sidan 100

Rädda Barnens integrerade årsrapport över verksamheten 2020 består av tre delar; årsredovisning, effektrapport och hållbarhetsrapport.

I **årsredovisningen** kan du läsa om Rädda Barnens grundläggande idéer och om organisationen, få information om det ekonomiska utfallet och en analys av vad som påverkat organisationen det senaste året.

I **effektrapporten** berättar vi om Rädda Barnens resultat för barn, genom berättelser och kvantitativa data.

Hållbarhetsrapporten beskriver hur Rädda Barnen ser till att verksamheten är långsiktigt hållbar och hur vi arbetar för att ta socialt ansvar, ekonomiskt ansvar och miljöansvar.

Produktion: Rädda Barnen 2021

Projektledning: Ethel Ghirmai

Skribent: Frida Willén

Layout: Henrik Nordgren

Fotografier: Omslag: Johanna Åkerberg Kassel

Del 1, Årsredovisning: Save the Children

Del 2, Effektrapport: Save the Children

Del 3, Hållbarhetsrapport: Save the Children

För övriga bilder finns fotoinformation i anslutning till bilden.

FÖRORD

Över ett år har nu gått med en världsomfattande pandemi som mer eller mindre påverkar allt vi gör. Ytterligare ett år av ett barns liv. Ett år då livet har satts på paus på ett eller annat sätt. För ett barn är livet här och nu, och ett år är ofta en väldigt lång och oöverskådlig tid.

I början av mars 2020 var spridningen av covid-19 i Sverige ett faktum, och vi på Rädda Barnen ställde om organisationen till krisberedskapsläge. En övergripande riskanalys av programverksamheten gjordes och åtgärder vidtogs för att möta ökade risker för våra målgrupper. Vi såg att våra ordinarie verksamheter var viktigare än någonsin. Men vi såg också behov av att starta upp ny verksamhet. Medan stora delar av samhället stängdes ner eller började gå på lågvarv, accelererade vi istället. Vi visade tydligt att Rädda Barnen aldrig pausar.

På kort tid växlade vi upp, ställde om och startade nya verksamheter för att svara på de behov som uppkommit med pandemin.

En kartläggning som Rädda Barnen presenterade i april visade att flera av våra målgrupper, som barn och barnfamiljer som lever i socioekonomisk utsatthet eller migration, drabbades hårt av pandemins konsekvenser. Vi såg också att många hade stora utmaningar att följa restriktionerna. Virusnet har drabbat hela samhället på ett eller annat sätt, men de som drabbats hårdast är de redan mest utsatta.

Många föräldrar till de barn vi arbetar med arbetar inom samhällsberedande- eller serviceyrken som inte möjliggör distansarbete vilket innebär en stor risk att exponeras för smitta. Några av de ekonomiska konsekvenserna av virusutbredningen som kartläggningen visade och som drabbade våra målgrupper var ökad arbetslöshet, vräkningar och strukturell bostadslöshet.

Bland våra målgrupper är det många som delar boende, inte bara med föräldrar, utan även med mor- och farföräldrar. Då är det svårt att isolera sig och följa rekommendationer, och smitta riskerade därmed att spridas. Barn hölls hemma från skolan eftersom familjer var rädda att de skulle ta med sig smitta hem. Generationsboende gör också att barn bor i trångboddhet och det blev svårt att få studiero vid distansundervisning. Många barn saknar också teknisk utrustning för att klara av undervisning hemifrån.

När familjer isolerades och barn slutade att gå till skolan, ökade också barnens utsatthet för våld. Rädda Barnen arbetar för att barn så tidigt som möjligt ska bli medvetna om kroppens värde och om hur de kan säga eller visa ja och nej till fysisk kontakt. För många unga som lever under hedersförtryck och som på grund av distansundervisning är hemma mer, har kontrollen från familj och släkt förstärkts. Samtalen till vår stödchatt för hedersrelaterat våld har ökat under året, och vi utökade våra chattimmar nästan tredubbelt för att kunna möta behoven.

Vi ser också ökat våld på nätet. Pandemin har gjort att fler yngre barn är hemma och aktiva på nätet, och förövare söker upp barnen genom appar och spel som barnen använder. Med vägledningen "NätSMART" får vuxna stöd i att prata med barn om kroppen, gränser och sexuella övergrepp på nätet. Vid pandemins inträde i mars, tog våra psykologer och psykoterapeuter också snabbt fram krisinformation till föräldrar på åtta olika språk om hur de kan prata med barn om viruset och lindra barns oro.

När gymnasieskolor ställde om till undervisning online och när barn började stanna hemma, blev de utan skolmat. För många familjer innebär det ett praktiskt och ekonomiskt problem. När Rädda Barnen uppmärksammade detta började vi att dela ut mat till våra målgrupper i flera delar av landet. Rädda Barnen arbetar i vanliga fall inte med utdelning av mat, men den extraordinära situationen krävde att vi snabbt svarade upp på de behov våra målgrupper uttryckte.

FÖRORD

När många fritidsaktiviteter och andra sociala sammanhang försvann, tog Rädda Barnen initiativ till "Digifritids", en plattform på nätet för barn mellan sex och tolv år med stimulerande fysiska och teoretiska aktiviteter. Genom att skapa tillgänglighet till en stimulerande fritid och psykosocialt stöd för alla barn, när vi också barn som har det extra svårt och som behöver stöd av trygga vuxna.

Fortsatt lokal närvaro och bibehållen stabilitet och normalitet i verksamheten har varit extra viktigt i en osäker tid. I det lokala civillsamhället har vi bibehållit vår roll som en aktör som verkar tillsammans med, och för, boende i de områden där vi jobbar. Vi stöttar och samverkar lokalt med partners och nätverk, för att underlätta och möjliggöra kvalitetssäkrad verksamhet som når barn och familjer som lever i särskilt utsatta situationer.

Mot bakgrund av covid-19-pandemin tog regeringen under året fram ett förslag till Sveriges framtida migrationslagstiftning, som riskerar att kraftigt försämra rättigheterna för barn på flykt som sökt skydd i Sverige. Rädda Barnen upplevde under året att utan snabbt agerande mot det nya förslaget kommer barn som rotat sig i Sverige och svårt sjuka barn att utvisas i ännu större utsträckning, och fler familjer kommer tvingas leva splittrade i många år. Under våren 2020 organiserade Rädda Barnen ett upprop för att skydda barn på flykt, som resulterade i nästan 5 000 underskrifter. Över 450 mejl skickades till politikerna i migrationskommittén som tog fram förslaget. Vi har under året regelbundet skrivit debattartiklar och gått ut med kommentarer. Regeringen tar nu fram en proposition som behandlas i riksdagen under våren 2021.

Det finns inga likhetstecken mellan att växa upp i fattigdom och att ha en svår barndom. Det är naturligtvis många faktorer som påverkar en bra uppväxt, inte minst i Sverige där fattigdom inte alltid ärvs mellan generationer. Trots det är förutsättningarna för en god hälsa, lyckad skolgång, meningsfull fritid, och annat som vi förknippar med ett gott liv, mycket sämre för ett barn som växer upp i ekonomisk utsatthet. Det får betydelse för det enskilda barnet och dess chanser till ett självständigt liv som vuxen, och det får betydelse för samhället i stort. I november släppte Rädda Barnen "Milleniebarnen", som är den första studien i sitt slag. Studien följer en hel årskull barn födda år 2000 under hela deras uppväxt utifrån deras ekonomiska villkor. Den visar att nästan hälften av alla milleniebarn har upplevt ekonomisk utsatthet något år under sin uppväxt, och barn till ensamstående föräldrar har en avsevärt förhöjd fattigdomsrisk.

På Rädda Barnen pausar vi inte heller för våra barn ute i världen. Under året har vi lyckats covid-anpassa våra internationella projekt till 87 procent, och tillsammans med vår internationella rörelse har vi totalt samlat in 288 miljoner dollar till vårt arbete. Vi har hjälpt 11,8 miljoner barn, som på ett eller annat sätt blivit påverkade av pandemin, med hälsa och nutrition, utbildning, mat och kontantstöd, och skydd mot våld i hemmet.

På grund av pandemin står vi inför en ytterligare global kris. För första gången i vår moderna historia hotas utbildningen för en hel generation. Den snabba spridningen av covid-19 har tvingat skolor att stänga för över en miljard barn, och det är de mest marginaliserade barnen som drabbats hårdast. Till exempel har barn som lever i låginkomstländer inte alltid tillgång till internet hemma och det är därför inte möjligt med distansundervisning. Rädda Barnen har beräknat att barn globalt, i skoldagar och i genomsnitt, förlorat mer än en tredjedel av ett skolår. Det är en lång tid i ett barns liv och en stor del av deras utbildning.

I tidigare kriser har vi sett att ju längre barn är borta från skolan, desto större är risken att de inte kommer tillbaka. Vi beräknar att 9,7 miljoner barn aldrig kommer att återvända till skolan. Vi ser till exempel att många familjer med knappa inkomster hamnat i ännu djupare fattigdom under pandemin. Många föräldrar ser sig tvungna att gifta bort sina döttrar och/eller låta barnen börja arbeta. Vi har sett att barnäktenskap och tonårsgraviteter ökat under pandemin, och 2,5 miljoner flickor riskerar att hoppa av skolan och giftas bort under en femårsperiod.

FÖRORD

Rädda Barnen arbetar hårt för att barn världen över ska få den undervisning som de missar. Vi förser barn med fysiskt studiematerial anpassat till distansundervisning, och ger undervisning via exempelvis mobil, sociala medier, appar och radio. Vi ger också vägledning till föräldrar i hur de kan stötta barnen i distansundervisningen.

Under året har Rädda Barnen fortsatt arbeta för att flickor ska få tillgång till preventivmedel och rådgivning inom sexuell och reproduktiv hälsa, och arbetat för att civilsamhället ska få utrymme och rätt att verka i dessa frågor. Vi har bland annat säkerställt att vår programverksamhet inte har påverkats av, eller bidragit till, Mexico City Policy. Den policy som USAs förra president Donald Trump införde, som stoppade amerikansk finansiering till alla icke-statliga organisationer som informerar om abort, eller som arbetar med politisk påverkan för att förändra ett lands syn på aborter. I exempelvis Latinamerika har Rädda Barnen fortsatt ge stöd till ungdomsgrupper som arbetar mot sexuellt våld och trakasserier, samt rätten till sexualundervisning i skolan.

En annan fråga som Rädda Barnen drivit under året är frågan om att ta hem de svenska barnen som är fast i lägren i det svårt konflikttrabbade Syrien. Trots kritik från FN och påtryckningar från oss i civilsamhället har svenska regeringen vägrat ta hem sina svenska medborgare. Med stöd ifrån bland annat våra verksamheter på plats i regionen har vi lyft frågan om dessa barns rättigheter att komma hem i möten med beslutsfattare, expertseminarium i Riksdagen och i samtal med representanter för det kurdiska självstyret som vädjar om hjälp med repatriering av andra länders medborgare.

Många av årets insatser som vi nu nämnt skulle inte kunnat bli verklighet utan stödet från våra givare. Våra givare - privata, institutionella och företag - är fundamentet som vår organisation bygger på. Ett tydligt exempel på detta är våra givares stöd till Jemen. Barn i Jemen befinner sig i det som har kallats "världens värsta humanitära kris", där över fem miljoner barn behöver humanitär hjälp. Många barn är så undernärda att de behöver sjukhusvård för att återhämta sig. Under 2020 drog många statliga givare in sitt stöd till Jemen på grund av våldet, och 56 av våra kliniker hotades av nedstängning. Men tack vare finansiering från våra givare kunde Rädda Barnens kliniker fortsätta att hjälpa svårt sjuka barn att överleva.

"When day comes, we step out of the shade, aflame and unafraid. The new dawn blooms as we free it. For there is always light, if only we are brave enough to see it, if only we are brave enough to be it."

Så avslutar amerikanska poeten och aktivisten Amanda Gorman sin dikt, inspirerad av stormningen av Capitolium, som hon höll på USAs president Joe Bidens installation. Ytterligare ett år har gått av barnens liv, men barnens framtid är inte förutbestämd på något sätt. Vi kan vara ljuset för barnen, vi kan göra varma och modiga val. Här och nu och för framtiden.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jens Orback'.

Jens Orback
Ordförande

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helena Thybell'.

Helena Thybell
Generalsekreterare

DEL 1
ÅRSREDOVISNING 2020

Rädda Barnen

Innehåll

Årsredovisning 2020.....	6
Allmänt om verksamheten.....	9
Förvaltningsberättelse	9
Det här är Rädda Barnen.....	9
Vi är en barnrättsorganisation.....	9
Vårt arbete utgår från barnkonventionen	11
Vi utgår från barnens verklighet.....	11
Vi jobbar i partnerskap med andra	12
Vi är en lokal och global organisation.....	12
Vi är en medlemsrörelse.....	12
Vi finns i mer än hälften av världens länder.....	12
Så här styrs Rädda Barnen.....	14
Medlemmar.....	14
Riksmöte 2020	14
Nyckeltal medlemmar	14
Riksstyrelsen.....	14
Arvoden	15
Utskott 2020.....	15
Tryggare tillsammans/Child Safeguarding	17
Valberedning	18
Revisorer	18
Rädda Barnens kansli.....	18
Ledningsgrupp vid årets avslutning.....	18
Yrkeskategorier.....	19
Lönepolicy och lönestruktur.....	19
Generalsekreterarens villkor och uppdrag	20
Rädda Barnens aktiebolag.....	20
Intern kontroll och revision.....	20
Hållbarhetsupplysningar	21
Resultat och ställning.....	22
Intäkter	22
Medlemsavgifter	23
Gåvor	23
Bidrag.....	24
Kostnader	26

Ändamålskostnader	27
Insamlings- och administrationskostnader	29
Resultat.....	30
Avkastningsresultat.....	30
Väsentliga händelser under räkenskapsåret.....	31
Resultaträkning.....	45
Balansräkning.....	47
Förändring av eget kapital.....	49
Kassaflödesanalys	50
Noter till resultat- och balansräkning.....	51
Verksamhetsintäkter.....	51
Verksamhetskostnader	52
Tillgångar, skulder och avsättningar	52
Eget kapital.....	53
Eventualförpliktelser	53
Kassaflödesanalys.....	53
Riksförbundet, distrikt och lokalföreningar.....	53
Koncernredovisning	53
Årsredovisningens undertecknande	62
Revisionsberättelse	63

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Det här är Rädda Barnen

Vi är en barnrättsorganisation

Rädda Barnen är världens största självständiga barnrättsorganisation, fokuserad på hållbara insatser – akuta och långsiktiga. Vi tror att verklig hållbarhet bygger på att hjälpa i tid och över tid, och vår självständighet gör att vi kan agera där vi gör mest nytta för barn – i Sverige och i världen. Tack vare vår storlek kan vi på riktigt göra omedelbara och bestående skillnader i världen, varje dag.

I och med att vi är en självständig organisation, politiskt och religiöst obunden, får vi ofta access till utsatta områden som andra inte får. Det gör att vi, till skillnad från andra, kan agera mer snabbfotat och flexibelt där barns behov är som störst.

Vår organisation är över 100 år gammal. Men vi har ständigt moderniserat oss, för att kunna vara den som barnen kan lita på – oavsett om det gäller att driva långsiktiga samhällsförändringar, eller för att hjälpa i akuta lägen.

Vårt löfte:

Varje dag gör vi världen lite bättre för barn.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Våra fokusområden:

Trygghet

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. Barn ska aldrig, aldrig utsättas för våld, sexuella övergrepp eller utnyttjas i skadliga arbeten. Vi stoppar farligt barnarbete, skyddar barn mot människohandlare och ger psykologiskt stöd till barn som varit med om traumatiska upplevelser. Vi gör vad som krävs här och nu för en ljusare framtid – för att trygga barn blir trygga vuxna.

Utbildning

Alla barn har rätt att gå i grundskolan. Att vara flicka, fattig, ha en funktionsnedsättning eller bo mitt i ett krig eller i en avlägsen by ska aldrig hindra ett barn från att få gå i skolan. Vi utbildar lärare, fyller skolväskor med skrivböcker och pennor och ger barn plats i ett tryggt klassrum. Vi gör vad som krävs här och nu för en ljusare framtid – för att barn med kunskap blir kloka vuxna.

Hälsa

Alla barn har rätt att äta sig mätta och gå till doktorn. Barn ska inte dö av sjukdomar och näringsbrist som enkelt kan botas med effektiva och billiga metoder. Vi ser till att barn, hur avlägset de än bor, får mat, sjukvård och medicin. Vi gör vad som krävs här och nu för framtiden – för att friska barn växer upp och förändrar världen.

Katastrof

Alla barn har rätt till hjälp i krig och katastrofer. Barn ska aldrig lämnas ensamma utan skydd när deras liv och vardag slås i spillror. Vi är snabbt på plats och ger livräddande sjukvård, skyddar ensamma barn, återförener familjer och startar tillfälliga skolor. Och vi stannar så länge barnen behöver oss. Vi gör vad som krävs här och nu för en ljusare framtid – för att barns säkerhet är en självklarhet.

Sverige

Alla barn i vårt land har rätt att få en trygg uppväxt. Inget barn i Sverige ska leva i otrygghet och utanförskap. Vi ger stöd och skydd till barn som har det tufft och pratar med beslutsfattare för att samhället ska ta sitt ansvar. Vi gör vad som krävs här och nu för en ljusare framtid – för att alla barn i Sverige ska växa upp på lika villkor.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Vårt arbete utgår från barnkonventionen

I vår värld är det självklart att barn och unga har rättigheter som gör att de kan utvecklas, vara delaktiga och växa upp i trygghet. Vårt arbete utgår från barnkonventionen, som är FN:s konvention om varje barns rätt att överleva, utvecklas och växa upp i trygghet.

Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen lag i Sverige, vilket är en seger för det långvariga opinionsarbete som Rädda Barnen drivit tillsammans med andra barnrättsorganisationer. Vårt arbete för barn fortsätter tills vi ser att barnkonventionen är genomförd i praktiken i alla världens länder, och vi kommer fortsätta ge barns röster utrymme och vara barnens röst när de inte själva kan göra sin röst hörd.

Vår vision för Rädda Barnen i Sverige:

Att göra barnkonventionen verklig för varje barn.

Vi utgår från barnens verklighet

Att barnen är delaktiga i vad vi gör och att de får mer inflytande i frågor som rör deras liv och vardag är en central del i vår metod och vårt arbete. Vi arbetar tillsammans med barnen, lyssnar på deras egna berättelser och analyserar de problem som står i deras väg, så att vi kan stötta dem på bästa möjliga sätt.

Direkta insatser

Kunskap

Påverkan

Vår metod är en kombination av direkta insatser för barn, kunskap och påverkan. Det är just kombinationen av dessa tre som definierar vilka vi är och gör oss starka. Våra direkta insatser är en förutsättning för att samla in rätt kunskap och därmed vara en trovärdig expert och samhällspåverkare.

Våra insatser syftar alltid till att skapa hållbar förändring över tid. Eftersom vi är en global organisation med verksamhet över hela världen kan vi både hjälpa snabbt i händelse av en katastrof och arbeta för långsiktig utveckling. Ofta är vi den som är först på plats och som stannar längst, alltid med målet att skapa långsiktigt varaktig förändring.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Vi jobbar i partnerskap med andra

Även om vi är en självständig organisation så jobbar vi ofta tillsammans med andra. Genom engagemanget från våra medarbetare, medlemmar, partners och givare kan vi tillsammans säkerställa rättigheter för barnen och med barnen.

Partnerskap med det lokala civila samhället är en grundsten i vårt arbete, nationellt och internationellt. Vi tar tillvara på den lokala kompetensen i länderna och den erfarenhet och resurser som finns hos våra samarbetspartners. Genom att stärka kapacitet och ägarskap lokalt skapar vi ännu bättre förutsättningar för långsiktiga och hållbara resultat för barn.

Vi jobbar även tillsammans med företag, som bidrar med gåvor, tid, engagemang och räckvidd i sina kanaler. Företag har en egen påverkan på barn genom att exempelvis anställa föräldrar eller genom sin marknadsföring som kan nås av barn. I vår verksamhet Save the Children Centre for Child Rights and Business utgår vi från barnrättsprinciperna för företag, analyserar företagets verksamhet och bidrar med rådgivning, och etablerar nya arbetssätt för säkerställa barns rättigheter i exempelvis företags värdekedjor.

Vi är en lokal och global organisation

Vi är en medlemsrörelse

I Sverige är medlemmarna grunden för Rädda Barnens organisation. Det är medlemmarna som i lokalföreningar, distrikt och på nationell nivå tar de beslut som formar Rädda Barnens arbete och verksamhet.

Sverige är ett av världens bästa länder att växa upp i för den stora majoriteten barn. Men det finns alltför många barn som har det tufft, såsom barn som flytt till Sverige, barn som växer upp i socioekonomisk utsatthet eller är utsatta för våld. Rädda Barnens lokalföreningar driver verksamheter för dessa barn. Det kan handla om barnvänliga platser, studiestöd, fritidsaktiviteter eller samtalsgrupper. Mycket av verksamheten under 2020 har präglats av omställning i pandemin och nya sätt att arbeta på.

Medlemmarna tillhör någon av Rädda Barnens nästan 150 lokalföreningar. I föreningarna arbetar de och andra aktiva tillsammans för att genom verksamheten skapa en bättre värld för barn. Arbetet sker för och tillsammans med barn och vuxna i barnens närhet. Lokalföreningarna arbetar för alla barns rättigheter men i direkta insatser och påverkansinsatser ligger fokus på de mest utsatta barnen. Aktiviteter sker ofta tillsammans med lokala samarbetspartners i civilsamhället.

Lokalföreningar och distrikt är engagerade i direkta insatser för barn och föräldrar, påverkansarbete, insamlingsverksamhet, kampanjer och utbildningar.

Vi finns i mer än hälften av världens länder

Alla 30 Rädda Barnen-organisationer i lika många länder runt om i världen utgör tillsammans en av världens ledande barnrättsaktörer. Vi bedriver verksamhet i 120 länder världen över, både långsiktigt utvecklingsarbete och humanitära insatser.

Rädda Barnen i Sverige bidrar till den globala rörelsen med pengar, personal och kunskap för att förverkliga den gemensamma visionen. Vi stöttar också med metoder och kunskap till det globala arbetet för att påverka stater och andra samhällsaktörer så att de stärker barns rättigheter. Vi ger särskilt stöd till systerorganisationen i Sydafrika där även en företrädare för svenska Rädda Barnen är ledamot i styrelsen.

Medlemmarna har ordet

Rädda Barnens medlemmar ger generöst av sin tid för att vara med och göra skillnad i barns liv. Vi frågade några utvalda medlemmar om året som gått.

Mehrnaz Taklif, Järvastaden Sundbyberg

Vad är du mest stolt över att ha uppnått tillsammans med Rädda Barnen under 2020?

Trots ett år med pandemi har ett fantastiskt samarbete mellan lokalföreningen, volontärer, medlemmar och kansliet visat att vi aldrig glömt bort syftet till varför vi alla tagit på oss de olika roller som vi valt. Vi har inte stått stilla, utan vi har haft ett mål och anpassat oss efter förutsättningarna och genomfört sommar-aktiviteter, erbjudit mötesplatser och gett studiestöd.

BrittMarie Windemo, Söderhamn

Vilket är det främsta skälet till att du är medlem i Rädda Barnen?

I Rädda Barnen kan vi vara en stark röst för barnen. En röst som är trygg, trovärdig och balanserad och som når fram både till barnen, föräldrarna, samhällsmedborgarna och beslutsfattarna. Det känns varmt i hjärtat att få vara en del i en sådan rörelse och att få bidra efter förmåga.

Anders Lindqvist, Linköping

Vad skulle du säga till någon annan som överväger att bli medlem i Rädda Barnen?

Inom Rädda Barnen har du möjlighet att konkret kunna påverka barns situation till det bättre. Med Rädda Barnen som identitet ökar vi tillsammans våra möjligheter att få gehör och skapa samarbeten, som förbättrar barns uppväxtvillkor. Med Barnkonventionen i ryggen, stärks ytterligare våra utsikter att lyckas.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Så här styrs Rädda Barnen

Medlemmar

Riksmöte 2020

2020 hölls Riksmötet för första gången digitalt. Att ställa in var aldrig något alternativ, och vi satsade istället på att ställa om. Några distrikt hade redan under våren, med framgång, haft digitala årsmöten. Inför riksmötet gjordes regionala utbildningar och test för att allt skulle fungera.

Vi behöver arbeta mer med digitala möten om vi ska komma upp i samma nivå på diskussionerna som de fysiska mötena ger men det blev ändå ett fullgott möte där en rad viktiga beslut togs.

Rädda Barnens riksstyrelse, distrikt och lokalföreningar har under 2019/20 diskuterat frågor om hur Rädda Barnen ska vara en stark och framgångsrik medlemsorganisation också i framtiden. Riksstyrelsen presenterade arbetet för riksmötet som beslutade att Rädda Barnen behöver satsa mer på att stoppa medlemstappet och inom några år även vända det till en ökning. Rädda Barnen behöver fler medlemmar!

Nyckeltal medlemmar

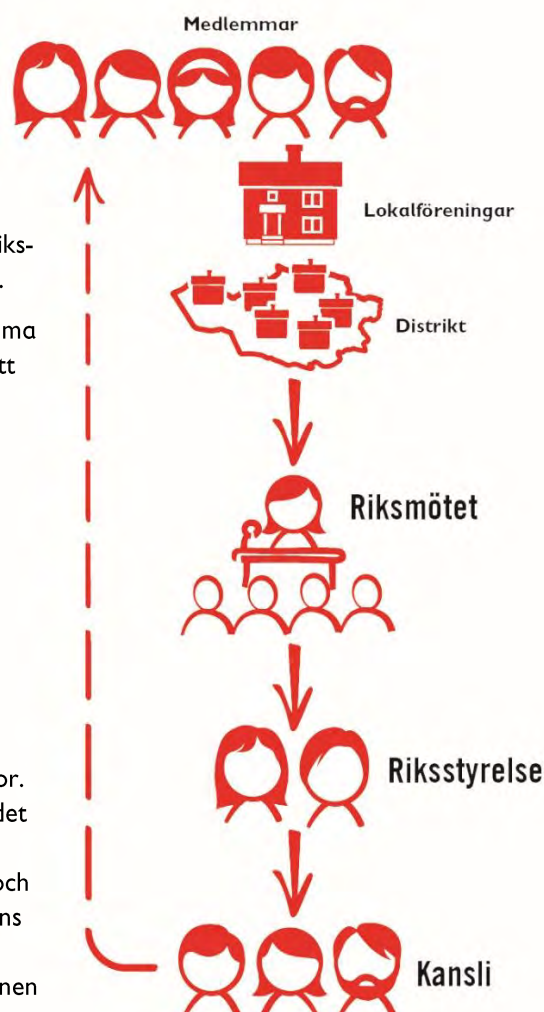
Rädda Barnen har en negativ medlemsutveckling. Från 2009 har medlemstalet gått från 86 000 till idag drygt 60 000, en minskning på nästan 30 procent. Under 2020 var 62 procent av medlemmarna kvinnor. Många av Rädda Barnens medlemmar är äldre än 70 år, för 2020 var det 24 709. Att vara medlem i Rädda Barnen är ett ställningstagande för barnets rättigheter och en möjlighet att engagera sig i styrelsearbete och ta ansvar för Rädda Barnens organisation och verksamhet. Men det finns även andra sätt att visa på sitt engagemang och göra skillnad. Till exempel ökar antalet månadsgivare fortsatt; 2020 hade Rädda Barnen 102 551 månadsgivare.

Riksstyrelsen

Styrelsen väljs vid Rädda Barnens riksmöte som äger rum vartannat år. Vid Rädda Barnens riksmöte i september 2020 valdes nuvarande styrelse. Uppdraget för styrelsen är följande:

- Verkar för Rädda Barnens utveckling i enlighet med stadgar och Riksmötets beslut.
- Ansvarar för planering, genomförande och utvärdering av svenska Rädda Barnens hela verksamhet.
- Ansvarar för Rädda Barnens arbete inom det globala samverkansförbundet samt Internationella Rädda Barnen utifrån det mandat som ges av Riksmötet i samband med beslut om verksamhetsinriktning.
- Fastställer årligen verksamhetsplan och budget för riksförbundet.

Riksstyrelsen höll sju protokollförda sammanträden under 2020 och består av ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter. En ledamot och en personlig ersättare utses av Rädda Barnens Ungdomsförbund. Två adjungerade ledamöter, med närvaro och yttranderätt, utses av de fackliga organisationerna.

Deltagare på Riksmötet 2020 som genomfördes digitalt.

Arvoden

Vid riksmötet i september 2020 beslutades att ordförande får ett arvode om 23 650 kr per månad och vice ordförande 5 912 kr per månad. Den som får uppdraget som ordförande förväntas lägga mycket tid på uppdraget men får bara ersättning för en del av tiden. Samtliga ledamöter, med undantag för ordförande och vice ordförande, kan få ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Det utgår ingen tjänstepensionsavsättning för styrelseledamöter.

Utskott 2020

Arbetsutskottet (AU)

Bereder riksstyrelsens sammanträden och ansvarar för att regelbundet se över generalsekreterarens anställnings- och lönevillkor.

Revisionsutskottet (RUT)

Övervakar att Rädda Barnens redovisningsprinciper följer god redovisningssed och tillämpas på ett korrekt sätt. Revisionsutskottet bevakar att intern kontroll och riskhantering avseende både finansiellt och verksamhetsgenomförande bedrivs på ett tillfredställande sätt, deltar också i planeringen och uppföljningen av internrevisionsarbetet samt följer upp hur såväl extern som internrevisorernas påpekanden och rekommendationer hanteras i organisationen.

Kapitalförvaltningsutskottet (KFU)

Stöder organisationen i medelsförvaltningen, både den långsiktiga kapitalförvaltningen och den kortsiktiga likviditetsförvaltningen. Ser över förvaltningspolicyn för medelsförvaltningen och utvärderar förvaltningens resultat. Genomför etisk granskning och utvärderar om medelsförvaltningen sker inom ramen för förvaltningspolicyn.

Medlemsutskottet (MU)

Arbetar för att förbättra kommunikationen mellan medlemsrörelsen och riksstyrelsen, stärka den demokratiska processen och stärka känslan av samhörighet inom hela organisationen.

Internationella utskottet (IU)

Ger stöd åt Rädda Barnens styrelse i samarbetet med det globala samverkansförbundet och Internationella Rädda Barnen.

Förändringar i våra utskott

På riksmötet 2020 beslutade styrelsen att, för att förenkla arbetet, minska antalet utskott. Sedan den 15 september finns inte medlemsutskottet och internationella utskottet längre.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Riksstyrelsens sammansättning

Närvaro styrelseledamöter 2020, fram till riksmötet september 2020.

Namn	Ort	Funktion	Bakgrund	Närvaro	Utskott
Lise Bergh	Stockholm	Ordförande	Jurist, f d generalsekreterare Amnesty Sverige	4/4	AU, IU
Madeleine Sultan Sjöqvist	Uppsala	Vice ordförande	Universitetslektor, Uppsala Universitet	4/4	RUT, AU, IU
Lars Axelsson	Stockholm	Ledamot	Marknadschef	4/4	KUT
Oliwer Karlsson	Malmö	Ledamot	Genusvetare, sakkunnig barns rättigheter	4/4	MU
Ingela Schmidt	Solna	Ledamot	Chief Information Security Officer	4/4	Trustee för Tryggare Tillsammans, RUT, MU
Cecilia Abrahamsson	Stockholm	Ledamot	Kommunikatör	4/4	AU, MU, IU
Monica Burman	Umeå	Ledamot	Professor i rättsvetenskap	4/4	RUT
Monica Selin	Göteborg	Ledamot	Habiliteringsassistent	4/4	MU
Anders Ferbe	Stockholm	Ledamot	Senior rådgivare	4/4	AU, IU, KUT
Raymond Mankowitz	Stockholm	Ledamot	Kommunikationsdirektör	4/4	KUT, MU
Per Hedman	Östersund	Ledamot	Barnläkare	4/4	MU
Vendela Carlford*	Uppsala	Ledamot	Ordförande Rädda Barnens ungdomsförbund	4/4	(RBUF)
Josefine Stenbeck**	Göteborg	Ersättare	Student	1/4	(RBUF)

*RBUF:s ordinarie ledamot

**RBUF:s ersättare, ordinarie fr.o.m. september

Rädda Barnens årsrapport 2020

Riksstyrelsens sammansättning

Närvaro styrelseledamöter 2020, efter riksmötet september 2020.

Namn	Ort	Funktion	Bakgrund	Närvaro	Utskott
Jens Orback	Stockholm	Ordförande	VD Global Challenges, F.d. jämställdhetsminister och generalsekreterare Olof Palme Center.	3/3	AU
Cecilia Abrahamsson	Stockholm	Vice ordförande	Kommunikatör	3/3	AU, RUT
Lars Axelsson	Stockholm	Ledamot	Marknadschef	3/3	KUT
Oliwer Karlsson	Stockholm	Ledamot	Genusvetare, demokratiutvecklare	3/3	AU
Ingela Schmidt	Solna	Ledamot	Chief Information Security Officer	3/3	Trustee för Tryggare Tillsammans, RUT
Josephine Bladh	Uppsala	Vice ordförande	Egenföretagare – konsult inom organisationsförändring och ledarskap	3/3	
Maria Schillaci	Västerås	Ledamot	Barnpsykiolog	3/3	
Monica Burman	Umeå	Ledamot	Professor i rättsvetenskap	3/3	RUT
Monica Selin	Göteborg	Ledamot	Habiliteringsassistent	3/3	KUT
Anders Ferbe	Stockholm	Ledamot	Senior rådgivare	3/3	AU, KUT
Raymond Mankowitz	Stockholm	Ledamot	Kommunikationsdirektör	3/3	
Hanna Thessén*	Uppsala	Ledamot	Ordförande Rädda Barnens ungdomsförbund	2/3	(RBUF)
Josefine Stenbeck**	Göteborg	Ersättare	Student	1/3	(RBUF)

*RBUF:s ordinarie ledamot

**RBUF:s ersättare, ordinarie fr.o.m. september

Tryggare tillsammans/Child Safeguarding

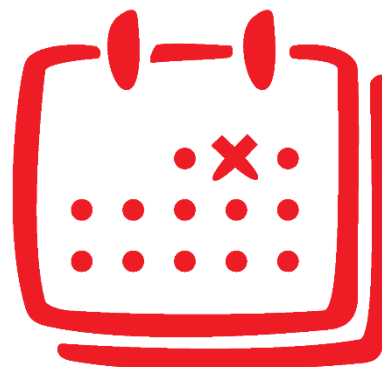
Styrelsens uppdrag är bland annat att säkerställa att alla beslut som styrelsen tar är i linje med Rädda Barnens Child Safeguarding policy, samt att ramverk och policy genomförs och upprätthålls i medlemsrörelsen. Ansvarigt från Riksmötet 2018 är Ingela Schmidt.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Valberedning

Valda vid riksmötet 2020-09-15.

- Ewa Back (ordförande)
- Tomas Rydsmo
- Britta Öström
- Gunnel Eneroth
- Maliha Khan
- Henrik Holmquist

Revisorer

Valda vid riksmötet 2020-09-15.

Ordinarie revisorer

Erik Albenius, auktoriserad revisor, PwC AB och Gay Ljungberg, förtroendevald revisor.

Revisorssuppleanter

Cecilia Luther, auktoriserad revisor, PwC AB och Annika Draws, förtroendevald suppleant.

Rädda Barnens kansli

Rädda Barnens huvudkontor ligger i Alvik i Stockholms län och leds av generalsekreterare Helena Thybell.

Ledningsgrupp vid årets avslutning

Helena Thybell, generalsekreterare

Anna Nordström, HR-chef

Caroline Thunved, chef för kommunikation och insamling

Cecilia Chatterjee-Martinsen, chef för internationella programmet

Ekin Ergün Björstedt, chef för finansiering och partnerskap

Freddie Hellström, ekonomichef

Jon Björk, chef för verksamhetsstöd samt ställföreträdande generalsekreterare

Maria Frisk, chef för Sverigeprogrammet

Ulf Rickardsson, chef för generalsekreterarens stab

samt som protokollförare, Linda Grandin, assistent i generalsekreterarens stab.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Rädda Barnen hade under året i genomsnitt 357 anställda. Av dessa var 11 medarbetare anställda på utlandskontrakt.

Anställda

Rädda Barnen hade under året i genomsnitt 357 anställda. 256 var tillsvidareanställda (53 män, 253 kvinnor). 101 personer hade tidsbegränsade anställningar (22 män, 79 kvinnor). Rädda Barnen eftersträvar en jämn könsfördelning och arbetar aktivt för att öka antalet män bland de anställda. Av 357 anställda var 11 medarbetare anställda på utlandskontrakt.

Yrkeskategorier

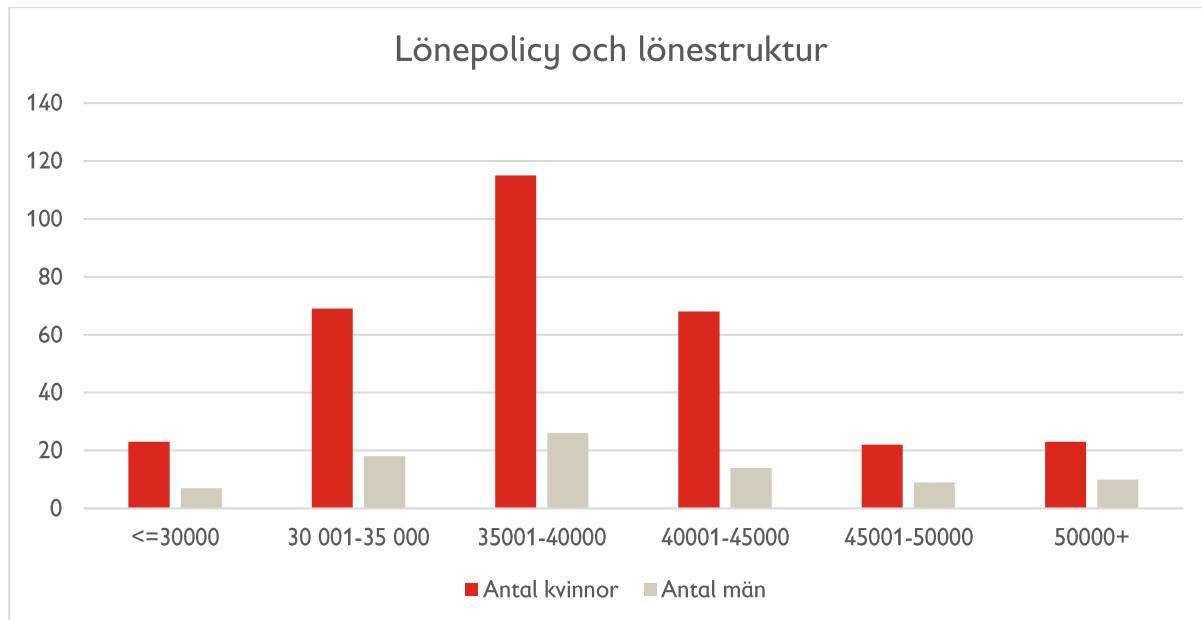
Rädda Barnens kansliorganisation har en mängd olika yrkeskategorier med olika kompetenser och exempel på roller är administratörer, ekonomer, HR business partners, it-tekniker, partnership managers, kommunikatörer, marknadsförare, programhandläggare, portfolio managers, projektledare, rådgivare, terapeuter, verksamhetsutvecklare.

Chefer med personalansvar: avdelningschefer, biträdande avdelningschefer, sektionschefer, gruppchefer.

Chefer utan personalansvar: area directors, biträdande regionchefer, kompetensutvecklingschef.

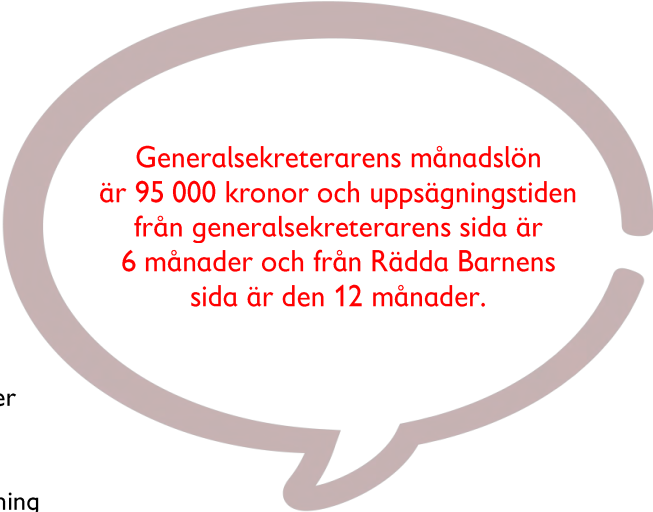
Lönepolicy och lönestruktur

Rädda Barnen strävar efter att ha en tydlig lönepolicy som inkluderar principer och kriterier för lönesättning, med utgångspunkt i våra värderingar och vårt centrala löneavtal. Lönestrukturen ligger i nivå med liknande organisationer i Sverige. Rädda Barnen tillämpar inte provisionsbaserad ersättning. Lönerrevision för 2020 försenades på grund av coronapandemin och centrala avtalsförhandlingar blev klara först januari 2021.

Lönestrukturen ligger i nivå med liknande organisationer i Sverige.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Generalsekreterarens månadslön är 95 000 kronor och uppsägningstiden från generalsekreterarens sida är 6 månader och från Rädda Barnens sida är den 12 månader.

Generalsekreterarens villkor och uppdrag

Helena Thybell tillträdde tjänsten som generalsekreterare 2019-08-12. Månadslön är 95 000 kr (2019 års lönenivå). Generalsekreteraren har ett förordnande t o m 2024-08-12. Uppsägningstiden från generalsekreterarens sida är 6 månader och från Rädda Barnens sida är den 12 månader. Vid uppsägning med arbetsbefrielse sker avräkning om annat arbete erhålls under uppsägningstiden. Tjänstepensionsavsättning är enligt kollektivavtal och uppgick till kronor under 2020.

Rädda Barnens generalsekreterare Helena Thybell hade följande övriga uppdrag:

- Wildhood Foundation (Privat räkning)
- Folk och Försvars Styrelse (för RB Räkning)

Generalsekreteraren erhåller ingen ersättning i någon av ovanstående styrelseuppdrag.

Rädda Barnens aktiebolag

Rädda Barnens Service AB är ett bolag som är helägt av riksförbundet. Det bedriver konsultverksamhet i Sverige och utomlands inom barnrätts- och hållbarhetsfrågor. Det finns idag två dotterbolag: CCR CSR (The Center for Child Rights and Corporate Social Responsibility) i Peking respektive Hongkong.

Rädda Barnens riksförbund har sedan 2018 ytterligare ett bolag, Rädda Barnen Välfärd AB, som ska driva idéburen välfärd inom områdena vård, omsorg och utbildning, och därmed förenlig verksamhet. Vid årsskiftet 2019/2020 har avtal, verksamheter och medarbetare överförts från riksförbundet till bolaget. Från och med 2021 innefattas även drift av fritidsgårdar inom bolagets verksamhetsområden.

Intern kontroll och revision

Intern kontroll är en del av ekonomi- och verksamhetsstyrningen. Arbetet utförs av styrelse, ledning och annan personal för att ge en rimlig försäkran huruvida satta mål, rapportering, lagar & regler följs och uppnås.

Styrelsens revisionsutskott följer upp att den interna kontrollen av riksförbundet bedrivs på ett tillfredställande sätt. En internrevisor stöder utskottet och granskar verksamheten enligt en årlig plan.

Den samlade revisionen innebär att organisationens intressenter försäkras om att Rädda Barnens redovisning ger en rättvisande bild av verksamheten. Principen är att uppföljning och/eller revision ska ske i alla efterföljande led. När andra medlemmar i Internationella Rädda Barnen eller partner till Internationella Rädda Barnen utför verksamhet på uppdrag av Rädda Barnen i Sverige, genomförs en extern revision av denna verksamhet om det samlade beloppet överstiger gränsvärdet på 284 000 kr. Verksamhet som implementeras av svenska partners samt verksamhet som implementeras genom internationella Rädda Barnen är föremål för egna årliga externa revisioner. Rädda Barnen tillämpar den kvalitetskod som utvecklats av GIVA och arbetar i enlighet med Svensk Insamlingskontrolls krav för 90-konto.

Hållbarhetsupplysningar

Hållbarhetsupplysningar

Rädda Barnen lämnar en hållbarhetsrapport inom ramen för den integrerade årsrapporten, se sid 101.

Rädda Barnen har i enlighet med de styrande riktlinjerna från GIVA Sverige byggt upp en kapitalbuffert för oförutsedda händelser. Denna buffert är till för att kunna säkerställa ett långsiktigt arbete för barn även i en tid av kris. Förvaltningen av dessa medel styrs av en policy med strikta krav på etik, låg risk och kostnadseffektiv förvaltning. Policyn fastställs av Rädda Barnens riksstyrelse efter beredande i kapitalförvaltnings-utskottet och är offentligt tillgänglig.

Den långsiktiga kapitalförvaltningen har en förväntad total avkastning om 3 procent realt per år över en femårsperiod till en låg risknivå. Detta uppnås genom en global diversifiering, strikta limiter för den operativa förvaltningen och en vägd balans mellan aktier, räntor och alternativa placeringar.

Aktieportföljen ska till största delen förvaltas i indexnära fonder med passiv förvaltning. De företag som ingår i de fonder där Rädda Barnen placerar medel ska verka i enlighet med de internationella konventioner som Sverige undertecknat. Innehaven inom respektive fond screenas av förvaltaren som svarar för att olämpliga bolag inte återfinns inom fond.

Rädda Barnen ska sträva efter att vara en ansvarsfull investerare och de placeringar som Rädda Barnen innehar ska kännetecknas av omsorg om miljön, rimliga sociala förhållanden och god ägarstyrning.

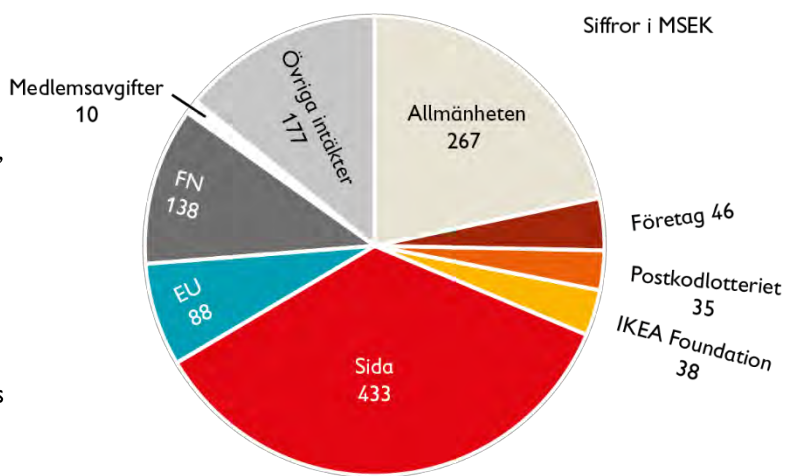
Rädda Barnens årsrapport 2020

Resultat och ställning

Rädda Barnen är en ideell förening, vår verksamhet syftar inte till att gå med vinst. Så mycket som möjligt av våra intäkter ska gå till barnen. Därför strävar vi alltid efter en ekonomi i god balans. Genom nödvändiga förändringar i organisationen lyckades vi, trots ett år med mycket osäkerhet pga corona-pandemin, sluta med ett positivt resultat för organisationen.

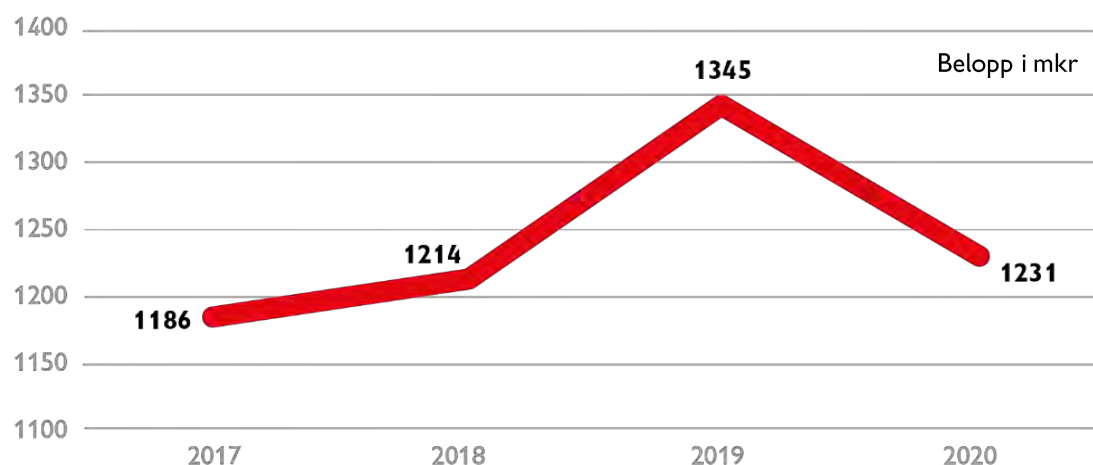
Intäkter

Rädda Barnens verksamhet är möjlig att genomföra tack vare finansiering från privata givare, offentliga institutioner och företag. Rädda Barnens intäkter består av medlemsavgifter, bidrag, gåvor och övriga intäkter. Ibland ställer givarna krav på särskilda resultat, på innehållet i verksamheten eller fördelningen av kostnaderna. I andra fall accepterar de Rädda Barnens egna prioriteringar och uppföljningsprocesser. Ett så kallat bidrag är förenat med vissa villkor, och om de inte uppfylls krävs återbetalning. En gåva erhålls utan specifika motkrav från givaren. Här följer en redovisning av intäkterna 2020.

Övriga intäkter består av gåvor från bland annat testamenten och övrig insamling samt bidrag från övriga företag, stiftelser och myndigheter. För mer detaljerad information se Resultaträkningen samt not 4.

Verksamhetsintäkter

Rädda Barnens årsrapport 2020

Intäkter totalt

1 231 (1 345) mkr - 8 %

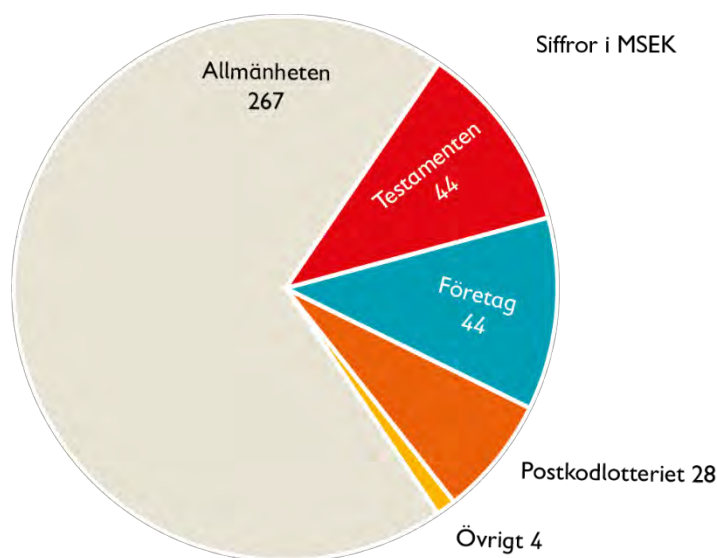
Intäkterna för 2020 minskade med 114 mkr jämfört med föregående år.

Medlemsavgifter

Intäkter från Rädda Barnens medlemsavgifter uppgår till ca 9,8 mkr under 2020 vilket är en liten minskning från 2019 med ca 700 tkr eller 7 %. Intäkterna används för att stötta Rädda Barnens lokalföreningar, Rädda Barnens Ungdomsförbund samt till medlemsrörelsen.

Gåvor totalt

388 (406) mkr - 5 %

Gåvor

Gåvorna är oerhört viktiga för att vi ska kunna prioritera i verksamheten där vi bedömer att medlen bäst behövs. Tack vare gåvorna kan Rädda Barnen agera mycket snabbt vid krig och katastrofer. Gåvorna ger oss också möjlighet att långsiktigt skapa hållbara förändringar för barn. Gåvorna går till insatser för barn både i Sverige och över hela världen.

Allmänheten

267 (269) mkr 0 %

Månadsgivandet har minskat sedan föregående år medan engångsgivandet har ökat med 9 mkr jämfört mot 2019. De produkter och kanaler som utmärkt sig positivt under året är insamlingsbrev, adresserad givarrekrytering och gåvobevis. Insamlingsbrev har ökat i både antalet betalande personer som antal betalningar.

Testamenten

44 (75) mkr - 42 %

Minskningen av intäkter från testamenten jämfört mot föregående år beror till stor del på ett rekordstort testamente som inkom under 2019. Normalt sett rör sig intäkterna från testamenten mellan åren, enskilda givare kan få stor inverkan på resultatet.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Företagssamarbeten

44 (35) mkr + 26 %

Under 2020 har många företag samarbetat med Rädda barnen för att bidra till att varje dag göra världen bättre för barn. Bland annat har samarbetet med Willys genererat över 4 mkr och samarbetet med Folkspel närmare 3 mkr. Stora Enso, Svenska Bostäder, Skandia, Astrid Lindgren och co och FAM AB är andra exempel på företag som har samarbetet med Rädda Barnen under 2020.

Svenska postkodlotteriet

28 (26) mkr + 8 %

Rädda Barnen har haft samarbete med Svenska postkodlotteriet sedan 2005, pengarna används både för verksamheten i Sverige och internationellt. Postkodlotteriets årliga gåva är samma som 2019 men vi har under 2020 även mottagit en extra gåva på grund av pandemin, vilket har möjliggjort viktigt omställningsarbete.

Materiella gåvor

Gåvor i form av materiella bidrag har mottagits i samarbete bland annat med UNHCR och UNICEF. Värdet av de materiella gåvorna 2020 var 22,5 mkr och har till största del gått till insatsen i Syrien, Sudan och Rwanda.

Övriga gåvor

Rädda Barnen har också erhållit gåvor i andra former, som exempelvis pro-bonotjänster från Vinge advokatbyrå och Accenture.

Nyckeltal insamlade medel	2018	2019	2020
Insamlingskostnad/ insamlade medel	18,3 %	14,5 %	17,4 %
Insamlade medel/ Verksamhetskostnader	43,7 %	41,1 %	35,5 %

Bidrag

Bidrag totalt

825 (918) mkr - 10 %

Bidrag totalt (offentliga bidrag)

748 (772) mkr - 3 %

Rädda Barnens årsrapport 2020

Sida

433 (481) mkr - 10 %

Sida bidrar till en stor del av Rädda Barnens utvecklingssamarbete i ett 40-tal länder. Bidragen motsvarar ungefär 36 % av Rädda Barnens totala verksamhetsintäkter. Den främsta anledningen till minskningen är att verksamhet inte kunnat genomföras i planerad omfattning med anledning av pandemin, vilket då minskar intäkten bidrag. Största delen av bidragen är medel som Sveriges regering genom ambassaderna i mottagarländerna bidrar med. Det innebär att givarens uppdrag till oss partners har en stark lokal förankring och maximerar Rädda Barnens effekter i fält där Rädda Barnen använder hela den globala rörelsens mervärde. Det gäller till exempel verksamhet i Zambia, Somalia, Etiopien och regionalt i Afrika.

EU

88 (95) mkr - 7 %

Intäkterna för bidrag från EU har minskat jämfört mot 2019, vilket är relaterat till att verksamhet inte kunnat genomföras på grund av pandemin. Relaterat till covid-19 responsen ser vi en ökning av bidrag till Kosovo, Syrien, Venezuela och Bangladesh. De nytillkomna EU-bidragen riktades främst mot ytterligare arbete med den humanitära krisen i Venezuela och Libanon. Sverigeprogrammet har stärkt sin position mot EU genom att säkra finansiering för såväl nationella som transnationella projekt riktade till barn i migration och barn utsatta för våld.

FN

138 (121) mkr + 13 %

Rädda Barnens bidrag från FN kommer främst från UNICEF och UNHCR. För 2020 är bidrag från UNHCR störst med 68 mkr medan UNICEF med 65 mkr utgjorde största delen 2019. Redan existerande samarbeten med UNHCR i Sudan, Rwanda och Libanon fortsatte under 2020. Partnerskapet i Sudan utökades för att inkludera flera regioner och tematiska områden. UNICEF har under året fortsatt att bidra till Rädda Barnens arbete i bland annat Libanon, Bangladesh, Rwanda, Sudan och Zambia. Samtliga program och verksamheter har anpassats efter behov för att hantera konsekvenserna av COVID-19.

IKEA Foundation

38 (99) mkr - 61 %

Bidragen från IKEA Foundation minskade under året med ca 60 mkr. Minskningen beror på en förändrad strategi hos givaren vilket inte matchar Rädda Barnens inriktning på samma sätt som tidigare. IKEA Foundation möjliggör både humanitärt arbete och utvecklingssamarbete i ca 20 länder i Asien och Östafrika och Mellanöstern som ämnar förbättra och förstärka den humanitära sektorns lokala kapacitet att reagera och upprätta effektiva insatser vid katastrofer.

Övriga stiftelser och företag

38 (47) mkr - 19 %

Det är främst intäkterna från Radiohjälpen som har minskat jämfört med föregående år. Bidragen gick från ca 23 mkr till 12,5 mkr vilket är en minskning med ca 46 procent jämfört med förra året.

Nettoomsättning och övriga intäkter

8,4 (9,4) mkr - 11 %

Till övriga intäkter räknas exempelvis finansiering från stat och kommuner till Centrum för barn och unga i utsatta livssituationer som ger stöd och behandling samt till utbildningar i traumamedveten omsorg (TMO). De minskade intäkterna består framförallt i intäkter för utbildningar i TMO som delvis har flyttats till Rädda Barnens nystartade bolag Valfärd AB.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Kostnader

Kostnadsbilden för Rädda Barnen är stabil och trots en minskande omsättning med minskande ändamålskostnader.

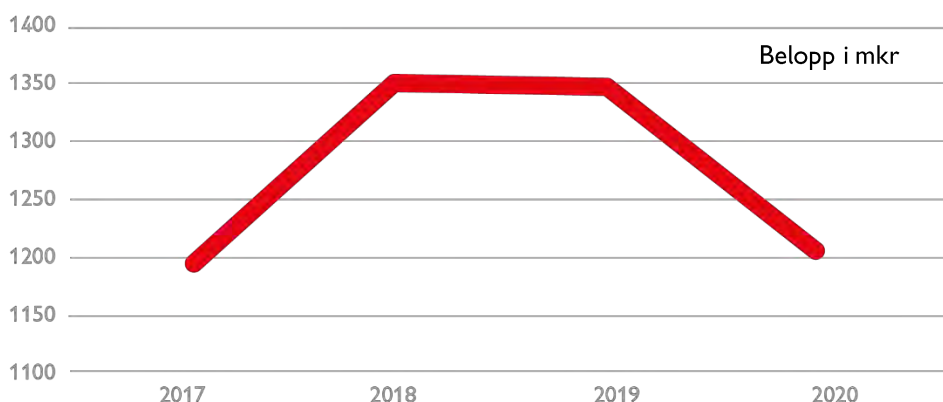
Rädda Barnens kostnader består av ändamålskostnader samt kostnader för insamling och administration.

Ändamålskostnader: Kostnader som Rädda Barnen har för att åstadkomma konkreta resultat för barn. De består av programkostnader för att bedriva verksamhet i Sverige och utomlands och även medlemskostnader i form av stöd till medlemsrörelsen.

Insamlingskostnader: Kostnader för den personal och de aktiviteter som behövs för att samla in gåvor från privatpersoner och företag.

Administrationskostnader: Exempelvis hyra, administrativa system och vissa personalkostnader.

Verksamhetskostnader

Kostnader fördelade på verksamhetsgren	2017	2018	2019	2020
Belopp i mkr				
Ändamålskostnader; program	1 043,1	1 171,3	1 184,6	1 058,4
Ändamålskostnader; medlem	22,9	22,4	21,5	17,8
Insamlingskostnader	76,9	97,3	80,3	80,7
Administrationskostnader	48,4	49,7	50,6	43,2
Totala kostnader	1 191,4	1 340,7	1 337,0	1 200,1
Totala intäkter	1 207,3	1 114,4	1 344,6	1 310,5
Insamling och administration/ Totala intäkter	2017	2018	2019	2020
<i>*Totala intäkter inklusive Rädda Barnens resultat från finansiella investeringar</i>	10 %	12 %	10 %	9 %

Rädda Barnens årsrapport 2020

Ändamålskostnader

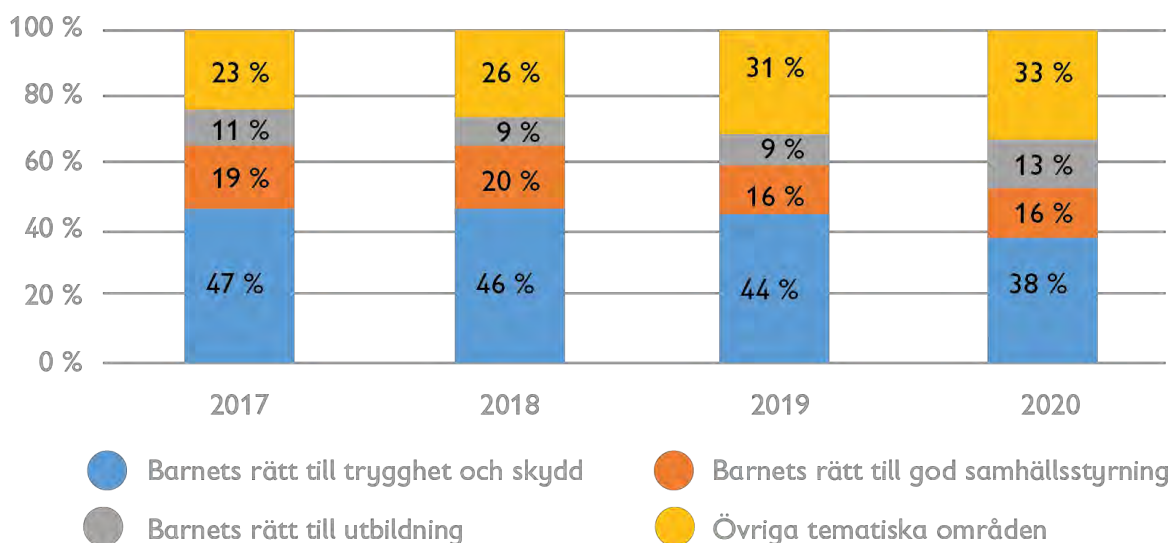
Samhällsstyrning för barns rättigheter

107 (125) mkr – 14 %

Verksamhet för God samhällsstyrning har minskat under året. God samhällsstyrning betyder att stater och myndigheter genomför de åtgärder som behövs för att säkerställa att barnets rättigheter respekteras, skyddas och genomförs. Rädda Barnens verksamhet inom detta område inriktas på att få staterna att ta ansvar för detta, att de inför lagar som stärker barnets rättigheter, tillsätter oberoende barnombudsmän och tar fram tillförlitlig statistik om barn. Vi vill också att de säkrar samverkan mellan de samhällsorgan som arbetar med barn och deras rättigheter, har ett gott samarbete med organisationer i det civila samhället och tillsätter resurser för att barnkonventionen ska kunna genomföras. Rädda Barnen arbetar även med företagens påverkan på barns rättigheter. Vi stärker våra systerorganisationer inom området och vi arbetar själva aktivt tillsammans med företagen.

I Sverige arbetar Rädda Barnen med att höja kunskapen hos olika samhällsaktörer om barn som lever i socioekonomisk utsatthet. Det kan till exempel handla om att lyfta frågan om barn som lever i hemlöshet. Vi finns i socioekonomiskt utsatta områden för att, tillsammans med barnen och andra samhällsaktörer, minska diskriminering och stärka barnens inflytande över frågor som berör dem.

Programkostnader per verksamhetsområde

Rädda Barnens årsrapport 2020

Trygghet och skydd

258 (354) mkr - 27 %

Trygghet och skydd är Rädda Barnens största verksamhetsområde. Rädda Barnen arbetar för att förhindra att barn utsätts för våld, övergrepp och annan skadlig eller kränkande behandling samt att barn får rehabilitering.

Internationellt verkar vi för att barnskyddssystem skapas. Det handlar om att påverka institutioner och andra samhällsfunktioner så att de arbetar förebyggande och ger stöd till barn som utsatts för våld och behöver rehabilitering eller återintegrering i samhället (till exempel i konflikt- och katastrofsituationer). Vi arbetar också för att barn i krig, katastrof och barn på flykt får det skydd och stöd de behöver. Inom Barn på flykt har vi under året utökat fokus på flickor på flykts särskilda utsatthet. Exempelvis jobbar vi med familjeåterförening och att förhindra att barn rekryteras till väpnade styrkor. I konfliktsituationer utbildar och påverkar vi militära aktörer för att de ska respektera och främja barns rättigheter. Vi bedriver påverkansarbete mot barnaga och annan kränkande bestraffning. Vi jobbar också direkt med vårdnadshavare och föräldrar för att de ska ändra sina uppfostringsmetoder.

I Sverige stöttar vi nyanlända barn och unga psykosocialt genom bl a barnvänliga platser, fritidsaktiviteter, studiestöd och stödsamtal. Vi stödjer idrottsföreningar över hela landet i att skapa rutiner för att motverka och hantera kränkningar, diskriminering och övergrepp. Rädda Barnen har en telefon dit man kan vända sig om man är orolig för barn och unga som befinner sig i extremistiska miljöer. Vi bedriver också verksamhet mot hedersvåld och förtyck genom att föra en dialog direkt med skolbarn och genom en chatt för utsatta barn och unga. I Sverige har vi också en klinisk verksamhet, Centrum för stöd och behandling. Erfarenheterna från psykologisk behandling och rådgivning till barn och föräldrar används i utbildningsinsatser.

Utbildning

91 (73) mkr + 23 %

Verksamhetsområdet Utbildning har ökat jämfört med föregående år. Det bedrivs verksamhet kring utbildning även inom de andra tematiska områdena. Internationellt arbetar vi för en inkluderande skola samt icke-diskriminering och trygghet i skolmiljön. Här ingår också verksamhet för att utbildning ska finnas tillgänglig för barn i krig och väpnade konflikter. Genom vårt stöd har barn i de mest utsatta livssituationerna, barn med funktionsnedsättning, barn som tillhör etniska minoriteter och barn på flykt fått tillgång till god utbildning i skyddande miljöer. Regeringar har fått stöd för att stärka lärarutbildningarna, och barn har fått stöd för att själva kunna agera och genomdriva förändringar i utsatta områden. Fokus har legat på att säkra att barn på flykt får rätten till utbildning tillgodosedd genom ett etablera temporära utbildningslokaler i mottagarländer och flyktingläger. I Sverige arbetar Rädda Barnen med att skapa likvärdiga förutsättningar för studier och lärande, bland annat genom sina samarbeten med skolor i socioekonomiskt utsatta områden, inom verksamheter På Lika Villkor, samt genom studiestöd till barn och unga i behov av det.

Humanitära insatser

353 (397) mkr - 11 %

Under 2020 bidrog Rädda Barnen till livräddande insatser i över 80 katastrofer i totalt 53 länder. Den globala rörelsens arbete nådde över 40 miljoner människor, varav 26 miljoner var barn. Flest människor nåddes i Östra och Södra Afrika, följt av Mellanöstern och Asien, som framförallt drabbats av klimatrelaterade extremväder samt komplexa, långtgående kriser och konflikter. I Etiopien, Somalia och Kenya försämrades tillgången till mat både på grund av långvarig torka och lokala översvämningar under regnperioderna. Mocambique och närliggande länder drabbades hårt av cyklonerna Idai och Kenneth som lamslog stora delar av landet under 2019, vilket haft följer under 2020.

Rädda Barnens årsrapport 2020

I Syrien förvärrades det humanitära läget avsevärt och Rädda Barnen bidrog med bland annat med livräddande insatser. Insatserna trappades även upp i Jemen, samt för att möta behoven bland de venezuelanska barnen och deras familjer i Colombia. Rädda Barnens humanitära arbete pågår även i flera av de mest underrapporterade kriserna såsom Mali och Niger i Västafrika, Demokratiska Republiken Kongo i Centralafrika, ockuperade Palestinska territoriet, samt flyktingläger med Rohingyafolket i Bangladesh.

Internationellt

Rädda Barnen har 2020 fortsatt stödja arbetet med att stärka och bygga upp nya nationella Rädda Barnen-medlemmar i länder som tidigare varit stora mottagare av biståndsmedel, men som nu är medelinkomstländer. Under 2020 firade vi att båda organisationerna i Indonesien och Filippinerna blev associerade medlemmar i den Rädda Barnens globala samverkansorganisation (Save the Children Association). Vi har varit stödjande till båda organisationerna, men haft ett särskilt långsiktigt engagemang med Rädda Barnen Filippinerna

Medlemskostnader

17,8 (21,5) mkr – 17 %

Intäkterna från medlemsavgifterna om 9,8 mkr används för att driva föreningen Rädda Barnen. 40 % av medlen, ca 3,7 mkr, går till lokalföreningar och distrikt. Rädda Barnens Ungdomsförbund får genom ett treårigt avtal 1,2 mkr, årligen under åren 2017-2019. Resterande del av medlemsavgifterna, 5,4 mkr samt ytterligare 11,5 mkr går till kostnader för riksstyrelsen, Riksmötet, verksamhetskonferensen, samt för att delfinansiera tjänster såsom generalsekreterare, chef på generalsekretariatet, styrelse- och medlemsamordnare, medlemskommunikatörer samt för kostnader att stötta medlemsrörelsens föreningsarbete och att på olika sätt arbeta med lokal verksamhetsutveckling. Totala kostnader för medlemsrörelsen uppgår till 17,8 mkr vilket är en minskning med ca 17 % från föregående år.

Insamlings- och administrationskostnader

Insamling 80,7 (80,3) mkr + 0 %

Administration 43,2 (50,6) mkr - 15 %

Insamling och administration står för knappt 10 procent av Rädda Barnens totala kostnader, vilket är i nivå med föregående år. Anledningen till kostnadsminskningen är de minskade administrationskostnader som till stor del kan hänföras till minskade kostnader på grund av omställning av verksamhet från fysiska möten och utbildningar, på grund av Covid, som har inneburit kraftigt minskade rese- och möteskostnader bland annat för styrelsen. Årsmötet 2020 hölls även det digitalt och därmed genererade betydligt lägre kostnader än 2019.

Insamlingskostnaderna ligger på en jämn nivå jämfört med föregående år, den marginella höjning som skett kan hänföras till att fler kampanjsatsningar gjorts jämfört med 2019. Rädda Barnens ambition är att administrationskostnaderna ska hållas på en rimlig nivå jämfört med ändamålskostnaderna. Vi ska säkerställa att organisationen lever upp till interna och externa regler, riktlinjer och krav på en god intern kontroll och rapportering.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Resultat

Resultat 60 (7) mkr

Årets positiva resultat beror främst på ett mycket högt resultat från finansiella investeringar. Detta i kombination med att kostnaderna har blivit lägre än förväntat har lett till ett positivt resultat för året.

Reservering av ändamålsbestämda medel 33,5 (7,0) mkr

Gåvor som ännu inte har använts till verksamhet: 12,2 (4,7) mkr. I reserveringen ingår även fria avsättningar enligt styrelsebeslut 21 (2,2) mkr varav 16 mkr avsattes för strategiska satsningar.

Utnyttjandet av ändamålsbestämda medel från tidigare år 24,6 (97,2) mkr

Tidigare års avsättning för strategisk satsning, valutavärderingsreserv samt tidigare års insamlade medel.

Fritt eget kapital 265 (258) mkr

Ambitionen är att eget kapital ska motsvara minst 1,5 års personalkostnader vilket överträffar GIVAs riktlinjer om ett års verksamhetskostnader.

Avkastningsresultat

2020 år var ett turbulent år på många olika områden och inte minst inom aktie och räntemarknader med stora värdemässiga svängningar under året. Under året omplacerades en stor del av våra innehav där framförallt aktiemandat och räntemandat påverkades. I tillägg till detta beslutades att genomföra villkorade aktieägartillskott till våra bolag vilket påverkat det totala marknadsvärdet av våra innehav. Trots de stora omläggningarna och årets turbulenta marknader över världen uppnådde vi en total avkastning på placerade medel om 3,7 % (+17 %) med hänsyn tagen till aktieägartillskotten. Vid utgången av 2020 uppgick det totala marknadsvärdet av placeringarna till 366 (372) mkr. Samtliga tillgångsslag har under året haft en positiv tillväxt, där det framförallt är aktiemandatet som genererat störst avkastning.

Den genomsnittliga totala förvaltningskostnaden för 2020 uppgick till 0,4 procent sett utifrån kapitalportföljens värde per utgången av 2020.

Förvaltade stiftelser

Sju stiftelser förvaltades under året av Rädda Barnen vars bundna stiftelsekapital vid årets slut uppgick till 31,9 (31,7) mkr i bokfört värde, av stiftelserna samförvaltas sex av dessa medan Margit Levinsons stiftelse har egen förvaltning. Stiftelsekapitalet placeras i enlighet med respektive stiftelseurkund, vilket innebär en i möjligaste mån spegling av riksförbundets placeringar i dess långsiktiga kapitalförvaltning. Marknadsvärdet tillsammans med likvida medel uppgick för samtliga stiftelser till 55,2 (52,2) mkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Viktiga externa faktorer

Barnkonventionen blir lag i Sverige

2020 inleddes med att barnkonventionen blev lag i Sverige den 1 januari 2020. Det är en milstolpe för barns rättigheter som Rädda Barnen har kämpat för länge.

Covid-19 drabbar de redan utsatta värst

Covid-19-pandemin blev ett faktum tidigt på året och Rädda Barnen tvingades att ställa om snabbt. Effekterna av pandemin är långvariga och drabbar de redan utsatta värst. Så gott som samtliga av Rädda Barnens verksamheter påverkades.

2020 krävde att Rädda Barnen var modiga, vågade tänka nytt och anpassade sig till den nya verkligheten. Barn föll mellan stolarna. Läget förvärrades både i Sverige och globalt. Genom Rädda Barnens nationella coronaappell ombads framför allt svenska företag att stötta arbetet för att minimera pandemins effekter. Appellen bidrog till att Rädda Barnen kunde genomföra flera viktiga delar av verksamheten under 2020 och den positionerade snabbt organisationen som en kraft i kampen mot effekterna av pandemin.

Lång trend av minskande fattigdom bryts som en följd av pandemin

En majoritet av världens extremt fattiga är barn och med pandemin bröts en lång trend av minskande fattigdom, med 150 miljoner fler människor som bedöms dras ner under fattigdomsgränsen. Det beräknas ta 10 år av tillväxt för att fattigdomsnivåerna ska hamna på nivåerna innan pandemin. Detta gör att extraordinära åtgärder krävs för att FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030 ska nås.

Barn drabbas extra hårt och långvarigt av extrem fattigdom och de konsekvenser den för med sig. Undernäring och bristande tillgång och möjlighet att tillgodogöra sig undervisning och hälsovård påverkar barn resten av livet. Rädda Barnens undersökningar visar att de länder som haft starka sociala trygghetssystem för barn som till exempel allmänna ovillkorade barnbidrag har kunnat möta konsekvenserna av pandemin bättre och drastiskt kunnat minska barnfattigdomen. Pandemin slog också hårt mot viktiga finansieringskällor och många viktiga givare drar ner på sitt bistånd.

Rädda Barnen jobbade under året tillsammans med andra organisationer för att försvara investeringar i barn när statsbudgeterna minskar, behålla och helst öka biståndsnivåer och driva på för skuldavskrivning så att resurser frigörs för sociala trygghetssystem för barn, sjukvård och utbildningssystem.

Allt svårare situation för barn i migration

Trots ett rekordhøgt antal människor på flykt världen över, minskade antalet asylsökande i Sverige under 2020. Detta är både en följd av pandemin, men också av utökade gränskontroller och restriktiva åtgärder inom EU. Ett allt hårdare debattklimat utmanade Rädda Barnens påverkansarbete för en human migrationslagstiftning. EU-kommissionen presenterade en omarbetad migrationspakt med stort fokus på restriktiva åtgärder, gränskontroller och återvändande.

I Sverige avslutade den parlamentariska kommittén sitt arbete med att ta fram Sveriges framtida migrationspolitik. Även här var förslagen fortsatt återhållsamma vilket gör det svårt för många barn på flykt att få långsiktig trygghet och skydd i Sverige. På grund av en allt restriktivare lagstiftning och praxis ökar antalet barn och unga som lever utan papper i Sverige.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Under 2020 försvårades också möjligheterna till förlängt uppehållstillstånd för de ensamkommande ungdomar som efter avslag på asylansökan fått möjlighet att stanna för gymnasiestudier. Pandemin påverkar kraftigt deras möjligheter att hitta långvarig anställning inom sex månader efter avklarade studier, vilket är en förutsättning för permanent uppehållstillstånd.

EU:s långtidsbudget och en europeisk barngaranti på plats

Efter flera år av intensiva förhandlingar beslutade EU i slutet av året om en ny långtidsbudget för 2021-2027 samt ett historiskt stort återhämtningspaket - Next Generation EU - för att möta konsekvenserna av covid-19-pandemin. Tillsammans uppgår långtidsbudgeten och återhämtningsfonderna till ofattbara 1 800 miljarder euro. Långtidsbudgeten sätter ramarna och de övergripande prioriteringarna för EU:s arbete under de kommande sju åren.

Stora kliv togs även under året mot att EU ska anta en barngaranti som innebär att alla barn inom EU ska ha tillgång till gratis hälso- och sjukvård, gratis skolgång, gratis förskola och barnomsorg, näringsriktig kost och värdigt boende. Detta är en fråga som Rädda Barnen har drivit i många år och organisationen deltog även i EU-kommissionens förstudie om hur en sådan garanti bäst bör utformas för att nå målgruppen.

Viktiga förändringar i verksamheten

Omställning i verksamheten på grund av pandemin

Den 10 mars larmade Folkhälsomyndigheten om ”Mycket hög risk för samhällsspridning av covid-19 i Sverige”. Rädda Barnen ställde snabbt om och intog ett krisberedskapsläge och en intern krisgrupp tillsattes.

En övergripande riskanalys för programverksamheten gjordes direkt för att identifiera behov för att vidare kunna möta ökade risker för Rädda Barnens målgrupper. Utifrån riskbedömningarna avgjordes om det var möjligt att fortsätta, vad som behövde förändras eller om verksamheten behövde avslutas.

Samhällskrisen som covid-19 förde med sig har inneburit negativa konsekvenser för väldigt många i Sverige och globalt, och det är de redan utsatta som drabbas värst. I april 2020 presenterade Rädda Barnen en kartläggning som kunde visa på just detta. Där framgick hur trångboddhet och fattigdom i socioekonomiskt utsatta områden i Sverige fick fler konsekvenser kopplade till corona. Kartläggningen beskrev även den svåra situationen för ensamkommande som fått uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen, och på risken för att våld och hedersförtryck ökar när allt fler familjer isoleras.

Även i Rädda Barnens internationella verksamhet är det de mest marginaliserade barnen som drabbats värst och ojämlikheterna har förvärrats. Framsteg som gjorts för att nå FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030 kopplade till barn riskerar att gå helt förlorade. För många barn har effekterna av pandemin blivit katastrofala. Under sommaren genomförde Rädda Barnen en unik global undersökning av barn och deras föräldrar eller vårdgivare, för att ta reda på vilken påverkan pandemin haft på deras tillgång till vård, utbildning, familjeekonomi, säkerhet och för att få höra barnen berätta själva om dessa frågor.

Genom en nationell appell och en intensiv kampanj kallad ”Rädda Barnen pausar inte” samlades pengar in till Rädda Barnens insatser och belyste brett hur barn påverkas i pandemin. Under året har det blivit tydligt att Rädda Barnen har ett högt förtroende som expert. Både media och beslutsfattare har vänt sig till organisationen för att få en bild av pandemins konsekvenser för barn i utsatthet. Bland annat var Rädda Barnen den enda barnrättsorganisation som ombads att ge svar på remissen om höjt bostadsbidrag för barnfamiljer. Även i media har Rädda Barnen fått rollen som expert på alla typer av utsatthet som drabbar barn i utsatthet extra hårt under coronakrisen, såsom hedersproblematik, psykisk ohälsa, ekonomiska svårigheter och frågor kopplade till barn i migration.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Ny ordförande

I september 2020 valdes Jens Orback till ny ordförande för Rädda Barnen. Jens Orback är VD för Global Challenges Foundation. Han har tidigare varit verksam som journalist, programledare och författare, och under 2004-2006 var han minister med ansvar för bland annat integrations- och jämställdhetsfrågor. Rädda Barnen tackar f.d. ordförande Lise Bergh som efter två mandatperioder avböjde omval.

Första digitala Riksmötet ägde rum

Coronapandemin har krävt en omställning till digitala arbetssätt, och detta gällde även Rädda Barnens Riksmöte som år 2020 ägde rum helt digitalt. Istället för att ses i Norrköping 11-13 september möttes istället alla 200 deltagare online. Trots logistiska utmaningar blev mötet mycket uppskattat och totalt togs 88 beslut. Bland annat slogs Rädda Barnens nya vision fast: Att göra barnkonventionen verklig för varje barn.

Ny kommunikationsstrategi och ny vision

Utifrån den nya varumärkesstrategin som utvecklades under 2019, har Rädda Barnen under 2020 arbetat fram en ny kommunikationsstrategi med konceptet ”Här och nu för framtiden”. Detta är ett långsiktigt arbete, med syfte att öka preferensen för Rädda Barnen i alla målgrupper.

Lanseringen av det nya konceptet skedde i november 2020, och föregicks av en kampanj som en respons på pandemin – ”Rädda Barnen pausar inte” som blev väldigt väl mottagen. Precis som i tidiga tester syns signifikant förflyttning i positiv riktning när Rädda Barnen kommunicerar utifrån den nya varumärkes- och kommunikationsstrategin.

”Här och nu för framtiden”-konceptet fick således en enormt stark respons hos allmänheten.

Kommunikationen upplevs som relevant, berörande, trovärdig och enkel att förstå. Utöver det ökade även avsändarkopplingen, preferensen och givarviljan markant. I många fall dubblerades uppfattningen om Rädda Barnen gällande flera attribut, såsom inspirerande, samtidsrelevanta, och en förändrande kraft inom barnrätt. Varumärkesstrategin kompletterades under 2020 med den nya visionen som beslutades på riksmötet i september.

Byte av kapitalförvaltare

Rädda Barnen har ett långsiktigt kapital för att trygga verksamheten under mer turbulenta finansiella perioder. Detta kapital sköts genom en kapitalförvaltning, som hanterar både ansvarsfull och trygg utveckling av kapitalet. Under 2020 har Rädda Barnen, för att effektivisera hanteringen, bytt kapitalförvaltare. Redovisningsmässigt har detta förverkligat den värdeutveckling som skett i förvaltningen under många år, och gett en stark positiv effekt på vårt finansiella resultat och gett en nu redovisningsteknisk värdering av det långa kapitalet till det marknadsvärde som gällde i maj 2020.

Rädda Barnen Valfärd AB vinner upphandling

Under 2020 har Rädda Barnens helägda dotterbolag Rädda Barnen Valfärd AB etablerat sin verksamhet, och även deltagit i upphandling av fritidsgårdsverksamhet i Stockholmsområdet. Under året vann bolaget sin första upphandling och har under början av 2021 öppnat upp de första fritidsgårdsverksamheterna med stor potential att möta unga. I samverkan mellan Rädda Barnen Valfärd AB, tjänstemannaorganisationen och lokalföreningar finns nya möjligheter att nå ut och genom idéburen valfärd göra direkt och bestående inverkan i barns och ungas vardag.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Framtida utveckling

Strategiska förändringar

Pandemin har betonat behovet av att kunna agera och hantera en omvärld med stora osäkerheter där omständigheterna kan förändras mycket snabbt, men också behovet av att mer proaktivt förstå och förhålla sig till de djupare underliggande samhällsförändringar som pågår.

Många av de osäkerheter och snabba förändringar som kan te sig kaotiska och slumpartade är symptom på en utmanad världsordning och ett samhällskontrakt under omförhandling. I tider av klimatkris, krig och konflikt, flyktingströmmar och nu en global pandemi är det inte nödvändigtvis internationellt samarbete baserat på gemensamma globala avtal och universella mänskliga rättigheter som är den givna vägen framåt. Starka protektionistiska, populistiska och nationalistiska krafter utmanar.

I Sverige förändrar globalisering och demografiska utmaningar förutsättningarna för finansiering av gemensamma behov. Det saknas pengar för välfärden, samtidigt som förväntningarna på social service, hälso- och sjukvård och en aktiv fritid växer. Nya aktörer utvecklar lösningar för att möta efterfrågan från resursstarka grupper, samtidigt som de som redan lever i störst utsatthet riskerar att ytterligare marginaliseras.

Utvecklingen samverkar och förstärks av en allt snabbare digitalisering med många möjligheter, men samtidigt stora risker. Gigantiska teknikbolag skapar snabbt lösningar och kontrollerar enorma mängder data om människors liv. Tekniken, och alltmer sofistikerade algoritmer, ger förtryckande stater möjlighet att både övervaka medborgare i sitt eget land, liksom att kraftigt störa det offentliga samtalet och demokratiska processer i andra länder.

Civilsamhället, inklusive Rädda Barnen, står mitt i dessa utmaningar – men hamnar ofta delvis vid sidan av när andra aktörer driver utvecklingen. Rädda Barnens arbete behöver delvis omprövas och anpassas, och organisationens kunskap om utmaningar och möjliga lösningar behöver stärkas. Då kan Rädda Barnens röst också nå igenom. I organisationens DNA som folkrörelse finns lösningen: förmågan att engagera och samla människor, för både praktiska insatser och för att påverka beslutsfattare samt för debatt av idéer, mål och lösningar.

Därför kommer Rädda Barnen att satsa på att växa. Antalet medlemmar och aktiva ska öka, genom engagemang i såväl direkta konkreta insatser som lokal påverkan för och tillsammans med barn. För att nå största möjliga effekt för barn och unga ska kompletterande roller förtydligas mellan olika delar av organisationen: medlemsrörelsens lokalföreningar, distrikt och riksförbund, medarbetare i olika funktioner, liksom Rädda Barnens bolag.

För att skapa effekt för barn och unga är det nödvändigt att mer konkret än idag kunna mäta uppnådda effekter. Kunskapen om vilken effekt olika verksamheter uppnår behöver stärkas och utvecklas. Rädda Barnen har som mål att inte bara ha kunskap om verksamhetens effekt för barn, utan dessutom hörsamma barnen själva och deras egen uppfattning av insatserna. I arbetet bör därför barn och ungas egna röster höras, för att sätta deras rättigheter i fokus i den politiska debatten inte minst inför och efter valet 2022.

Rädda Barnen kommer att fortsätta testa, utveckla, växla upp och ställa om en avsevärt större andel av verksamheten mot nya former av verksamhet, partnerskap och finansiering. Omställningen mot att minska den bidrags- och projektbaserade modellens dominans behöver fortsätta, för att minska och sprida den avsevärda finansiella risk denna innebär, liksom för att stärka effekten för barn och unga. "Dyr" finansiering, dvs. tids- och kostnadskrävande finansiering i relation till potentiell effekt, behöver fasas ut.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Rädda Barnen kommer att satsa på att utöka samverkan och partnerskap med andra lokala aktörer i verksamheten. I Sverige ska medlemsrörelsen stärkas, liksom Rädda Barnens förmåga att samverka och samskapa lösningar i lokala verksamheter, för och tillsammans med barn. I Rädda Barnens internationella verksamhet ska lokala civilsamhällespartners prioriteringar styra framför globala finansierare. Och det resursskifte till lokal nivå som pågår i Rädda Barnens globala organisation måste fortsätta, där landnivåns kapacitet och möjlighet att verka utifrån lokala förutsättningar stärks.

För att stödja nödvändiga strategiska förändringar kommer Rädda Barnen att satsa på att kraftigt öka graden av digitalisering. Det möjliggör att nå barn i större skala och på nya sätt; i kanaler och på plattformar där barn finns. Det tillgängliggör mer solid data och kunskap, som kan stärka kvaliteten i både direkta insatser och i påverkansarbetet, för att ytterligare kunna växla upp effekten för barn. Och tillgång till data, och förmågan att samla in och tolka data för att förstå barns situation och kunna mäta effekt, är en resurs som är nödvändig i många av de nya partnerskaps-, finansierings- och verksamhetsmodeller som Rädda Barnen behöver testa och utveckla.

Risker

Den långsiktiga utvecklingen i omvärlden med bland annat ökad polarisering och minskat demokratiskt utrymme fortsätter vara avgörande att bevaka. De långsiktiga konsekvenserna av covid-19, miljö- och klimatfrågor samt digitalisering är andra exempel på områden som kan påverka verksamheten och Rädda Barnens förutsättningar på olika sätt.

Att ständigt vara alert i utvecklingen är centralt. Än viktigare är att Rädda Barnen också agerar för att motverka risker som uppstår i relation till dessa förändringar.

I den internationella verksamheten är säkerhetshot en högst närvarande risk, men också i Sverige finns risk för hot och våld från radikala våldsbejakande aktörer liksom från organiserad brottslighet i områden där Rädda Barnen verkar. Hotbilderna och trolning är numera en realitet i såväl fysiska som digitala forum och något Rädda Barnen arbetar aktivt med, inte bara utifrån hur de kan drabba barn och vuxna, utan också anställda, aktiva medlemmar och frivilliga.

I smittspridningen av covid-19 har en stor risk varit medarbetares och målgruppers hälsa. Då smittspridningen minskar bevakar Rädda Barnen fortsatt hur de åtgärder som vidtagits för att spåra och begränsa spridning påverkar målgrupperna och organisationens möjlighet till verksamhet framåt. Det finns en risk att smittskydd fortsatt kan användas som förevändning för att ytterligare begränsa det demokratiska utrymmet och att begränsningarna ger konsekvenser inom bland annat psykisk ohälsa.

Rädda Barnen hanterade riskerna gällande minskad finansiering under 2020 väl, men ser fortsatta risker in i 2021 och långsiktigt som en konsekvens av pandemin. Under 2021 förekommer fortsatt nedstängda verksamheter och påverkad möjlighet till finansiering.

Utvecklingen inom miljö- och klimatfrågor är ett annat exempel på risker som Rädda Barnen behöver hantera både ur säkerhetsperspektiv men också som en hållbarhetsfråga för målgrupperna och organisationen. Att bemöta konsekvenserna för barn kring miljöfrågor och bidra till en hållbar utveckling är centralt, liksom att minimera de risker som uppstår i samband med detta.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Likaså behöver Rädda Barnen bemöta den digitala värld barn alltmer befinner sig i under begränsningarna till följd av pandemin. De konsekvenser som isolering, alltmer digital kommunikation, utebliven skolgång och psykisk ohälsa kan innebära kommer skapa nya behov hos Rädda Barnens målgrupper. Digitaliseringen innebär också en ny sårbarhet kring information, säkerhet och utsatthet för målgrupperna och verksamheten, vilket behöver hanteras proaktivt.

För att möta dessa risker krävs en ständig omvärldsanalys, dialog med målgrupper och utvärdering av Rädda Barnens egen verksamhet, samt kapacitet till förändring och skapande av nya verksamheter som bemöter behov och sprider finansieringsformer. Rädda Barnen behöver också aktiv finansiell och verksamhetsmässig prognostisering och uppföljning samt täta dialoger med finansiärer samt en hög grad av agilitet och relevans i såväl verksamhet som i kommunikation.

Miguel Arreategui / Save the Children

VERKSAMHET UNDER 2020

Svenska Radda Barnen stöttade under 2020 verksamhet i de mörkt rödmarkerade länderna.

Cirkeldiagrammen visar våra verksamhets omfattning i respektive världsdel eller region.

Fördelningen inom cirkeln visar hur stor del av verksamheten som omfattar **humanitärt arbete (orange)** respektive **utvecklingssamarbete (gul)**.

Sverige
184 mkr

Eurasien 34 mkr

Västra och Centrala
Afrika 34 mkr

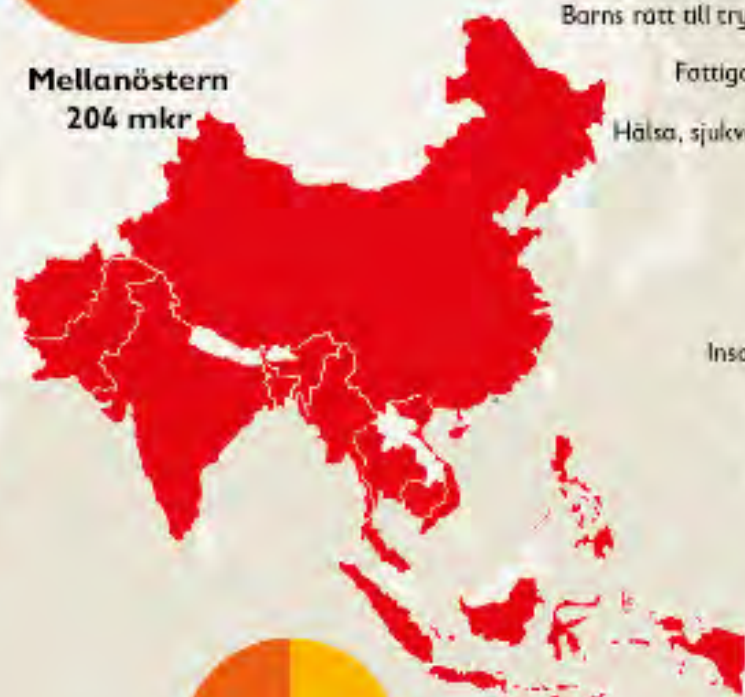

Östra och Södra
Afrika 274 mkr

Mellanöstern
204 mkr

Asien 105 mkr

**ÖVRIG GLOBAL
PROGRAM-
VERKSAMHET**
18 mkr

KOSTNADER PER OMRÅDE, MKR

Programstödjande och tvärtematisk verksamhet	478
God samhällsstyrning för barn	145
Barns rätt till trygghet och skydd	131
Fattigdomsbekämpning	113
Hälsa, sjukvård och nutrition	111
Utbildning	99

SUMMA PROGRAMVERKSAMHET 1 077 mkr

Insamlingskostnader 81

Administration 43

SUMMA KOSTNADER 1 201 mkr

FÖRDELNING AV PROGRAMKOSTNADER

Utvecklings-
samarbete

Humanitärt
arbete

Av programkostnaderna har **40%** gått till humanitärt arbete och katastrofarbete. Även detta arbete bedrivs till stor del inom de prioriterade verksamhetsområdena.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Sverige

I Sverige har Rädda Barnen bedrivit verksamhet för barn i migration, i socioekonomisk utsatthet och barn utsatta för våld. I den del av verksamhet som leds av Rädda Barnens kansli har vi uppskattningsvis nått över 24 500 barn, unga och föräldrar i direkta insatser, det vill säga insatser där vi konkret erbjuder stöd och hjälp till våra målgrupper.

Vi har bland annat arrangerat mötesplatser och fritidsaktiviteter, ordnat studiecirkelar och samtalsgrupper, gett individuellt samtalsstöd samt stöttat lokala organisationer med att växa sig starkare och kunna driva sina frågor på egen hand. Vi har även stöttat familjer och unga med basbehov, som exempelvis mat, då deras utsatthet ökat med anledning av covid-19.

Rädda Barnens "Centrum för stöd och behandling" har haft 107 ärenden i behandling, med fokus på att minska traumarelaterade besvär hos barn. Om vi också inkluderar konsultation, rådgivning per telefon, vägledning så har Centrum nått nära 450 professionella, viktiga vuxna och, i undantagsfall, barn direkt. Utöver detta har vi nått cirka 5 810 individer via föreläsningar/utbildning av professionella. Under året hade vi 10 764 unika besökare i appen "Safe Place" där unga erbjuds stödverktyg vid oro, rädsla eller svårigheter att sova.

Utöver direkta insatser så jobbar både kansli och medlemsrörelse med påverkan och kunskap exempelvis genom föreläsningar och konferenser, spridande av studier och rapporter samt genom att upprätthålla en dialog med myndigheter och politiska företrädare. Totalt inom kunskapsspridning uppskattas att kansliet nått cirka 876 000 personer.

Totalt har Rädda Barnen nått cirka 875 000 personer i Sverige under 2020. Utöver detta har vi även nått ut med debattartiklar och omfattande medverkan i radio och TV.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Afrika

I 49 av Afrikas 54 länder stängdes skolorna till följd av covid-19-pandemin. Gränserna stängdes i olika grad och rörelse- och mötesfrihet begränsades. Utegångsförbud infördes vissa tider på dygnet i delar av kontinenten vilket ledde till inskränkningar av barns rätt till utbildning, hälsa och skydd. De viktigaste länderna för vår verksamhet i Afrika har varit Demokratiska Republiken Kongo, Elfenbenskusten, Etiopien, Gambia, Rwanda, Senegal, Somalia, Sudan, Sydafrika, Tanzania och Zambia.

Rädda Barnen har fortsatt arbetet med att stärka strukturer och mekanismer på panafrikansk nivå för att bidra till att afrikanska länder uppfyller sina åtaganden i förhållande till den afrikanska barnrättstadgan som under året fyllde 30 år. Rädda Barnen gav fortsatt tekniskt stöd och sekonderade personal till det regelbundna arbetet av den afrikanska expertkommitté (ACERWC) som är tillsatt att övervaka den afrikanska barnrättstadgans efterlevnad. Vi har fortsatt verka för ökat skydd av barn i områden utsatta för väpnad konflikt genom deltagande i Afrikanska Unionens (AU) arbetsgrupp som adresserar dessa barn.

Genom Rädda Barnens påverkanskontor i Addis Abeba, Etiopien, lyfts programfrågor upp på den regionala nivån för att få större genomslag i regionen. Under 2020 har två barnledda forum med 250 barn från hela Afrika hållits digitalt i anslutning till ordinarie sessioner inom AU (CSO Forum och ACERWC, reguljära möten) för att driva policyfrågor och begära mer fokus på barn och behovet att investera i barnfrågor. Genom det digitala forumet kunde fler barn delta – även de som normalt inte haft tillgång till detta forum.

Under året bidrog vi till ett antal humanitära insatser i Afrika. Vi har stöttat programverksamhet för att förbättra skyddet för barn och tillgång till service, hälsa och utbildning i exempelvis Etiopien, Demokratiska Republiken Kongo, Mozambique, Somalia och Sudan.

Östra och södra Afrika

Rädda Barnens partnerorganisationer i östra och södra Afrika fortsätter arbetet att stärka system för barns rättigheter. Bland annat arbetar vi för rätten till trygghet och skydd även på regional nivå, då vi av erfarenhet vet att det också sätter press på ett starkare barnrättsarbete på landnivå.

Rädda Barnens stöd till civilsamhällesorganisationer ledde bland annat till en partnerledd översyn av tillämpningen av den östafrikanska barnrättspolicyn, i samarbete med det ekonomiska samarbetsorganet för östafrikanska stater - East Africa Community (EAC). Studien undersökte huruvida lagar, som är till för att skydda barns rättigheter, tillämpas i de olika länderna. Den dokumenterade både framsteg och utmaningar och lyfte upp rekommendationer för att stärka skyddet. Rädda Barnens partner har samtidigt utvecklat ett så kallat "Child Sensitive Social Protection Framework" i samarbete med EACs sekretariat som ska bidra till att standardisera medlemsstaternas olika sociala skyddsnet med barn i fokus.

I Etiopien har Rädda Barnen och våra partners från civilsamhället verkat nationellt för att stärka barns rättigheter, och aktivt stöttat barns eget deltagande i beslutsprocesser. Tillsammans med partnerorganisationer har vi bidragit till Etiopiens tioårsstrategi för kvinnor, barn och ungdomar, som letts av de etiopiska myndigheterna. Vårt arbete med att påverka lokala myndigheters budgetallokering har bidragit till att fler barn fått möjlighet att gå i skolan, genom ökad budget till utbildning av särskilt utsatta barn. Våra partners i landet har också med viss framgång påverkat privata företagare för att engagera dem i att förbättra situationen för barn i lokalsamhället, bland annat genom att bidra till skolor samt genom översyn av anställningsvillkor för deras anställda kvinnor med barn.

Rädda Barnens årsrapport 2020

I Sudan såg vi 2020 en viss öppning beträffande civila samhällets möjligheter att verka fritt. Detta trots pandemin och försämrad socioekonomisk situation med stor varubrist och hög inflationstakt, vilket ytterligare sänkte det sudanesiska pundets värde och skapade fortsatta oroligheter. Starkt påverkansarbete från Rädda Barnen med partnerorganisationer bidrog till en nio procentig ökning av budgeten till hälsovård, utbildning och humanitär respons. Barnlagstiftningen skärptes med en ökning av den straffrättsliga åldern från sju till tolv år. Frågor som tidigare varit svåra att öppet ifrågasätta var uppe på agendan hos flera av Rädda Barnens partnerorganisation, såsom sexuellt våld och skadliga sedvänjor inklusive barnäktenskap och kvinnlig könsstympning.

I Rwanda anpassade vi och våra partnerorganisationer oss till covid-19-restriktionerna med social distansering genom att samlas i mindre grupper i samband med aktiviteter och seminarier. Därtill bedrev vi påverkansarbete på tv, i radio och genom så kallade "talk shows" för att förhindra våld mot barn. Rädda Barnen fortsatte även att verka för utökad budgetallokering till frågor gällande barns rättigheter genom stöd till partnerorganisation med särskilda utbildningsinsatser för parlamentariker och tjänstemän på Finansministeriet. Stödet till verksamhet för att förbättra villkoren för ungdomar med funktionsvariationer fortsatte, liksom utvecklandet av innovativa metoder för att stärka barns rättigheter i samarbete med andra aktörer, såsom företag.

Under 2020 har Rädda Barnen utökat sitt stöd till verksamheten i Somalia med att stärka kvalitet och tillgänglighet till reproduktiv hälsa, barna- och mödrhälsovård i tre regioner i nära samarbete med lokala strukturer och myndigheter.

Arbetet i södra Afrika med att samordna regeringar och nationella myndigheter för att skydda barn som rör sig över gränserna fick ett avbrott på grund av pandemin. Dock har Rädda Barnen i Eswatini i samarbete med socialministeriet utbildat socialarbetare i ärendehantering för barn i migration för att på så sätt öka kunskap och samarbete mellan olika aktörer. Detta har bidragit till ökat samarbete mellan olika distrikt i landet efter utbildningen, och att landets socialdepartement ledde detta initiativ är i sig ett resultat som bidrar till hållbarhet. Våra partners i Botswana har fortsatt sitt påverkansarbete mot regeringen för att hitta alternativ till internering av barn som rört sig över gränserna. Även om vissa framsteg gjorts har regeringen ännu inte satt stopp för detta. Det är en känslig fråga i landet, men lyckas våra partners bidra till att få regeringen att hitta alternativ som tillgodoser dessa barns rättigheter så skulle det vara ett enormt framsteg.

I Tanzania fortsatte Rädda Barnen sitt arbete att bekämpa våld mot barn, påverka budgetallokering, stärka flickors tillgång till utbildning och att utveckla samarbetsformer för ett starkt civilsamhälle för barns rättigheter. I Zambia har samarbetsorganisationen som arbetar med en hjälplinje för barn konstaterat att antalet samtal om könsbaserat våld och tonårsgraviteter ökat under pandemin. Genom hjälplinjen kan barn och unga i hela landet kontakta organisationen främst via telefonsamtal och sms.

I november 2020 lanserade Rädda Barnen i Zambia en studie som för första gången i landet efterfrågar vad barn och unga anser om klimatförändringarna. Drygt 70 procent av de tillfrågande ansåg att deras liv kommer att förändras gentemot sina föräldrars, vilket pekar på vikten av att analysera klimatfrågan i relation till arbetet med barns rättigheter.

Under 2020 har Rädda Barnen i Sydafrika haft dialog kring genus med pojkar i två provinser. Detta följdes upp med möjlighet för pojkarna att via radio och andra plattformar dela sina erfarenheter och påverka för att förebygga könsrelaterat våld. Rädda Barnen har också utbildat traditionella och religiösa ledare i frågor kring föräldraskap och kan konstatera en förändring i synen på barnaga både i skolan och i hemmet. Det har också lett till en efterfrågan om att fortsätta arbeta med detta. Data visar också på att föräldrar förändrat sitt beteende mer långsiktigt; de praktiserar det som de lärt sig och känner mindre stress i föräldraskapet, och barnen visar mindre stress och säger sig kunna koncentrera sig mer på skolarbetet.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Väst- och Centralafrika

I Västafrika har Rädda Barnen utvecklat en ny strategi för att tackla de stora utmaningar som barn i regionen Sahel ställs inför med ökat våld, marginalisering och väpnad konflikt. För att stärka den lokala kapaciteten för att främja barns rätt till trygghet och skydd förbereddes utbildningsinsatser. Därtill gjordes en översättning till franska av den nya versionen av minimistandards för barns rätt till trygghet och skydd, framtagna av flera barnrättsaktörer inom FN och enskilda organisationer. Rädda Barnen inledde arbete för att stärka lokala organisationers roll som huvudaktörer vid samordning av humanitära interventioner för barns skydd i Burkina Faso, Mali, Niger och Demokratiska Republiken Kongo. Stort fokus har legat på att säkerställa att Rädda Barnen och våra partnerorganisationer har bred förståelse för hur våra program kan skapa tillit och förståelse i de områden vi verkar och inte förstärka spänningar mellan olika folkgrupper.

Under coronapandemin har Rädda Barnen tillsammans med sina partnerorganisationer verkat för bättre skydd av de barn i Senegal som lever på gatan och som varit än mer utsatta under utgångsförbud, genom att stärka lokala och nationella skyddsnet. Påverkan har bedrivits för stärkandet av barns rättigheter inom regleringen för koranskolor. Arbetet för att motverka våld mot barn fortsatte i såväl Senegal som Gambia. Rädda Barnen är partner med barnrättsnätverket i Guinea, som fortsatte att motverka våld mot barn i hem och skola genom inlämnandet av ett förslag till revidering av befintlig lagstiftning gällande barn. Med aktiv påverkan och information till beslutsfattare och i samarbete med barnledda grupper och andra lokala och internationella barnorganisationer bidrog detta till att den guineanska staten införde totalt förbud mot barnaga som det 61:a landet i världen.

I Elfenbenskusten har Rädda Barnen och partners arbetat med att sätta upp skyddsmekanismer som identifierar och skyddar barn från negativ påverkan från kakaoindustrin, främst i relation till barn i skadligt arbete på kakaofälten. I regionen San Pedro, där mycket av den kakao som produceras i landet kommer ifrån, har dessutom två barnrepresentanter tagit plats i den kommitté som överser och granskar företags verksamhet och påverkan på barns rättigheter. Framgångsrikt påverkansarbete inom miljöfrågan, som lyfts av barn själva, har också fått in barnperspektivet i miljöstyrtdokument för landets styrande miljöorgan.

Latinamerika

Arbetet med att driva på förändring av lagstiftningen mot barnaga och omsätta lagarna i verkligheten fortsätter i Latinamerika. Den 10 december 2020 fick Mexiko äntligen sin lag. Detta efter fyra år av intensivt arbete av Rädda Barnen i Mexiko. Barn och unga har involverats och varit delaktiga i påverkansarbetet för denna förändring.

Även om arbetet med att informera om barnkonventionen och barns rättigheter pågått under många år i Latinamerika är det ett fortsatt viktigt arbete. I El Salvador har Rädda Barnen genomfört en virtuell version av undersökningsmetoden "Young Voices" som lyfter barn och ungas åsikter och erfarenheter kring sina rättigheter och hur de genomförs. 3 438 barn i åldern 12-17 år från hela landet deltog. Resultaten visar på fortsatt brist i möjligheter för barn och unga att få kunskap om sina rättigheter och svårigheter att ta till sig utbildning digitalt – något de varit hänvisade till på grund av covid-19 och samhällets nedstängning.

I Peru har samarbetspartnern Acción por los Niños tillsammans med andra organisationer drivit på så att Peru från 2021 har en särskild budgetlinje för förebyggande arbete mot våld mot kvinnor och barn. Detta stärker också genomförandet av den tidigare antagna lagen mot barnaga.

Krisen i Venezuela och den svåra situationen för flyktingar och migranter i grannländerna fortsätter och kräver insatser, inte minst på grund av pandemins konsekvenser. Rädda Barnen har fortsatt bidra till humanitära insatser i Venezuela och gett stöd till Rädda Barnen i Colombia för att stärka deras kapacitet som organisation. I Centralamerika har de årliga naturkatastroferna drabbat partners arbete extra hårt då barn och unga haft svårare att koppla upp sig digitalt och därmed inte kunnat delta som planerat.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Mellanöstern

De viktigaste länderna för vår verksamhet i Mellanöstern har fortsatt att vara Jemen, Syrien, Libanon, Palestina och Irak. På grund av kontinuerliga förändringar i kontexten, inklusive covid-19-pandemin, har vi löpande gjort förändringar både inom verksamhetens innehåll samt våra prioriterade målområden.

De många konflikterna i regionen har fortsatt påverka barn och unga. Dessa grupper har varit huvudfokus i flera av länderna. Särskilt fokus har varit inom områdena psykosocialt stöd, tillgång till trygghet och skydd samt skolgång och yrkesförberedande utbildning.

En stor del av verksamheten i Mellanöstern genomförs i nära samarbete med lokala organisationer. Vi arbetar för att öka dessa organisationers möjlighet att möta förändringar i de behov som uppstår. I Syrien har vi exempelvis arbetat med att förbättra våra lokala partners kapacitet att möta lokala behov och förväntningar från barn och unga.

Det ekonomiska och politiska läget i Libanon har ytterligare försämrats under året. Utmaningar kring arbetslöshet och fattigdom har ökat både för libaneser samt för de stora grupper av flyktingar som befinner sig i landet. Under året har vi bland annat fördjupat samarbeten med UNHCR och UNICEF samt bidragit till att hantera konsekvenserna av den stora explosionen i Beiruts hamn.

I Palestina arbetar Rädda Barnen och partners i de svårigheter som ockupationen innebär, med bland annat restriktioner i möjligheten att röra sig inom landet, blockaden av Gaza och begränsningar för enskilda organisationer att genomföra sitt arbete. Pandemin har försvårat arbetet ytterligare. Under 2020 har arbetet mot barnaga genom utbildning av vårdnadshavare kunnat fortsätta men begränsat på grund av covid-19-restriktionerna. Aisha, ACCE, Juzoor i vår partnerorganisation har anpassat insatserna till mindre grupper och arbetat med information via sociala media och videobudskap. Majoriteten av deltagarna, både barn och föräldrar, rapporterar bättre relationer och mer kunskap kring föräldraskap. Vår partnerorganisation, DCI har arbetat med barn och unga som informerat andra barn och unga om hur de ska förhålla sig under pandemin. Stöd har getts till de som inte själva haft tillgång till digitala alternativ. De barnledda grupperna har också arbetat med att påverka myndigheter att släppa häktade barn i israeliska fängelser.

Den humanitära situationen i Jemen har förvärrats under året där beredskapen för att hantera konsekvenser av covid-19 är särskilt låg. Konflikten samt externa påtryckningar har påverkat förutsättningarna för vårt arbete. Redan utmanande administrativa regler och begränsningar har krävt ännu större uthållighet samt försvårat vårt arbete.

Vi har aktivt arbetat med olika initiativ kring påverkan av beslutsfattare lokalt, nationellt och internationellt. Påverkansarbetet riktat mot beslutsfattare i Sverige har genomförts exempelvis för ett stopp av den svenska vapenexporten till krigförande parter i Jemen, samt för att Sverige ska ta ansvar för att säkerställa att barnen med svensk nationalitet i Syrien får sina rättigheter tillgodosedda.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Europa

I Kosovo har Rädda Barnen och partners spelat en viktig roll i omställningen för att kunna hantera vardagen för barn och unga i pandemin och fortsätta det viktiga arbetet för barns rättigheter. Information om pandemin och alternativ till stöd har kommunicerats via kampanjer i sociala medier, tv och radio. I samarbete med Kosovos största digitala plattform utvecklade Rädda Barnen en barnlett interaktivt quiz med frågor kring pandemin, inkluderande utbildning, miljö och andra viktiga frågor. Barn och unga från Kosovo deltog 2020 för första gången i utvecklingen av European Commission's Strategy for the Rights of the Child (2022-2027) genom att delta i digitala fokusgrupper och enkäter. Lagen mot barnaga som trädde i kraft i juli 2020 och kampanjer för att förändra attityder och normer har skett i nära samarbete mellan Rädda Barnen och partners.

Kriget i Ukraina fortsätter och Rädda Barnen stöder humanitära insatser i samarbete med lokala samarbetsorganisationer. Ett särskilt fokus under 2020 har lagts på barn med funktionshinder.

Asien

De viktigaste länderna för vår verksamhet i Asien har varit Afghanistan, Bangladesh, Indonesien, Myanmar, Pakistan, Filippinerna, Thailand och Vietnam. En stor del av vår verksamhet har genomförs tillsammans med lokala organisationer. Inom ett antal olika områden har vi samverkat för att uppnå förändringar i barn och ungas liv. Vi har även arbetat med att stärka våra partnerorganisationers kapacitet som företrädare för barn och unga. Detta har fokuserat både på innehållsmässiga frågor som exempelvis inkluderande utbildning, barns rätt till trygghet och skydd samt god samhällsstyrning och barns deltagande. Vi har även haft ett stort fokus på att stärka våra partnerorganisationers allmänna kapacitet och provat nya metoder inom organisationsutveckling, exempelvis i Filippinerna.

Påverkan på lokala och nationella aktörer och beslutsfattare är en integrerad del av vår verksamhet. I Vietnam genomförde vi en undersökning av barn och ungas prioriteringar som användes för att stärka deras röster och öka engagemang för rättighetsfrågor hos allmänhet och beslutsfattare. Arbetet har blivit mycket uppmärksammat och vi kommer att fortsätta lyssna på barn och unga för att stärka deras röster i sina samhällen.

Arbetet med att förbättra tillgång till, samt kvaliteten av, utbildning har fortsatt. Vi har framgångsrikt arbetat med att förstärka tillgängligheten för barn med funktionsvariationer inom grundskolor och arbetat för att minska våld och aga inom skolområdet. Bland annat har vi under året bedrivit denna typ av verksamhet i Afghanistan, Bangladesh, och Indonesien. Vi även arbetat med att stärka lokala och nationella skyddssystem för barn genom samarbete med ett stort antal lokala organisationer. Genom detta har vi bedrivit verksamhet för att minska våld mot barn, exempelvis genom påverkan för att minska aga.

Under året bidrog vi till ett antal humanitära insatser i regionen. Vi har stöttat programverksamhet för att förbättra skyddet för barn och tillgång till service och utbildning i exempelvis Afghanistan, Bangladesh och Filippinerna. Situationen för rohingyer som befinner sig på flykt i Bangladesh är fortsatt svår och vi kommer även fortsättningsvis att engagera oss i att förbättra deras situation.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	Noter	2020	2019
Belopp i tkr			
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter	Not 3	9 778	10 524
Gåvor	Not 4	387 716	406 312
Bidrag	Not 4	825 009	918 399
Nettoomsättning		2 436	7 990
Övriga intäkter		5 951	1 362
Summa verksamhetsintäkter		1 230 890	1 344 587
Verksamhetskostnader			
Ändamålskostnader			
Programkostnader	Not 5,6	-1 058 407	-1 184 587
Medlemskostnader	Not 5,6	-17 830	-21 535
		-1 076 237	-1 206 122
Insamlings- och administrationskostnader			
Insamlingskostnader	Not 5,6	-80 688	-80 291
Administrationskostnader	Not 5,6	-43 170	-50 584
		-123 858	-130 875
Summa verksamhetskostnader		-1 200 095	-1 336 997

Rädda Barnens årsrapport 2020

Verksamhetsresultat		30 795	7 590
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	Not 7	79 919	8 233
Resultat från värdepapper och fordringar som är omsättningstillgångar	Not 7	185	194
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-26
Förvaltningskostnader		-474	-69
Summa resultat från finansiella investeringar		79 630	8 332
Årets resultat		110 425	15 922
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen		110 425	15 922
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		28 197	24 571
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året samt fria avsättningar enligt styrelsebeslut		-78 675	-33 502
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		59 947	6 991

Rädda Barnens årsrapport 2020

Balansräkning

BALANSRÄKNING	Noter	2020-12-31	2019-12-31
Belopp i tkr			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Dataprogramvara	Not 8	2 326	4 233
		2 326	4 233
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier och installationer	Not 9	7 742	11 461
		7 742	11 461
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier i koncernföretag	Not 10	12 008	7 008
Andra långfristiga värdepappersinnehav	Not 11	344 313	277 953
Andra långfristiga fordringar	Not 12	21 040	30 489
		377 361	315 450
Summa anläggningstillgångar		387 429	331 144
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 314	9 570
Fordringar hos koncernföretag		811	0
Övriga fordringar	Not 13	79 409	81 213
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 14	43 823	60 318
		127 357	151 101
Fastigheter mm avsedda för försäljning		681	1 917
Kortfristiga placeringar	Not 15	359	1 128
Kassa och bank		320 969	226 804
Summa omsättningstillgångar		449 366	380 950
SUMMA TILLGÅNGAR		836 795	712 094

Rädda Barnens årsrapport 2020

BALANSRÄKNING forts.	Noter	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Förvaltade fonder		16 972	16 851
Rädda Barnen-fonden		150 000	130 000
Värderegleringsfond		37 111	25 000
Ändamålsbestämt kapital		89 448	71 202
Balanserat resultat		194 947	135 000
		488 478	378 053
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		35 749	16 976
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	Not 16	271 537	274 443
Övriga skulder		11 098	12 861
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 17	29 933	29 761
		348 317	334 041
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		836 795	712 094

Rädda Barnens årsrapport 2020

Förändring av eget kapital

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

Belopp i tkr

Eget kapital	Förvaltade fonder	RB-fonden	Värde-reglerings-fond	Ändamålsbestämt kapital	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2020-01-01	16 851	130 000	25 000	71 202	135 000	378 053
Ändamålsbestämt av givaren	121	-	-	17 520	-17 641	
Ändamålsbestämt av styrelsen	-	20 000	12 111	28 923	-61 034	
Utnyttjande ändamålsbestämda medel från tidigare år	-	-	-	-28 197	28 197	
Årets resultat	-	-	-	-	110 425	110 425
Utgående balans 2020-12-31	16 972	150 000	37 111	89 448	194 947	488 478

Specifikation av Ändamålsbestämt kapital	Ingående balans 2020-01-01	Utnyttjande av tidigare års reservering/ avsättning	Årets reservering/ avsättning	Utgående balans 2020-12-31
Ändamålsbestämt av givaren				
Tematiskt	11 206	-7 274	2 228	6 160
Region och land	6 765	-5 498	7 255	8 522
Särskilda projekt	7 354	-4 732	8 037	10 659
Summa ändamålsbestämt av givaren	25 325	-17 504	17 520	25 341
Ändamålsbestämt av styrelsen				
Barn på flykt	226	-226	0	0
Strategiska satsningar	19 098	-3 714	12 518	27 902
Digitaliseringssatsningar	0	0	8 500	8 500
Valutavärderingsreserv	18 655	-5 050	0	13 605
Övrigt (Globala och interna stödsystem)	7 898	-1 703	7 905	14 100
Summa ändamålsbestämt av styrelsen	45 877	-10 693	28 923	64 107
Summa ändamålsbestämt kapital	71 202	-28 197	46 443	89 448

Rädda Barnens årsrapport 2020

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS	2020	2019
Belopp i tkr		
Den löpande verksamheten		
Inbetalningar från givare och medlemmar mm	1 242 256	1 290 488
Utbetalningar till samarbetspartners, anställda och leverantörer mm	-1 166 761	-1 359 337
Kassaflöde från den löpande verksamheten före betalda räntor och inkomstskatter	75 495	-68 849
Erhållen ränta	1 711	1 444
Erhållna utdelningar	5 720	2 587
Erlagd ränta		-26
Kassaflöde från den löpande verksamheten	82 926	-64 844
Investeringsverksamheten		
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-359	-1 381
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-300	-1 699
Placeringar i finansiella anläggningstillgångar	-409 953	-70 438
Avyttringar av finansiella anläggningstillgångar	421 127	65 154
Förändring kortfristiga finansiella placeringar	-3 501	5 816
Kassaflöde från investeringsverksamheten	7 014	-2 548
Årets kassaflöde	89 940	-67 392
Likvida medel vid årets början	226 804	294 412
Kursdifferenser i likvida medel	4 225	-216
Likvida medel vid årets slut	320 969	226 804

Rädda Barnens årsrapport 2020

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Rädda Barnens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning. Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Verksamhetsintäkter

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Rädda Barnen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning och intäktsredovisas över den tidsperiod de avser.

Gåvor

En transaktion där Rädda Barnen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att Rädda Barnen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva. Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. De värderas som huvudregel till verkligt värde. Gåvor i form av utrustning och förnödenheter som skänks vidare redovisas inte som intäkt men redovisas i not 4.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhållna bidraget uppfylls. De värderas till det verkliga värdet som Rädda Barnen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Nettoomsättning avser försäljning av varor och tjänster. Intäkterna redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Övriga intäkter

Övriga intäkter avser normalt främst hyresintäkter och de intäktsredovisas över den tidsperiod de avser. Som övriga intäkter redovisas även intäkter som inte hör till ordinarie intäkter för Rädda Barnen. De ersättningar som under 2020 utgjort särskilt statligt Corona-stöd, bidrag från Tillväxtverket för korttidspermittering samt ersättning för höga sjuklönekostnader, redovisas här.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Verksamhetskostnader

Rädda Barnens verksamhetskostnader redovisas enligt Svensk Insamlingskontrolls riktlinjer som ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Ändamålskostnader delas upp i program- och medlemskostnader. Kostnaderna för de olika verksamheterna består förutom av direkta kostnader även av gemensamma kostnader för styrelse och ledning, kommunikation samt HR, ekonomi, IT, intern service samt kundtjänst. Gemensamma kostnader fördelas enligt en fördelningsnyckel och läggs samman med de direkta kostnaderna för ändamåls-, insamlings- och administrationskostnaderna.

Ändamålskostnader

Med ändamålskostnader avses de kostnader som Rädda Barnen har för att genomföra uppdraget enligt stadgarna. Uppdelning görs mellan kostnader för programverksamhet respektive medlemsverksamhet. Arbetet med opinionsbildning tillhör programverksamheten.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader avser de kostnader som uppkommer för att generera gåvor från privatpersoner och företag i form av insamlingsmateriel, tryckkostnader, annonser, personalkostnader samt övrigt förekommande kostnader relaterade till insamlingsaktiviteter.

Administrationskostnader

Administrationskostnader är de kostnader som behövs för att administrera Rädda Barnen såsom kostnader för styrelsemöten, delar av revision, hyra, administrativa system och personalkostnader.

Tillgångar, skulder och avsättningar

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas: Dataprogramvara och systemutvecklingskostnad: 3 år; Datainventarier: 3 år; Övriga inventarier: 5 år.

Finansiella tillgångar

De värdepapper som ingår i Rädda Barnens långsiktiga kapitalförvaltning klassificeras som anläggningstillgång medan de som utgör del av den kortfristiga förvaltningen klassificeras som omsättningstillgång. Nedskrivning av anläggningstillgång görs om marknadsvärdet för hela portföljen understiger anskaffningsvärdet och nedgången bedöms som varaktig. Värdepapper som klassificeras som omsättningstillgång värderas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde per balansdagen.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Donerade tillgångar

Fastigheter och bostadsrätter som donerats till Rädda Barnen värderas till ett marknadsvärde beräknat vid tidpunkten då Rädda Barnen erhåller gåvan. De redovisas som omsättningstillgångar då avsikten är att dessa ska avyttras så snart som möjligt. Värdepapper redovisas som kortfristiga placeringar. Noterade värdepapper tas upp till marknadsnoteringen vid tidpunkten då de registrerats på Rädda Barnen.

Skuld för erhållna ej utbetalda bidrag

I de fall Rädda Barnen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas dessa som en skuld.

Eget kapital

Eget kapital avser de medel som tillställts Rädda Barnen för uppfyllande av dess syften och som på balansdagen inte utbetalats. Medel som av givaren bundits som beständiga donationsfonder eller till särskilda ändamål redovisas separat. I posten Ändamålsbestämt kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även Förändring av Eget kapital. De ändamålsbestämda medlen utnyttjas normalt under påföljande verksamhetsår. RB-fonden är Rädda Barnens grundkapital som vissa år förstärks genom att medel tillförs från balanserat resultat. Värde regleringsfonden utgör buffert för värddeförändringar på placeringstillgångar samt från 2020 även utjämningsbelopp avseende testamentsgåvor. Balanserat resultat är medel som tillställts Rädda Barnen utan restriktion. Årets resultat enligt Resultaträkningen avser skillnaden mellan kostnader och intäktsförda medel. Förändringen av balanserat resultat avser belopp efter utnyttjande eller reservation från/till andra delar av eget kapital.

Eventualförpliktelser

Rädda Barnen lämnar upplysning om en eventualförpliktelse när Rädda Barnen har en möjlig förpliktelse som till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom Rädda Barnens kontroll, inträffar eller uteblir, eller om Rädda Barnen har en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt direkt metod.

Riksförbundet, distrikt och lokalföreningar

Distrikt och lokalföreningar har egna redovisningar som ej konsolideras i riksförbundets redovisning då inget moder/dotterbolagsförhållande finns.

Koncernredovisning

Rädda Barnen äger 100 % av aktierna i Rädda Barnens ServiceAktiebolag och 100 % av aktierna i Rädda Barnen välfärd AB. Bolagens omsättning (inkl dotterbolag) uppgår till 22,1 mkr (18,8 mkr) att jämföra med Rädda Barnens verksamhetsintäkter 1 230,9 mkr (1 344,6 mkr) varför ingen koncernredovisning upprättas.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Rädda Barnen gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Not 3 Medlemsavgift

2020

2019

9 778

10 524

Medlemsavgiften är från 75 kr per medlem till 300 kr per hushåll. Enligt riksmötesbeslut utbetalas 25 % av medlemsavgiften till Rädda Barnens lokalföreningar. Av här redovisade medlemsintäkter utbetalas 2 385 tkr i enlighet med röstlängd utvisande antal betalande medlemmar 2020-12-31.

Not 4 Insamlade medel

2020

2019

Gåvor som redovisats i resultaträkningen

Insamlade medel

Allmänheten

267 493

268 642

Insamlat genom Rädda Barnens lokalföreningar

1 322

1 401

Testamenten

43 629

75 332

Företag

43 843

34 769

Postkodlotteriet

27 500

25 500

IKEA Foundation

6

12

Avkastning på donationskapital

3 208

398

Övrigt

715

258

Summa gåvor i resultaträkningen

387 716

406 312

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Insamlade medel - uppskattade belopp

Gåvor som skänkts vidare

22 493

1 918

Summa gåvor ej i resultaträkningen

22 493

1 918

Utöver ovan redovisade har gåvor erhållits där värdet i SEK ej tagits fram.

Det gäller probonotjänster, exempelvis tillgång till konsulttjänster och expertis samt mediautrymme.

Bidrag som redovisats som intäkt

Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)

IKEA Foundation

38 338

98 614

Radiohjälpen

12 490

22 974

Övriga stiftelser

3 260

5 087

Postkodlotteriet

7 678

2 596

Övriga företag

1 700

888

Övriga

13 325

15 919

Summa insamlade medel (bidrag)

76 791

146 078

Offentliga bidrag

Rädda Barnens årsrapport 2020

Sida	432 898	481 116
Övriga svenska myndigheter	70 746	58 704
EU	87 994	94 596
FN	137 632	121 313
Övriga utländska/internationella myndigheter	18 948	16 592
Summa offentliga bidrag	748 218	772 321
Summa bidrag	825 009	918 399
Totala insamlade medel:		
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	387 716	406 312
Gåvor som inte har redovisats i resultaträkningen	22 493	1 918
Privaträttsliga bidrag som redovisats som intäkt	76 791	146 078
Summa insamlade medel	487 000	554 308
Vidareförmedlade gåvor:		
Erhållna gåvor	4 044	0
Gåvor för egen räkning	-3 488	0
Summa vidareförmedlade gåvor	556	0

Not 5 Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen	2020		2019	
	Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
Tillsvidareanställda, huvudkontor	189	39	206	44
Tillsvidareanställda, regionkontor i Sverige	67	14	52	11
Tidsbegränsade anställda, huvudkontor	31	8	46	9
Tidsbegränsade anställda, regionkontor i Sverige	59	14	52	13
Utsända kontraktsanställda	9	6	11	3
EU-anställda	2	2	4	2
	357	83	370	82

Medelantal nationellt anställda placerade hos SCI respektive annan nationell medlem var 3 varav män 1.

Rädda Barnens årsrapport 2020

	2020		2019	
Könsfördelning styrelseledamöter och ledande befattningshavare	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Styrelseledamöter	12	5	13	5
Ledningsgrupp	9	3	10	5

	2020	2019
Löner, ersättningar och sociala kostnader		
Styrelse och generalsekreterare	1 516	844
Övriga anställda	172 127	171 933
Totala löner och ersättningar	173 643	172 777
Sociala kostnader (varav pensionskostnader exkl löneskatt)	73 482 (15 924)	77 541 (18 767)
Totalt Sverige	247 125	250 318
Utsända kontraktsanställda (inkl sociala kostnader, medföljande samt kostnadstillägg)	8 477	11 665

Se förvaltningsberättelsen gällande styrelsens arvoden och pensionskostnad samt gällande generalsekreterarens anställningsvillkor samt pensionskostnad.

Not 6 Leasing

Rädda Barnen leasar framför allt kontorslokaler och kontorsutrustning. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 18 489 tkr (17 382 tkr).

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2020	2019
Inom 1 år	12 727	13 326
1 - 5 år	42 485	41 163
Senare än 5 år	913	7 632
Summa	56 125	62 121

Rädda Barnens årsrapport 2020

Not 7 Resultat från finansiella investeringar	2020	2019
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		
Utdelningar	5 720	2 587
Räntor	1 114	1 068
Realisationsresultat vid försäljningar	73 085	4 578
Summa	79 919	8 233
Resultat från värdepapper och fordringar som är omsättningstillgångar		
Räntor	230	188
Realisationsresultat vid försäljningar	-45	0
Nedskrivningar	0	-11
Återföreningar av nedskrivningar	0	17
Summa	185	194
Not 8 Dataprogramvara	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	8 623	9 494
Årets aktiverade utgifter	359	1 381
Försäljningar och utrangeringar	0	-2 252
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 982	8 623
Ingående avskrivningar	-4 390	-4 859
Årets avskrivningar	-2 266	-1 783
Försäljningar och utrangeringar	0	2 252
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 656	-4 390
Utgående restvärde enligt plan	2 326	4 233

Rädda Barnens årsrapport 2020

Not 9 Inventarier och installationer	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	17 011	15 914
Årets inköp	300	1 307
Försäljningar och utrangeringar	0	-210
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 311	17 011
Ingående avskrivningar	-5 550	-1 780
Årets avskrivningar	-4 019	-3 980
Försäljningar och utrangeringar	0	210
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 569	-5 550
Utgående restvärde enligt plan	7 742	11 461

Not 10 Aktier i koncernföretag	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	10 008	4 008
Förvärv	5 000	6 000
Utgående anskaffningsvärde	15 008	10 008
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-3 000	-3 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-3 000	-3 000
Utgående redovisat värde	12 008	7 008

			2020-12-31	2019-12-31
Specifikation av organisationens aktier i dotterföretag	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde	Redovisat värde
Rädda Barnens ServiceAktiebolag 556559-9643	100	100%	6 908	1 908
Rädda Barnen välfärd AB 559174-1862	100	100%	5 100	5 100

	2020-12-31	2019-12-31
Rädda Barnens ServiceAktiebolag		
Eget kapital	1 506	923
Årets resultat	-4 417	-683

Rädda Barnens årsrapport 2020

	2020-12-31	2019-12-31
Rädda Barnen välfärd AB		
Eget kapital	5 562	6 026
Årets resultat	-464	926

Not 11 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	277 953	271 889
Förvärv	404 945	64 265
Försäljningar	-338 585	-58 201
Utgående anskaffningsvärde	344 313	277 953

	2020-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde
Handelsbanken Sverige Index Criteria	0	0	18 069
Handelsbanken Global Index Criteria *)	0	0	62 223
Nordea Institutionella Aktiefonden Stabil	0	0	26 345
SPP Emerging Market Plus A	26 539	29 377	0
SPP Global Plus A	105 622	115 858	0
SPP Sverige Plus A	33 528	38 793	0
Summa aktiefonder	165 689	184 028	106 637
SEB Räntor Sverige	0	0	97 019
SPP Företagsobligationsfond	0	0	43 146
SEB Företagsobligationsfond Hållbar	36 019	36 192	0
SEB Sustainable High Yield	8 005	8 303	0
SEB Obligationsfond	103 449	103 823	0
Summa räntebärande papper	147 473	148 318	140 165
UB Skog	21 151	21 020	21 151
Thule Real Estate	10 000	12 654	10 000
Summa alternativa placeringar	31 151	33 674	31 151
Summa **)	344 313	366 020	277 953

*) Fonden innehåller en valutasäkring i form av en 3 månaders rullande valutatermin. Valutaterminen avvecklades i o m att innehavet i fonden såldes juni 2020.

***) Det totala marknadsvärdet uppgick per 2019-12-31 till 372 432 tkr.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Not 12 Andra långfristiga fordringar	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	30 489	32 691
Tillkommande fordringar	8	214
Amorteringar	-9 457	-2 416
Utgående redovisat värde	21 040	30 489

Not 13 Övriga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
Partners, lokala och medlemmar inom Internationella Rädda Barnen	32 817	43 003
Internationella Rädda Barnen	45 626	37 662
Personal	99	260
Övriga fordringar	867	288
Summa	79 409	81 213

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna bidrag	36 686	46 515
Upplupna ränteintäkter	182	549
Övriga upplupna intäkter	1 323	1 733
Förutbetalda kostnader	5 632	11 521
Summa	43 823	60 318

Not 15 Kortfristiga placeringar	2020-12-31		2019-12-31
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde
Aktier och fonder	175	192	553
Räntebärande papper	184	187	575
Summa	359	379	1 128

Not 16 Skuld erhållna ännu ej förbrukade bidrag	2020-12-31	2019-12-31
Stiftelser, företag och organisationer	65 016	93 915
Svenska myndigheter	138 378	157 874
EU, FN och andra utländska myndigheter	68 143	22 654
Summa	271 537	274 443

Skulden består främst av förutbetalda bidrag för flerårig verksamhet då givaren oftast betalar i förskott. Verksamheten implementeras under 2021 eller senare i enlighet med enskilt avtal. I beloppet ingår 3 167 tkr (1 396 tkr) som ska återbetalas till givaren. Detta avser slutrapporterad verksamhet och där kostnaderna understiger utbetalat belopp.

Rädda Barnens årsrapport 2020

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Medlemsavgifter nästkommande år	6 628	7 391
Upplupna löner och sociala avgifter	21 620	19 739
Övrigt	1 685	2 631
Summa	29 933	29 761

Not 18 Eventualförpliktelser och eventualtillgångar	2020-12-31	2019-12-31
Avvecklingsgaranti Internationella Rädda Barnen	11 884	14 523

Not 19 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Mexico City Policy har dragits tillbaka

Som förväntat drog den nya demokratiska administrationen i USA tillbaka den så kallade Mexico City Policy omedelbart efter sitt tillträde. Policyn, som också kallas "Protecting Life in Global Health Assistance" (PLGHA), har varit i kraft under Trump-administrationen och närmast tidigare republikanska administrationer. Den innebär förenklat att federalt amerikanskt bistånd inte får gå till utländska organisationer som arbetar med abortfrågor och sexuella och reproduktiva rättigheter. Policyn har även påverkat vissa delar av internationella Save the Childrens programverksamhet negativt; denna negativa påverkan upphör nu.

Rädda Barnen tilldelas Postkodlotteriets drömprojekt

I mars 2021 har Rädda Barnen tilldelats Postkodlotteriets drömprojekt. Det innebär 25 mkr i ett flerårigt projekt inom spelbranschen, där Rädda Barnen identifierat en ny utsatt miljö för barn och unga. Genom innovativa digitala lösningar finns stor potential att förbättra denna miljö tillsammans med barn och unga, de företag som står bakom spelplattformarna och andra aktörer som kan stödja de unga på dessa plattformar.

Revisionsberättelse

Till riksmötet i Rädda Barnens Riksförbund, org.nr 802002-8638

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Rädda Barnens Riksförbund för år 2020. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 6-62 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den förtroendevalda revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Den andra informationen består av förord (sidorna 3-5), Hållbarhetsrapport (sida 99-124) och Effektrapport (sidorna 66-98). Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Rädda Barnens Riksförbund för år 2020.

Vi tillstyrker att riksmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Erik Albenius
Auktoriserad revisor

Gay Ljungberg

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Erik Albenius

Erik Albenius
Auktoriserad revisor

2021-05-31 12:28:26 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

GAY LJUNGBERG 5202284658 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: GAY LJUNGBERG

Gay Ljungberg
5202284658

2021-05-31 12:50:49 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

DEL 2 EFFEKTRAPPORT 2020

Rädda Barnen

Innehåll

Inledning.....	68
Vi agerar i tid och över tid.....	68
Rapportens upplägg.....	68
Vår metod.....	69
Våra mål.....	70
Mätning och uppföljning av våra insatser	70
Så uppnår vi målen	72
Rädda Barnen har inte pausat	72
Vi har under 2020 nått 44,9 miljoner barn.....	73
I världen.....	73
I Sverige.....	74
Barn i migration.....	76
Vi stöttar nyanlända barn som drar ett stort lass hemma	77
Pippi of Today – för flickor på flykt.....	78
Barn i krig och katastrofer	79
Mer än hälften av barnen i Jemen känner sig otrygga	80
Vi tar reda på vad barn och unga faktiskt vill och behöver.....	82
Trygg barndom utan våld och övergrepp	84
Utökad stödchatt för unga som lever med hedersrelaterat våld och förtryck	85
Digifritids.se – en trygg och rolig plats på nätet.....	87
Cirkusträningen i Småland blev digital	89
Barn i fattigdom.....	90
Karmas insamling räckte till 50 000 måltider	91
Historiskt beslut för barns rättigheter	92
Barn i utsatthet i Thailand får stöd för en bättre framtid	93
Partnerskap med företag.....	95
Så jobbar vi tillsammans med företag.....	95
Detta uppnår vi med våra huvudpartners.....	96

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Inledning

Vi agerar i tid och över tid

Johanna Aketberg Kassel

Rädda Barnen är världens största självständiga barnrättsorganisation, fokuserad på hållbara insatser – akuta och långsiktiga. Vi tror att verklig hållbarhet bygger på att hjälpa i tid och över tid, och vår självständighet gör att vi kan agera där vi gör mest nytta för barn – i Sverige och i världen. Tack vare vår storlek kan vi på riktigt göra omedelbara och bestående skillnader i världen, varje dag.

I denna rapport kan du läsa om vad vi uppnått för barnen under 2020.

Rapportens upplägg

Rapporten synliggör vårt arbete från insats till resultat, i urval. Vår programverksamhet omfattar drygt en miljard kronor och vi har finansierat verksamhet i femtiofem länder under 2020. Av utrymmesskäl berättar inte rapporten om allt vi gör, istället har vi valt ut några exempel från våra resultat och insatser 2020.

Rädda Barnen Sverige är en del av en global organisation och med gemensam kraft uppnår vi långt mycket mer för barn än vad vi hade gjort på egen hand. I denna rapport lyfter vi resultat och exempel som vi bidragit till finansiellt och kunskapsmässigt, men även resultat som andra medlemmar i den globala organisationen har åstadkommit.

Barn bidrar med sina egna berättelser i rapporten. Vi har i några fall valt att inte presentera dem med deras riktiga namn, för att skydda barnet. Vi markerar dessa namn med en asterisk*.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Vår metod

Vårt arbete består av tre inbördes beroende delar:

Direkta insatser

Kunskap

Påverkan

Vi jobbar direkt med barn och med vuxna som jobbar med barn. Vi gör det för att det behövs – men också för att skaffa oss kunskap. Genom våra direkta insatser vet vi vilka problemen är och vad som krävs för att lösa dem. Vi använder kunskapen och trovärdigheten från våra direkta insatser för att påverka andra, för att förändra situationen för barn långsiktigt och hållbart.

Det är just kombinationen av dessa tre som definierar vilka vi är och som gör oss starka. Utan en så faller de andra två. På detta sätt har vi arbetat i över 100 år.

Denna långa erfarenhet ger oss djup kunskap att genomföra hållbara insatser för barn i Sverige och internationellt. Oavsett om de är kort- eller långsiktiga syftar de alltid till att skapa hållbar förändring över tid. Eftersom vi är en global organisation med verksamhet över hela världen kan vi hjälpa snabbt i händelse av en katastrof. Ofta är vi den som är först på plats och som stannar längst.

Att barnen är delaktiga i vad vi gör och att de får mer inflytande i frågor som rör deras liv och vardag är en central del i vår metod och vårt arbete. Vi arbetar tillsammans med barnen, lyssnar på deras egna berättelser och analyserar de problem som står i deras väg.

I Sverige är vi en stor medlemsrörelse med över 60 000 medlemmar som organiserar sig i nära 150 lokalföreningar runt om i landet. Medlemmarna sprider kunskap om barns levnadsvillkor, påverkar makthavare att skapa förändring och stöttar barn och unga direkt där de befinner sig. Den direkta verksamheten är bland annat för barn och unga som kommit ensamma till Sverige, verksamheter för att barn och unga ska få en meningsfull fritid och insatser för barn som blivit utsatta för våld.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Våra mål

I Ambition 2030 har Rädda Barnens globala rörelse har satt upp tre långsiktiga mål.

Vi vill att alla barn innan 2030 ska

- Överleva - inget barn dör före sin femårsdag av orsaker som går att hindra
- Lära - alla barn ska få en grundläggande utbildning av god kvalitet
- Skyddas - våld mot barn ska inte längre tolereras

Rädda Barnen i Sverige bidrar till den globala ambitionen utifrån tre verksamhetsmål.

- Barn i migration ska få sina rättigheter tillgodosedda
- Våld mot barn ska minska
- Stödja en god samhällsstyrning för barnets rättigheter

Vårt arbete utgår från Barnkonventionen, som är FN:s konvention om barns mänskliga rätt att överleva, utvecklas och växa upp i trygghet. Vi fortsätter arbeta för barns utveckling, delaktighet och trygghet tills vi ser att Barnkonventionen är genomförd i praktiken i alla världens länder.

Mätning och uppföljning av våra insatser

I konflikt- och katastrofsituationer handlar våra insatser ofta om att möta de mest akuta behoven, vilket innebär att resultaten snabbt blir tydliga. Rädda Barnen arbetar också för långsiktiga och bestående förändringar. Förändringar kan ta tid och det gäller att vara uthållig, i synnerhet om arbetet sker i svåra omständigheter och miljöer. Resultatet är inte alltid direkt mätbart men över tid blir effekterna synliga.

Vi följer verksamheten noggrant på olika nivåer. Varje projekt eller process innehåller avstämningar där uppfyllnad av verksamhetsmål och resursanvändning analyseras. I planerings- och uppföljningsrutinerna ingår också att analysera, åtgärda och följa risker.

Eftersom vi följer upp alla våra projekt har vi en god bild av de omedelbara effekterna. När det gäller vårt bidrag till en långsiktig samhällsförändring så utvärderas våra metoder regelbundet, men inte årligen. För vissa verksamheter har vi därför ett för året bekräftat långsiktigt resultat medan vi för andra verksamheter i år kan konstatera att våra insatser har lett till resultat som sannolikt bidrar till en långsiktig förändring och till våra mål.

När vi uppger hur många individer vi har nått är det i vissa fall uppskattningar. Om vi till exempel har föreläst i en sal som rymmer ca 500 personer och salen är fullsatt så har vi uppgett att vi nått ca 500 personer, trots att vi inte har räknat individerna.

Verktøget som säkerställer att insatserna gör verklig skillnad

”Mina Svar” är ett effektmättningsverktyg som fångar upp barns och ungdomars egna upplevelser av sin livssituation. På så sätt kan vi mäta, följa upp och förbättra våra insatser i socioekonomiskt utsatta områden i Sverige. Åsa Moum på Rädda Barnen är produktägare för verktyget.

Hur går mätningarna till?

- Mina Svar är en app i mobilen där barn och unga anonymt kan berätta om sin livssituation. Mätningen är återkommande, sker i trygga miljöer och bygger relationen till barnen och ungdomarna, vilket gör att vi kommer nära dem och får unik och högkvalitativ data som uppfyller våra krav på integritet och säkerhet. Med dessa data kan vi följa upp att våra insatser verkligen gör nytta och på så sätt utveckla verksamheten. Vi återkopplar dessutom resultaten till målgruppen, så Mina Svar fungerar även som ett verktyg för att öka målgruppens delaktighet.

Hur har ni jobbat med verktyget under 2020?

- Under 2020 gjorde vi färdigt MVP:n (Minimum Viable Product) för analysverktyget och testade hela verktyget i flera verksamheter internt. Vi insåg att vi är redo att ta nästa steg!

Vad händer härnäst?

- Vi bjuder in externa aktörer att få testa verktyget i sina verksamheter. Samtidigt tar vi verktyget till nästa nivå vad gäller skalbarhet, flexibilitet, datainsamling och analys. Vi ser ett stort intresse för detta bland universitet och på flera håll runt om i världen. Det är oerhört positivt att flera års hårt arbete från alla inblandade ger ringar på vattnet!

Kika gärna på www.minasvar.app för mer information!

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Så uppnår vi målen

Rädda Barnen har inte pausat

Coronapandemin har gjort tillvaron svår för oss alla. Men en kris som en pandemi drabbar de mest sårbara värst, och däribland barnen. Barns rätt till liv och hälsa, utbildning, trygghet och skydd hotas, och årtionden av framsteg riskerar att gå förlorade.

Men trots att samhället har satts på paus har inte Rädda Barnen pausat. Det har varit viktigare än någonsin att skydda de barn som har det allra svårast och vi har snabbt ställt om vårt arbete. Det har både inneburit att vi, liksom många andra, så långt det varit möjligt ställt om till digitala arbetssätt och anpassat insatser för en verklighet där människor inte kan mötas som vanligt och där hela länder stängs ner.

Våra insatser har i största möjliga mån fortsatt som vanligt, och vi har jobbat hårt för att sprida information om covid-19, stoppa smittspridningen och se till att barn och deras familjer är friska och trygga. Här kan du läsa mer om vad vi uppnått för barn under 2020.

Kamelbibliotek i Etiopien. När skolorna stängde på grund av pandemin krävdes nya kreativa lösningar. I landets mest avlägsna byar har barnen kunnat låna böcker från en kamel och fortsätta läsa och lära. Vårt mobila kamelbibliotek har besökt 33 byar och haft med sig lådor med 200 böcker.

Vi har under 2020 nått 44,9 miljoner barn

Rädda Barnens direkta insatser för barn världen över har under 2020 totalt nått hela 44,9 miljoner barn, varav hälften flickor och hälften pojkar. Vi har även nått 38,4 miljoner vuxna som på olika sätt påverkar barns liv såsom föräldrar, vårdnadshavare, lärare, socialarbetare, hälsovårdare med mera.

I världen

27,9 miljoner barn nåddes av våra insatser inom hälsa och näring, vilket är det tematiska område där vi nådde flest barn.

18,5 miljoner barn i 77 länder har nåtts av våra direkta insatser i konflikter och katastrofer.

73 249 barn i Jemen nåddes av våra insatser för alla barns rätt till utbildning. Detta trots att alla hinder till följd av pandemin och att skolorna var stängda under stora delar av året.

416 baby-kit för nyfödda delades ut i Cox's Bazar i Bangladesh där hundratusentals rohingyer bor i läger efter att ha tvingats på flykt. På våra hälsomottagningar har vi under året även genomfört 222 förlossningar och 1 864 gravida och ammande mammor har fått näringstillskott.

42 000 barn i Syrien nåddes av våra insatser inom trygghet och skydd. I Syrien har många barn berättat om sin rädsla för covid-19 och risken att förlora nära och kära, att deras ansvar i hushållet har ökat och att de saknat tillgång till fritid och lek.

1 500 000 Ungefär så många barn i Etiopien nåddes av våra insatser för att skydda barn från vattenburna sjukdomar. Tillgången till rent vatten ökade från 55 procent till 67,5 procent.

76 355 hygien-kit delades ut i Côte d'Ivoire för att skydda mot covid-19, och 2 050 pedagogik-kit distribuerades så att barn ska få möjlighet att fortsätta skolgången även under pandemin.

7 167 barn i Thailand deltog i våra simskolor för att motverka att barn drunknar. Simskolan inkluderade grundläggande kunskaper i vattensäkerhet, simning, livräddning och förstahjälpen.

I Sverige

34 000

personer i Sverige totalt nåddes av våra direkta insatser under året.

842 000

Ungefär så många totalt nåddes av våra budskap genom sociala kanaler, webb, trycksaker, online-föreläsningar etc. Enbart vår hemsida "Kärleken är fri" om hedersrelaterat våld och förtryck har haft 90 000 unika besök.

8 900

personer nåddes av våra direkta insatser för att barn, unga och barnfamiljer i socioekonomiskt utsatta områden ska ha lika möjligheter som andra att delta i samhället, påverka sina livsvillkor fritt från diskriminering och ha tillgång till god samhällsservice.

69 000

deltagartillfällen skapades under året för våra träffar för att öka barns trygghet och skydd.

11 900

Ungefär så många barn och unga nåddes av materialet "Stopp min kropp", samt 18 900 föräldrar och 2 700 professionella som jobbar direkt med barn.

4 500

personer nåddes av våra insatser att dela ut mat, livsmedel och matcheckar, vilket är en ny form av verksamhet som vi utvecklade i ljuset av pandemin.

Observera att resultaten är uppskattningar – läs mer under rubriken "Mätning och uppföljning av våra insatser".

Barnkonventionen blir lag i Sverige – en milstolpe för barns rättigheter

Året inleddes med att barnkonventionen den 1 januari blev lag i Sverige. Rädda Barnens vision är att göra barnkonventionen verklig för varje barn, så att denna lag träder i kraft är en milstolpe för barns rättigheter och för vårt arbete för barnen. Vi har kämpat länge för denna lag.

Lagen röstades igenom av Riksdagen 13 juni 2018. Under tiden fram till lagens ikraftträdande såg vi ett stort engagemang bland beslutsfattare, myndigheter, kommuner, regioner och i media. Därför gick vi in i det nya året med stora förhoppningar om ett tydligare barnrättsperspektiv på alla nivåer i samhället.

Det stora engagemang och momentum som fanns fick dock ett plötsligt avbrott i samband med pandemin. Att barnkonventionen gällde som lag fick inte längre något större utrymme när den mediala arenan dominerades av covid-19-krisen.

Däremot kunde vi genom raderna läsa att det faktiskt funnits ett barnrättsperspektiv med i vissa beslut och åtgärder, vilket kanske inte hade varit fallet om inte barnkonventionen just blivit lag.

Ett tydligt exempel på detta är regeringens beslut att följa Folkhälsomyndighetens rekommendation att inte stänga grundskolor, något nästan alla andra länder i Europa gjorde. Utbildningsminister Anna Ekström motiverade detta med att det är för barnets bästa att gå i skolan och att skolplikten är viktig att värna. Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlsson underströk att skolan är en väldigt viktig plats inte minst för barn i utsatta situationer.

Under sommaren och hösten började barns rättigheter och barnkonventionen återigen få utrymme såväl inom politiken som i samhällsdebatten. Tyvärr uttrycktes i vissa fall en tydlig skillnad mellan barn och barn i debatten. När det gäller små barn födda i Sverige får barnrättsperspektivet en stark ställning. Men när det gäller äldre barn och i synnerhet barn som inte är födda i Sverige lyser barnrättsperspektivet ofta med sin frånvaro. Även när det gäller migrationsrelaterade frågor märks en stor avsaknad av barnrättsperspektiv. Detta är något som Rädda Barnen kommer fortsätta belysa och bekämpa framöver.

Att barnkonventionen blivit svensk lag är ett stort steg för att säkerställa barns rättigheter i praktiken. Vi fortsätter vårt påverkansarbete och kämpar för att alla barn ska uppfylla sina rättigheter och behandlas på lika villkor.

Barn i migration

2020 var ett exceptionellt år, då hela världen drabbades av den pågående pandemin på ett eller annat sätt. Gränser stängdes, och insatser för barn och utsatta familjer begränsades, framförallt för barn och familjer i migration inom eller mellan länder. När länder har satt in stöd till sin befolkning så har oftast inte flyktingar och migranter omfattats av stödpaketen. När skolor har stängt och barn hänvisats till digitala lösningar har många barn på flykt utestängts på grund av brist på internet och teknisk utrustning.

Många av de barn som varit på flykt har upplevt fruktansvärda saker. De har tvingats lämna sina hem på grund av våldsamma krig, sett familjemedlemmar dödas och levt i stor utsatthet under en utdragen flykt som ibland varat i flera månader. Barnen mår psykiskt dåligt, många är traumatiserade och mest av allt behöver de få känna sig trygga.

De unga som kommit till Sverige som ensamkommande, och fått uppehållstillstånd enligt den nya gymnasielagen, befinner sig i en mycket akut situation. Möjligheten att få stanna i Sverige bygger på att de på kort tid ska klara sina studier och få ett fast arbete, vilket vi ser är så gott som omöjligt i pandemin. Flera av dessa ungdomar har behövt genomföra distansundervisning under stora delar av året, vilket lett till stora svårigheter att klara av studierna.

Familjer utan papper i Sverige har en synnerligen utsatt situation i pandemin. Många vågar inte söka vård och saknar ofta en fast bostad där de

kan skydda sig från smitta. I vår verksamhet har vi mött asylsökande barn och barn utan papper som under året inte varit i skolan i samma utsträckning som tidigare. För dessa barn är skolan en extra plats för trygghet och normalitet i deras annars ofta oroliga och otrygga vardag.

Rädda Barnen har under året jobbat oavbrutet för att stötta barn och familjer på flykt i Sverige och i världen. Vi har satsat på att anpassa stödet efter rådande omständigheter, och finnas kvar för barnen i en situation då annat stöd och kontakt med myndigheter blivit mindre.

Ett starkt fokus för vårt globala arbete är att stärka lokala skyddssystem så att de omfattar även barn på flykt och att stärka samarbete mellan länder för att säkerställa att barn får sina rättigheter tillgodosedda även när de lämnar ett land för ett annat. Flickor på flykt har varit ett fortsatt starkt fokus och vi har stärkt och spridit vår kunskap om flickors behov och förutsättningar och genom det förbättrat våra insatser.

Vi har hållit kontakt med barn och familjer digitalt, utfört utbildningar, tillhandahållit matpaket och teknisk utrustning och stöttat barn i utsatthet att nå den hjälp de behöver. Vi har påverkat politiker och myndigheter att ta sitt ansvar för barns rätt till trygghet och skydd. Vi har sett till att barn fått den skolgång och vård de har rätt till och ordnat så att barn kan delta i stärkande fritidsaktiviteter som skapar större möjligheter för barnen att vara del av ett sammanhang

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Vi stöttar nyanlända barn som drar ett stort lass hemma

Många barn som varit på flykt har upplevt fruktansvärda saker. De som kommer till Sverige hoppas på trygghet och en möjlig nystart. Men tyvärr är det många som möter fortsatta prövningar.

För den som kommer till ett nytt land är det många praktiska saker som behöver ordnas. I vår verksamhet i Eslöv har vi träffat många familjer som haft ett stort behov av att få hjälp med kontakter med myndigheter, stöttning när det gäller barnens skolgång och lotsning till föreningslivet. Utan rätt stöd att komma tillrätta i Sverige kan ett stort ansvar hamna på barnen i familjen, som ofta lär sig svenska snabbare.

Flera av de barn vi mött i våra verksamheter i Eslöv berättade att de missat skolgång och känt stor stress den första tiden när familjen kom till Sverige.

Stöd till nyanlända familjer och barn

Under 2019 och 2020 har Rädda Barnen, tillsammans med biståndsorganisationen Individuell Människohjälp och kommunen i Eslöv, arbetat för att hjälpa dessa barn som får dra ett stort lass hemma.

För att stötta familjerna och avlasta barnen har vi under året hjälpt till med myndighetskontakter och annat som behöver komma på plats för den som är ny i ett land. Vi har följt och hjälpt familjerna från första dagen i Sverige. När pandemin bröt ut kunde vi fortsätta vårt arbete genom att istället träffas utomhus.

Språkcafé och mötesplatser ger ett sammanhang

Vi har även anordnat ett språkcafé där familjerna får hjälp att snabbare lära sig svenska språket. I samband med pandemin ställde vi om och erbjöd istället språkpromenader utomhus och ett digitalt språkcafé tillsammans med Eslövs kommun. Språkcaféet har varit mycket uppskattat och den digitala varianten lever vidare även efter projekttidens slut, då vi lyckats rekrytera volontärer som fortsätter driva verksamheten.

Därtill har vi skapat en mötesplats där nyanlända familjer kunnat träffa etablerade familjer, för att få ytterligare stöd och möjlighet till ett sammanhang i Sverige. Verksamheten har varit mycket uppskattad och beräknas ha nått runt 15-20 familjer som lärde känna varandra under aktiviteterna. Tyvärr fick träffarna avslutas i samband med pandemins utbrott.

Vi har sett till att barn får vara barn

Under projekttiden har vi nått totalt cirka 100 nyanlända vuxna, ungdomar och barn i Eslöv, med syfte att hjälpa familjerna och avlasta barnen, så att barn får vara barn.

Vi har genomfört fokusgruppsintervjuer med föräldrar och barn som kommit nyanlända till staden, om deras upplevelser, tankar och känslor kring mottagandet och den första tiden. Dessa intervjuer ligger till grund för ett underlag som Rädda Barnen överlämnat till Eslövs kommun, för att synliggöra situationen för dessa familjer.

“Ibland kändes det okej att hjälpa dem...men ibland kändes det som jag inte hann det jag behövde med skolan, jag missade många dagar och hann inte läxorna”
- pojke, 14 år.

“Ibland kändes det jobbigt att tolka vad pappa sa för det kändes som att det var något som vuxna borde prata om”
- pojke, 12 år.

”När jag fick kontakt med er kände jag att min stress över familjen minskade väldigt mycket, att jag inte var ensam med allt längre”
- pojke, 17 år.

”Det var bra för ni hade alltid tid när vi ringde och var alltid trevliga mot oss”
- pojke 11 år.

”Ni är de enda jag och min son känner här, er hjälp betyder allt”
- kvinna, 32 år.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

År 2020 var det 75 år sedan Pippi Långstrump kom ensam till en helt ny stad. Idag tvingas miljoner flickor att lämna sina hem och flytta, inte bara till nya städer, utan också till nya länder.

Barn på flykt är alltid utsatta för stora risker, och coronakrisen har ytterligare förvärrat deras redan svåra tillvaro. Flickor på flykt är särskilt utsatta, utan tillgång till säkra platser, migrationsvägar och stöd.

Pippi of Today uppmärksammar flickor på flykt

Astrid Lindgren AB ville i samband med Pippis 75-årsjubileum uppmärksamma Pippi som förebild, den starkaste flickan i världen, samt lyfta fram Astrid Lindgrens arv som barnrättsskämpe.

I kampanjen "Pippi of Today" ingår 13 länder inom Rädda Barnens globala organisation och ett 50-tal partners världen över. Företag såsom Google, Unilever/GB Glace, SJ, Rabén & Sjögren och Happy Socks och många fler bidrar till kampanjen.

Med en gemensam kampanjplan och ett digitalt toolkit med kommunikationsmaterial, hjälps vi åt att berätta om situationen för flickor på flykt och samla in pengar till våra insatser.

Kampanjen förlängs till 2021

Kampanjen lanserades med gemensamma krafter i januari 2020. Tanken var att fira Pippis födelsedag i maj 2020 med stora fysiska event och butikskampanjer, tillsammans med alla våra partners.

Men, pandemin kom emellan och vi fick skjuta på de fysiska aktiviteterna och ställa om till digitalt fokus. Med anledning av pandemin har vi förlängt vårt samarbete och kommer fortsätta med kampanjen under 2021.

Kampanjen har hittills gett ca 12 miljoner kronor

Under 2020 har kampanjen genererat ca 12 miljoner kronor. De insamlade medlen ger oss en unik möjlighet att direkt adressera de utmaningar som flickor på flykt står inför, parallellt med den globala kunskapsspridning som kampanjen medför.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

I Jordanien har över 1 300 flickor upp till sex års ålder fått tillgång till psykosocialt stöd och kunnat delta i lek- och läraaktiviteter. Vi stöttar flickor i flyktingläger i Tanzania med bland annat psykosocialt stöd och utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa. Vi arbetar även för att minska risken för diskriminering och stärka flickornas självkänsla och välmående. Därtill stöttar vi flickornas rätt till utbildning, vilket är särskilt viktigt just för flickor på flykt.

Många fler insatser är på gång att startas under 2021. Vi kommer bland annat påbörja insatser för att öka medbestämmande och tillgång till psykosocialt stöd för flickor i flyktingläger på Balkan. I Sydafrika planerar vi särskilda insatser för tonårsmammor som är nyanlända i landet.

Barn i krig och katastrofer

Krig och katastrofer slår miljoner barns liv i spillror varje år. Under 2020 drabbades dessutom världen av en pandemi. Förutom att covid-19 slog hårt mot de redan utsatta, påverkade pandemin även ekonomin och givarländerna vilket ytterligare försvårade finansiering till att stötta barn och deras föräldrar.

Pandemin har ytterligare ansträngt familjers privatekonomi och lett till ökat skadligt barnarbete och utnyttjande av barn. Nedstängningarna av samhällen och skolor har i sin tur lett till ökat våld, både på nätet och i hemmen, och haft negativ inverkan på barns lärande och psykiska mående. Rädda Barnen ställde om all verksamhet för att både bemöta själva pandemin och dess effekter, inklusive att stödja familjer, lokalsamhällen och regeringar för att barn ska kunna återvända till skolan på ett säkert sätt och minska effekterna av det stigande våldet mot barn och inom familjer.

Eftersom isoleringen under pandemin inneburit mer tid vid dator och internet har vi också stöttat barn och deras föräldrar med information om säkerhet på nätet. Vi utbildade vår personal och andra organisationer i hur de kan öka barns skydd under en pandemi.

Klimatkatastrofer är ett fenomen som ökar på flera platser i världen. Tyfoner, översvämningar,

bränder och torka blir allt vanligare, och miljoner människor varje år lämnar sina hem på grund av klimatrelaterade orsaker. Antalet barn som bor i utsatta områden är svindlande – 530 miljoner barn beräknas bo i översvämningssområden, 160 miljoner där det råder allvarlig torka och 115 miljoner där risken för tropiska cykloner är stor.

När en katastrof inträffar är vi snabbt på plats med livräddande sjukvård och ser till att barnen och deras familjer får mat, rent vatten och tak över huvudet. Vi arbetar också förebyggande för att barnen och deras familjer ska vara så förberedda som möjligt om det sker en naturkatastrof. Vi har lokalkännedom och en relation med människor och organisationer på plats, och kan därför omedelbart börja hjälpa drabbade barn och familjer. Vi har nära samarbete med nationella och lokala aktörer för att dessa i högre utsträckning ska vara de som leder den humanitära responsen i länderna ihop med lokala myndigheter.

Över 350 miljoner barn drabbas av väpnade konflikter världen över. Coronapandemin har gjort det svårare för humanitära arbetare att nå fram med hjälp. Därför arbetar Rädda Barnen ständigt med att etablera och utveckla samarbete med andra organisationer och nätverk för att på så sätt överbrygga hindren och ännu snabbare kunna vara på plats.

Kategorisering av katastrofer

Det pågår många akuta katastrofer världen över. Därför behöver vi prioritera våra resurser dit behoven är som störst och där vi kan göra störst skillnad för barnen och deras familjer. Det gör vi genom att kategorisera katastrofer på en skala från ett till fyra, där kategori ett avser de mest akuta kriserna. Kategoriseringen görs utifrån en rad kriterier som till exempel omfattning, dess natur, antal drabbade och hur stor skillnad Rädda Barnens insats kan göra för barnen. Under 2020 inträffade två katastrofer i kategori ett: i Syrien och i Jemen.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Mer än hälften av barnen i Jemen känner sig otrygga

Nära sex år av krig har fått förödande konsekvenser för en hel generation barn i Jemen. Under året har situationen förvärrats ytterligare av covid-19, i ett land där sjukvårdssystemet kollapsat under de år som kriget pågått och där den allmänna hälsan redan är låg.

För barnen innebär kriget en ständig mardröm av återkommande flygattacker, skräck, hunger, törst och nöd. Under 2020 led två tredjedelar av alla människor i Jemen av hunger och nästan hälften visste inte när de skulle få äta nästa mål mat.

Totalt är över 24 miljoner människor i behov av humanitärt stöd utifrån och därmed blev situationen än svårare när USA frös allt sitt bistånd till landet i mars 2020.

Omar, 8 från Taiz skadad av granat-splitter när han och hans vän var på väg hem från affären.

Anna Pantella / Save the Children

Vi har ställt om i pandemin

Under året har situationen förvärrats ytterligare av covid-19, som sprids i ett land vars infrastruktur bombats sönder och där sjukvården redan är hårt ansatt.

Rädda Barnen har fortsatt varit den största organisationen på plats i Jemen. För att minska smittspridning av corona har vi under 2020 anpassat våra insatser och jobbat med både digitala plattformar och i ökad utsträckning med uppsökande hembesök istället för verksamheter med större grupper.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Mer än hälften av barnen känner sig otrygga

Med våra verksamheter inom barnskydd har vi lyckats fånga upp barn som far eller riskerar att fara illa och erbjudit olika typer av skyddsinsatser såsom psykosocialt stöd. För att bättre förstå situationens inverkan på barns mentala hälsa genomförde vi en undersökning på 1 250 barn och föräldrar, vilket är den största studien på ämnet sen kriget började. Resultatet visar en pågående kris där barns psykiska och fysiska hälsa har tagit stryk, de har förlorat sin trygghet, familjemedlemmar och sina hem.

Mer än hälften av barnen berättade att de lider av ledsamhet och depression. Om konflikten inte får ett slut riskerar barns psykiska och fysiska ohälsa bli bestående.

Rapporten har varit viktig för att sprida information om situationen i Jemen, och anpassa våra verksamheter för barn.

Vi lyfter barns röster

Under året har vi även fortsatt att stötta våra lokala civilsamhälleliga partners under en tid då utrymmet för det civila samhället i Jemen krymper. Tillsammans med dem har vi fortsatt att lyfta barns röster och satt press på politiker och myndigheter och andra ansvariga makthavare.

Vi har även fortsatt ge stöd till det jemenitiska barnparlamentet i deras viktiga arbete att sätta barn högt upp på den politiska dagordningen och ge barn en aktiv roll i förändringsarbetet.

Vi nådde två miljoner människor under året

I ett land utan fungerande sjukvårdssystem och där större delen av de statliga resurserna går till att finansiera konflikten, är människor helt beroende av bistånd och stöd från organisationer som Rädda Barnen.

Under året har vi bidragit med livräddande insatser inom hälsa och nutrition. Dessa bidrag har bland annat hjälpt till att driva 58 hälsofaciliteter i norra Jemen som behandlat akut undernäring, kolera, malaria och difteri, och som tagit hand om patienter drabbade av covid-19. Totalt nådde Rädda Barnen hela 2 miljoner människor i Jemen med insatser under året.

**”Jag var deprimerad och ledsen efter min bror och andra i min familj dött. Jag brukade tänka på dem ofta och grät nästan varje natt. Jag försökte läsa mina skolböcker men jag kunde inte fokusera för jag kunde bara se deras ansikten. Så jag kuggade mina tentor och efter det ville jag inte gå tillbaka till skolan för jag ville inte att de andra eleverna skulle reta mig för mitt misslyckande”
- Sali, 14 år i Aden.**

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Vi tar reda på vad barn och unga faktiskt vill och behöver

En central del av barnkonventionen handlar om barns rätt att bli hörda. Ändå frågar vi vuxna sällan barn och unga själva vad de faktiskt vill och behöver. För att ge barnen en röst har vi utvecklat metoden "Young Voices".

Young Voices går ut på att undersöka hur barns rättigheter efterlevs i praktiken, genom undersökningar och fokusgrupper med avstamp i barnkonventionen. Barnen får en chans att ta upp frågor som berör dem: som till exempel problem med otrygghet i skolan, oro för att bli mobbad, oro över stress eller över att inte ha råd att gå i skolan.

Metoden har spridits vidare och använts i bland annat Kosovo, Litauen, Mongoliet, Albanien, Peru och Armenien. Hittills har mer än 40 000 ungdomar världen över hörtsammats.

Barnen drabbas hårt i klimatkrisen

Under 2019 och 2020 ville vi undersöka hur barn upplever klimatkrisen. Antalet naturkatastrofer i världen har fördubblats de senaste 20 åren, och barnen är uppenbart de som drabbas hårdast i klimatkrisen.

Förra året genomförde Rädda Barnen Young Voices-undersökningen med tema klimat i Vietnam, El Salvador och Zambia. Undersökningen i Zambia besvarades av skolelever mellan 10-16 år, och 1200 barn varav hälften flickor och hälften pojkar deltog.

I Zambia är stora delar av befolkningen beroende av jordbruk och riskerar både uppehälle och liv när klimat och väder blir allt mer extrema och mindre förutsägbara. Samtidigt gör klimatförändringarna att det blir ännu svårare att bekämpa fattigdom. Många barn tvingas pausa eller avsluta sin skolgång när familjens försörjningsalternativ blir allt färre.

Nära hälften av barnen oroliga för ohälsosam miljö

Resultaten visar att klimatförändringarna på djupet påverkar barns verklighet och framtidstro. 46 procent av barnen var oroliga över att deras miljö är ohälsosam när det gäller luftkvalitet, vatten, förgiftningar i marken eller naturen nära dem. 1 av 5 barn kände sig ofta eller ibland ledsna eller oroliga över matbrist, översvämningar, torka, att växter eller djur ska dö, över naturområden, förorening av vatten eller mark, överkonsumtion och slöseri med naturresurser.

"Våra framtida liv kommer vara väldigt annorlunda, och de människor som kommer efter oss kommer till och med se att det inte finns några träd kvar i världen, de kommer bara höra berättelser om att det förut fanns träd i världen".
- DS, 16 år i Sinazongwe.

"Klimatförändringarna hindrar många aktiviteter. För barn som likt mig har föräldrar som är jordbrukare kommer, på grund av klimatförändringarna, inte ha råd med förnödenheter eller kanske att gå i skolan. Så det kommer skilja sig från våra föräldrars liv eftersom de inte kommer ha tillgång till utbildning".
- TN, 16 år i Rufunsa.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Nära två tredjedelar av barnen sa att deras framtida liv kommer vara annorlunda jämfört med sina föräldrars liv på grund av klimatförändringar. Därtill sa mer än hälften av barnen att de är oroliga att vuxna inte gör tillräckligt för att hantera klimatförändringarna och miljöproblemen.

Barnens röster ligger till grund för vår verksamhet

Rapporten lanserades i november 2020, och spreds både i traditionella och sociala medier. Bland annat bjöds Rädda Barnen in till Zambias största nyhetsprogram för att berätta om resultaten.

Rapporten är unik i sitt slag och ger många viktiga slutsatser om barns villkor i Zambia. Den ger oss nyckelinsikter om vad barnen själva vill, och resultaten ligger därför till grund för vår verksamhet i landet flera år framöver. Genom lanseringen av rapporten kan vi även påverka beslutsfattare att få upp barns röster och rättigheter på agendan, vilket blir särskilt aktuellt inför valet i Zambia 2021.

Lansering av Ung röst Zambia, november 2020

Trygg barndom utan våld och övergrepp

Pandemin har ytterligare ökat risken för våld mot barn, både i Sverige och runt om i världen. Särskilt drabbade är flickor, barn i fattigdom, barn med funktionsnedsättning och barn i konflikter.

Nedstängningar av skolor och lockdowns i många länder har gjort att barn inte får tillgång till det skydd som samhället annars erbjuder. Detta samtidigt som konsekvenserna av pandemin dramatiskt ökat stressen bland familjer, vilket har ökat risken för våld i hemmet i Sverige och runt om i världen. För att lindra det ekonomiska trycket i familjer har även barnarbete och barnnäktenskap ökat.

Vi har snabbt ställt om våra insatser för att anpassa oss till pandemins konsekvenser för barn både i Sverige och internationellt. Vi har stöttat barn som lever i socioekonomisk utsatthet i Sverige, barn i krig och katastrofer, barn som överlevt sexuellt våld, barn som av olika anledningar inte lever med sina familjer, barn på flykt och barn som riskerar att bli rekryterade av väpnade styrkor och grupper.

I flera länder, såsom Filippinerna, Kosovo och Sydafrika, har vi under året tillsammans med våra partners fortsatt det viktiga arbetet med att förändra attityder och informera i att uppfostra och utbilda barn utan våld. Ofta har dessa informationskampanjer skett via online-evenemang, radio och tv. Bara på Filippinerna har över 900 000 föräldrar och vårdgivare nåtts genom dessa insatser. Eftersom barn har tillbringat mera tid på internet har vi också inkluderat tips om hur föräldrar kan öka säkerheten för barn på nätet.

I Sverige har unga som läser på gymnasienivå studerat hemifrån, vilket ökat riskerna för de som lever under våld och hedersförtryck. Att vara hemma mer betyder mer tid med de som

förtrycker, kontrollerar, hotar och begränsar. För att stötta dessa unga har vi under 2020 tredubblat öppettiderna i vår anonyma stödchatt och stödmejl kallad "Kärleken är fri". Behovet har varit stort, och under april-juni tog vi emot fler samtal än under hela 2019. 17 procent av samtalen har under 2020 handlat om våld i hemmet, vilket är en markant ökning från tidigare år.

Vi har även lanserat olika former av krismaterial så att barn och föräldrar i Sverige ska kunna få stöd i pandemin. Tillsammans med våra psykologer och psykoterapeuter har vi tagit fram tips och råd på flera språk om att prata med barn om covid-19. Vägledningen "Lugna, lyssna stärk" lanserades under hösten och stöttar vuxna i hur de kan prata med barn i sin närhet under covid-19-krisen och i kommande krissituationer.

För att bättre förstå hur barn påverkas av pandemin genomförde vi under året en global undersökning i 46 länder, vilket resulterade i den största och mest omfattande undersökningen av barn och familjer under covid-19-krisen hittills. Över 30 000 föräldrar och vårdnadshavare och över 13 000 barn i åldern 11-17 år deltog. Studien visade att 32 procent av hushållen hade ett barn, förälder eller vårdgivare som sa att det hade förekommit våld i deras hem sedan pandemin började. 17 procent av barnen sa att de upplevde våld hemma när skolorna stängdes. Strax under hälften (46 procent) av föräldrarna/vårdnadshavarna rapporterade att de observerade tecken på psykisk stress hos barnen.

I en tid då barns säkerhet, skydd och välbefinnande hotas av de omedelbara och långsiktiga effekterna av covid-19, har det aldrig varit viktigare att arbeta för att stoppa alla former av våld mot barn.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Utökad stödchatt för unga som lever med hedersrelaterat våld och förtryck

Tidigt under coronakrisen förstod vi att unga som lever med hedersrelaterat våld och förtryck påverkas hårt. Under året har vi därför växlat upp vårt arbete för att stötta de som drabbas, bland annat genom att tredubbla öppettiderna i vår stödchatt "Kärleken är fri".

Vi kände efter pandemins utbrott en stark oro att de som lever under hedersförtryck och våld skulle komma att begränsas och kontrolleras ytterligare av familj och släkt. Många unga läser på gymnasienivå och har under året haft digital undervisning, vilket har inneburit mer tid i hemmet.

Mycket pekar på att det är svårt att veta hur många som utsätts för hedersförtryckande normer i Sverige. I Sverige svarar 70 000 ungdomar i åldern 16-25 år att de upplever begränsningar i fråga om vem de kan välja som partner, medan 8 500 ungdomar riskerar att bli bortgifta mot sin vilja¹.

"Jag vill så gärna gå och bada med mina kompisar. Känna att jag är som alla andra. Men jag har inte ens en baddräkt eller en bikini", skriver Laila.*

Vi har sedan 2015 bedrivit en stödchatt- och stödmejlsverksamhet gentemot unga som heter "Kärleken är fri". Där kan unga berätta anonymt hur det är att leva under hedersrelaterat våld och förtryck.

Rädda Barnens STÖD OSS VAD VI GÖR

MEMBER & VOLONTÄR STÖD & KUNSKAP FÖRETAG OM OSS PRESS AKTUELLT

Rädda Barnens > Stöd & kunskap > Kärleken är fri

KÄRLEKEN ÄR FRI - MOT HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Att inte få välja utbildning, vänner eller vem man ska vara ihop med går emot ens fri- och rättigheter. Alla har rätt att själva välja sitt eget liv. Kärleken är fri är en del av Rädda Barnens förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

FÖR DIG SOM UNG HIT KAN DU VÄNDA DIG FÖR DIG SOM VUXEN SKOLMATERIAL

LÄMNA SIDAN NU!

"Kärleken är fri" landningssida 2020

¹ Gift mot sin vilja, <https://www.mucf.se/publikationer/gift-mot-sin-vilja>

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Våld i hemmet ökat samtalsämne

Unga i chatten berättade att de upplever tiden under pandemin som svårare än tidigare. De fönster av frihet de tidigare haft har helt eller delvis tagits ifrån dem.

”Om jag går emot min mamma hotar hon med att ta livet av sig” berättar Rebecca.*

Kärlek fortsatte vara det absolut vanligaste ämnet vi pratade om i chatten. Men under covid-19-krisen blev våld i hemmet ett av de vanligaste samtalsämnena.

”Pappa satte upp en hasp utanför min dörr. Så nu kan jag inte lämna rummet utan att någon öppnar för mig”, berättar Alice.*

Många unga som vänder sig till chatten eller mejlen har erfarenheter av vuxna eller närstående som inte lyssnar, vuxna som kränker, hotar eller inte förstår deras utsatthet. De behöver få prata med oss flera gånger, innan de känner förtroende, vågar och klarar av att prata om det som är svårt. Vi har anledning att tro att våld och svårare situationer därför är vanligare än vår statistik visar. Att 14 procent av samtalen under 2020 handlade om våld är allvarligt och anmärkningsvärt.

Nära tredubblade öppettider

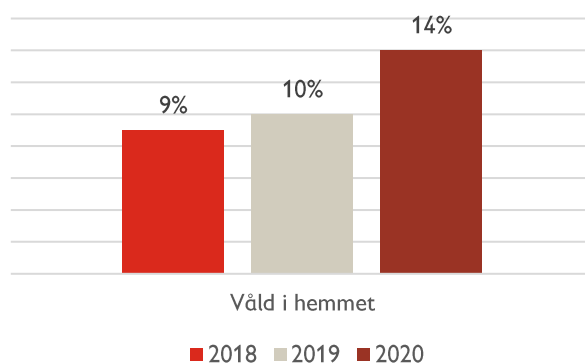
När pandemin bröt ut utökade vi vårt arbete enormt under perioden mars till juli 2020. Vi nära tredubblade öppettiderna i chatten och våra frivilliga fick stöd av Rädda Barnen-personal med socionom-, beteendevetar- och psykologbakgrund under vardagarna. Vi hade för första gången också öppet på sommarlovet. Under hösten växlade vi ner från vårens bemanning men hade fortsatte utökade öppettider jämfört med tidigare år.

Vi tog emot hela 953 samtal under 2020 jämfört med 550 under 2019 – att växla upp och mobilisera verksamheten var helt avgörande för att kunna stödja alla de barn som kontaktade oss.

Fler unga vuxna i chatten

Samtal med barn i gymnasieåldern och unga vuxna ökade. Det beror mycket på den utsatthet just den åldersgruppen upplever under pandemin. Under coronakrisen är 30 procent av samtalen med personer över 18 år, tidigare år har ungefär 20 procent av samtalen varit med unga vuxna. Tyvärr vet vi inte hur gamla hälften av alla som vänder sig till oss eftersom det är frivilligt att uppge sin ålder i chatten.

Våld i hemmet som chattämne

1 av 5

Mer än en femtedel av alla samtal 2020 berörde eller handlade om psykisk ohälsa bland barn och unga.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Digifritids.se – en trygg och rolig plats på nätet

Coronavirusets utbrott fick stora konsekvenser för barn, med ökad isolering, oro och en större risk för utsatthet. På bara tre veckor utvecklades och lanserades Digifritids.se – en trygg och rolig plats på nätet för barn mellan 6-12 år.

Under pandemin fick barnen inte samma tillgång till det som normalt skapar trygghet, såsom skola, fritidsaktiviteter, vänner och trygga vuxna.

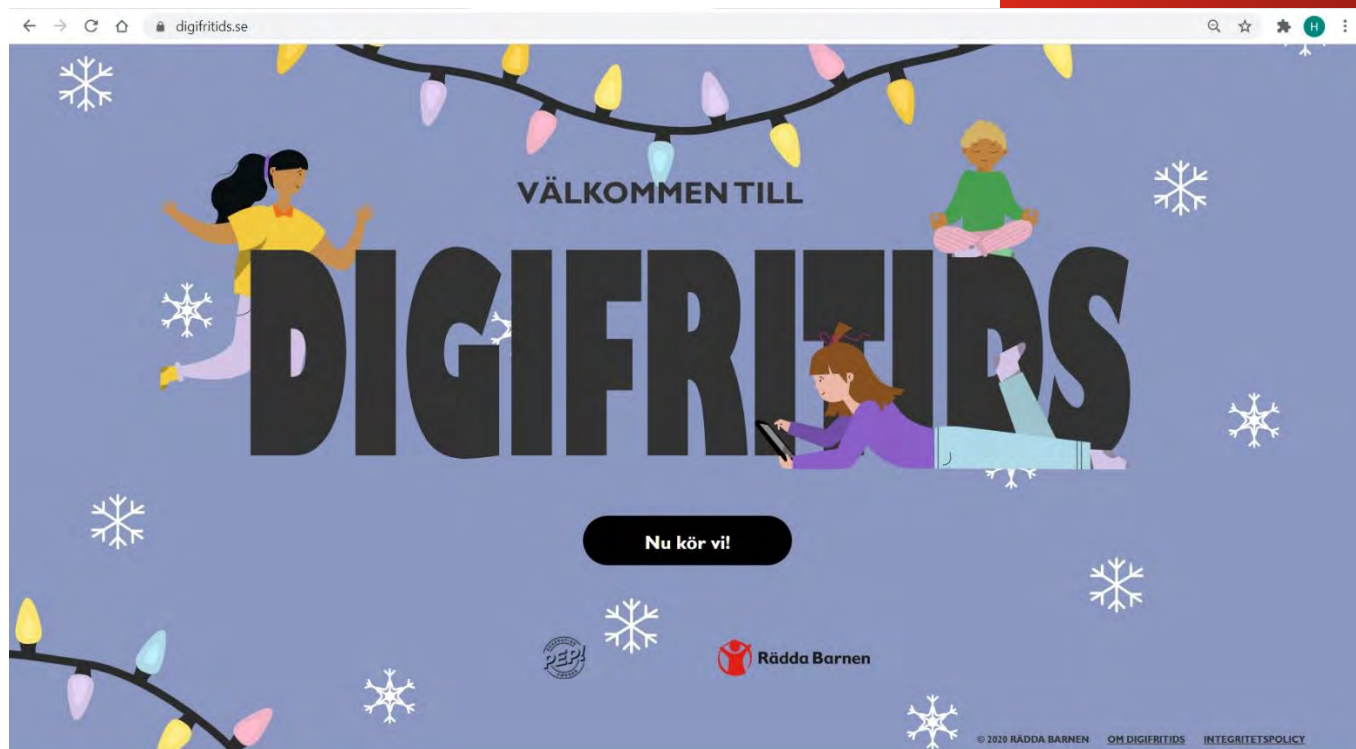
- Alla barn har av olika anledningar inte heller samma förutsättningar att få stöd hemifrån. Då är det extra viktigt att barnen får möjlighet att koppla bort allt en stund och använda skärmtiden till något som får dem att må bra, säger Mary Douglas, projektledare för Digifritids på Rädda Barnen.

Digifritids.se utvecklades på bara tre veckor

På bara tre veckor utvecklades Digifritids.se, i ett samarbete mellan Rädda Barnen och Generation Pep. Här finns fem olika rum som barnen kan besöka: Stödis, Biblioteket, Lekrummet, Skolgården och Anslagstavlan. På sidan hittar barnen roliga träningstips, ljudböcker, yogaövningar, pyssel, tips på hur man gör sitt eget mellanmål och mycket annat. På anslagstavlan kan barn anonymt posta och dela med sig av sina tankar och funderingar.

”Sidan verkar bra. För vissa saknar det här att ha fritids och vara med kompisar - men det här, när man fixat något online, det finns något för alla!”
- Barn som deltog i fokusgrupp

”...Nämen gud!
Vad roligt att det finns en sån här sida”
- Barn som deltog i användartest av Digifritids

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Digital version av en barnvänlig plats

Vid krisinsatser och katastrofer, såsom efter exempelvis jordbävningar eller vid krigstillstånd arbetar Rädda Barnen ofta med en välbeprövad metod som kallas "barnvänliga platser". En barnvänlig plats är en fysisk och trygg plats dit barn kan komma för att bland annat få skydd, stöd och en paus från det som händer omkring dem för en liten stund.

- För Rädda Barnen är en hemsida som Digifritids.se ett nytt verktyg och arbetssätt som inte prövats tidigare. Eftersom det varit svårt att träffas fysiskt under pandemin, krävdes en innovativ lösning för att kunna nå barn som nu tillbringade mer tid i hemmet. Därför skapades Digifritids, som en barnvänlig plats i digital form, berättar Mary Douglas.

Stort intresse och medial uppmärksamhet

Många aktörer har med kort varsel och stort engagemang bidragit till både utveckling av och innehåll på sidan, bland annat Radiohjälpen, Skandias stiftelse Idéer för livet, Erling Perssons stiftelse, Barnens bibliotek och Storytel.

Under 2020 hade Digifritids över 61 000 nya besökare. Sidan fick stor spridning i sociala medier och i traditionella medier. Bland annat uppmärksammades den i TV4 Nyhetsmorgon vid två tillfällen och genom att kronprinsessfamiljen gjorde en film där de visar hur Digifritids kan användas för att röra på sig. Filmen visades över 120 000 gånger.

Vi såg tidigt att det saknades barnanpassad information om corona och pandemin. När barnminister Åsa Lindhagen ville bidra till Digifritids kunde vi snabbt samla in över 60 frågor om corona från barn i låg- och mellanstadiet, som resulterade i fyra filmer där ministern besvarar dessa. Digifritids har även använts av lärare som ett bra underlag för diskussioner om corona.

Foto: TV4

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Cirkusträningen i Småland blev digital

I Vetlanda, Jönköping och Hestra engagerade sig Rädda Barnens medlemmar för att barnen skulle få röra på sig och må bra trots pandemin. När smittspridningen tilltog ställde verksamheten om, och barnens cirkusträning kunde ske helt digitalt.

Coronapandemin har för många barn inneburit mer tid hemma och inte lika mycket rörelse och fysisk aktivitet med andra. I Vetlanda var det många föräldrar som vittnade om att deras barn hade begränsad motorik och att barnen kände sig nedstämda.

Inkluderande träning där alla var välkomna

För att möta behoven hos dessa barn kavlade Rädda Barnens medlemmar på lokal-föreningen i Vetlanda upp ärmarna, och startade under hösten en cirkusträning i samarbete med JONK! Scenkonst. Även lokal-föreningarna i Jönköping och Hestra hakade på.

Barn i åldrarna 8-12 år bjöds in till cirkusträningen. Det fanns inga språkkrav, och barn med varierande bakgrunder och förutsättningar kunde delta för att villkorslöst experimentera med cirkusövningar i en inkluderande miljö. Genom att välja idrotts-hallar både i städerna och utanför, kunde även barn utan möjlighet att åka bil delta.

Träningen fortsatte hemifrån

När smittspridningen ökade tvingades cirkusträningen ta paus. Men lokal-föreningarna lyckades lösa situationen genom att göra träffarna helt digitala. Barnen fick låna hem material, såsom jongleringskägglor, och cirkuspedagogen skickade filmklipp på övningar som barnen tränade på hemma.

- Jag är stolt som ordförande för lokal-föreningen att vi vågade ta beslutet om att hålla cirkusträning i denna oroliga och osäkra tid. Många i vår styrelse tyckte det var en bra idé och ville ställa upp med tid och engagemang. Barnen gillar verkligen träningen och vi har kö till aktiviteten, säger Ingela Persson, ordförande i Jönköpings lokal-förening.

”Fantastiskt att se hur barnen utvecklades”

Totalt deltog 23 barn i verksamheten, och många föräldrar berättade att deras barn mått bättre av träningen. Barnen fick leka och utmanas i en stressfri miljö utan press där de uppmuntrades till att misslyckas.

- Efter varje träff bad vår fantastiska pedagog Daniel Oja från JONK! Scenkonst alla barn som misslyckats under träningen att räcka upp handen. Och det gjorde barnen med glädje! Det var fantastiskt att se hur barnen utvecklades och stärktes av dessa träffar, berättar Mona-Lisa Hagström Svensson, ordförande i Vetlandas lokal-förening.

Barn i fattigdom

Pandemin riskerar att uttradera mer än ett decennium av framsteg när det kommer till att minska barnfattigdom i världen. Redan innan pandemins utbrott levde alldeles för många barn i fattigdom; 585 miljoner i låg- och medelinkomstländer och nära ett av tre barn i hushåll under den nationella fattigdomsgränsen. Barnfattigdom hindrar inte bara dessa barns livsmöjligheter, utan riskerar att bibehålla fattigdomscykeln då deras barn i sin tur sannolikt också kommer växa upp i fattigdom.

Vi vet att kontantöverföringar till familjer i fattigdom är ett av de mest effektiva sätten att bekämpa fattigdom. När samhällen världen över stängde ner i pandemin såg vi till att familjer i stor utsatthet fick hjälp att ha råd med mat och annat nödvändigt till barnen. Vi har erbjudit detta stöd till familjer världen över, och påverkat länder att säkerställa att människor får det stöd de behöver för att täcka barns grundläggande behov. Under 2020 har vi stöttat 554 000 familjer i 37 länder med kontanter och checkar.

I en kartläggning som Rädda Barnen genomförde under året kunde vi bland annat se en ökad risk i våra verksamheter i områden i Sverige där många barn lever i socioekonomisk utsatthet. Trångboddhet och fattigdom fick flera konsekvenser kopplade till pandemin. Kartläggningen berättade om barns oro över framtiden, oro över att föräldrarna skulle förlora jobbet, att vräkas och att inte ha råd med lunch när de var hemma från skolan och skollunchen försvann.

I flera områden i Sverige har uppemot två tredjedelar av alla barn varit hemma under vissa perioder under 2020. Många av dessa barn har haft en stor utmaning att få fullständiga betyg. De skillnader och ojämlikheter som finns i möjligheter för att få goda studieresultat kopplat till socioekonomiska förutsättningar riskerar därför att bli allt större.

Flera aktiviteter och läger har ställts in runt om i Sverige och många, både kommunala och privata, sommarjobb försvann. För många av de unga vi mött som förlorat möjligheten till sommarjobb, handlar det inte bara om minskade möjligheter till fickpengar eller möjligheter att lära sig ett arbete och ta ansvar, det är också förluster av viktiga inkomster till familjen och något som än mer ökar glappet till arbetsmarknaden för de unga som redan står längst ifrån den.

Rädda Barnen har under året ställt om många verksamheter för att fortsatta finnas för barnen även i pandemin. I Sverige har vi utökat verksamheten för unga som lever i socioekonomisk utsatthet och varit mer närvarande online, med digitala föräldraforum och talkshows med ungdomar. Även koordinering med myndigheter och civilsamhälle har ökat under pandemin. I Järva har vi tillsammans med Rinkeby/Kista stadsdel startat ett projekt för att stimulera det lokala partnerskapet, delvis med fokus på insatser som kommer behövas i coronakrisens kölvatten. Under sommaren pågick i Göteborg, Borlänge och Stockholm ett intensifierat arbete med att handleda sommarjobbare.

Våra lokala partnerskap, med boendedrivna mötesplatser, nätverk och organisationer och andra lokala aktörer har möjliggjort arbete med de mest utsatta och gjort att Rädda Barnens räckvidd är långtgående. Vi har stöttat och samverkat lokalt för att underlätta och möjliggöra kvalitetssäkrad verksamhet som når barn, unga och barnfamiljer som lever i särskilt utsatta situationer. Då vi är en del av det lokala föreningslivet är vi tillsammans med våra partners ofta en av de första aktörerna som boende vänder sig till för att söka stöd eller om de vill driva en fråga. Det blir naturligt att vi också är en aktör som blir viktig i en krissituation.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Karmas insamling räckte till 50 000 måltider

Tidigt efter utbrottet av covid-19 såg Rädda Barnen hur barn, unga och familjer i Sverige, som redan före pandemin levde i ekonomisk utsatthet, fick det extremt tufft. Tillsammans med Karma startades en insamling som resulterade i 50 000 måltider till familjer i ekonomisk utsatthet i Sverige.

Tusentals familjer i Sverige är beroende av den frukost, lunch och mellis som barnen får i skolan och på fritids. När barn av olika anledningar behövde vara hemma från skolan i större utsträckning under pandemin resulterade det i stor ekonomisk påfrestning. Många föräldrar har tillfälliga anställningar som de förlorade under pandemin, och stora delar av Rädda Barnens målgrupper rapporterade att de hade svårt att få pengarna att räcka till mat.

Karma startade Karma Lemon Challenge

Rädda Barnen tog då kontakt med Karma, vars affärsidé är att ta tillvara på matsvinn genom sin app. Karma såg direkt allvaret i situationen och satte på bara några veckors tid igång en kampanj, The Karma Lemon Challenge, för att samla in pengar till mat till de barn och familjer som Rädda Barnen arbetar med.

Insamlingen gav 50 000 måltider

Kampanjen gick ut på att donera pengar motsvarande fem måltider, äta en citron och via sociala medier uppmana fem andra personer att göra detsamma. Citronen symboliserade att livet är surt för många nu, och med kampanjen ville vi förmedla att vi med gemensamma krafter kan hjälpas åt för att underlätta vardagen för några av dem som har det tuffast. På en månad samlades över 2,6 miljoner kronor in, vilket räckte till över 50 000 måltider.

Maten tillagades av Karmas samarbetspartners i hotell- och restaurangbranschen, vilket även bidrog till sysselsättning i en bransch som drabbades hårt i pandemin. Tack vare Karmas insats kunde vi dela ut både mat och värdecheckar till matbutiker för familjer i hela Sverige.

Matutdelningen viktig för familjerna

Samarbetet med Karma blev en viktig del i Rädda Barnens arbete för att tillgodose barns behov och rättigheter. Mottagarna av maten och matcheckarna berättade att de utan detta stöd skulle varit tvungna att hoppa över ett eller flera mål mat per dag.

Kampanjen engagerade både företag, privatpersoner och kända profiler, och uppmärksamheten den gav gjorde att vi kunde belysa frågan om att det idag finns ett stort antal barn i Sverige som växer upp i ekonomisk utsatthet i hushåll som inte har pengar som räcker till varje måltid.

”Det ni gör är otroligt bra, speciellt i dessa tider när hela världen är kaos.”
- Småbarnsmamma

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Historiskt beslut för barns rättigheter

Tack vare bland annat Rädda Barnens påverkansarbete har EU fattat ett historiskt beslut som kommer att främja kampen mot barnfattigdom och social exkludering.

För första gången finns det nu en skrivning i Europeiska socialfonden+ (ESF+) om att EUs medlemsstater måste avsätta pengar ur fonden för att bekämpa barnfattigdom. Utöver detta innebär beslutet även för många länder i EU att de dessutom måste öronmärka 5 procent av sitt stöd från ESF+ för att just bekämpa barnfattigdom. Detta historiska beslut kommer förhoppningsvis förbättra livet för hundratusentals barn.

Ihärdigt påverkansarbete bakom beslutet

Rädda Barnens olika medlemsorganisationer runtom i Europa, inklusive svenska Rädda Barnen, har jobbat hårt för att påverka EUs institutioner och EU-ländernas regeringar. På EU-nivå har vi samarbetat inom nätverket "EU Alliance för Investing in Children" för att nå största möjliga effekt med påverkansarbetet.

Familjer i Sverige hårt drabbade

Sverige är på tionde plats bland EU-länderna när det gäller "störst procentuell risk för barnfattigdom"². Detta är naturligtvis nedslående, särskilt med tanke på Sveriges välstånd i förhållande till många andra länder.

Den rådande pandemin väntas också öka risken för barnfattigdom, och vi ser att familjer som bor i socioekonomiskt utsatta områden runtom i landet har drabbats hårt.

Med detta beslut måste Sverige använda pengar ur ESF+ för att bekämpa barnfattigdom, och har därmed både krav på sig, resurser och verktyg för att vända utvecklingen.

Påverkansarbetet fortsätter

Rädda Barnen kommer nu fortsätta arbeta för att dessa medel, samt medel från andra EU-fonder, verkligen går till att hjälpa barn och familjer som lever i utsatthet.

Vi fortsätter också arbeta för att EU ska anta en barngaranti som innebär att alla barn ska ha tillgång till gratis hälso- och sjukvård, gratis skolgång, gratis förskola och barnomsorg, näringsriktig kost och ett värdigt boende.

² Eurostat (2019)

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Barn i utsatthet i Thailand får stöd för en bättre framtid

Barn som tillhör etniska minoriteter eller är statslösa i Thailand lever i stor utsatthet. Rädda Barnen har genom projektet ”PROCEED” arbetat för att ge dessa barn en ljusare framtid.

De barn som tillhör etniska minoriteter eller är statslösa i Thailand lever under mycket ojämlika och fattiga förhållanden. Barnen saknar utbildningsmöjligheter och andra grundläggande rättigheter. Flickornas situation är än svårare, då de riskerar att drabbas av sexuell exploatering, tvångsäktenskap och tidig graviditet.

Satsning i två provinser i Thailand

För att stötta dessa barn har Rädda Barnen tillsammans med partners under 2020 genomfört projektet ”PROCEED” i Chiang Rai- och Mae Hong Son-provinserna, för att hjälpa barnen att undvika att hamna i sexindustrin eller att bli gravida i ung ålder.

Genom projektet har vi utbildat lärare, ungdomsledare och studenter i sexuell och reproduktiv hälsa. Vi har sett till att barn som blivit gravida i ung ålder fått det stöd de behöver för att kunna fortsätta sina studier. Vi har även påverkat beslutsfattare, skolsystem och myndigheter att förstå projektets betydelse vilket har inneburit att modellen kommer användas i fler provinser i Thailand.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Projektet nådde långt över målen

År 2020 var projektets sista år, och tanken var att vi detta år skulle bygga vidare på det starka momentum vi nått under tidigare år. Men på grund av de hinder som kom till följd av covid-19-pandemin fick många aktiviteter justeras. Trots det, tack vare dedikerade medarbetare och partners, starka relationer med intressenter och lokalsamhällen, kunde projektet leverera långt över sina mål.

Projektet nådde över dubbelt så många barn som det hoppades på; 11 903 barn och 1 411 vuxna fick direkt stöd inom projektet.

Ett av barnen som fick stöd i projektet var Fah*

Fah* bor i Mae Chan-distriktet i norra Thailand. Vid bara 16 års ålder befann hon sig vid ett vägskafl som skulle avgöra hennes framtida liv. Hon hade just börjat klass nio, vilket är det sista obligatoriska året i skolan, när hon upptäckte att hon var gravid.

Tack vare insatserna inom PROCEED-projektet kunde Fah få stöd från skolan och fortsätta sina studier, trots graviditeten. Hon fick emotionellt stöd och rådgivning, och fick veta att hon hade rätt till fortsatt skolgång. Lärarna såg även till att Fah fick träffa en läkare.

Genom Rädda Barnens partners fick Fah också stöd och råd om hur hon skulle ta hand om sig själv under graviditeten. Fah fick finansiellt stöd så att hon skulle ha råd med resekostnader till besöken i mödravården och för att kunna köpa näringsrik mat och annat nödvändigt för en hälsosam graviditet.

Genom detta stöd kunde Fah fortsätta skolan under graviditeten, och återvända efter att barnet fötts. Detta innebär att hon kan avsluta den obligatoriska delen av skolan, och även studera vidare och så småningom få ett bra jobb och ha råd att uppfostra sitt barn.

**11 903 barn
och
1 411 vuxna
fick direkt
stöd inom
projektet.**

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Partnerskap med företag

Så jobbar vi tillsammans med företag

I samarbete med företag kan vi skapa bättre förutsättningar för fler barn, och samtidigt öka kunskapen om och engagemanget för barns rättigheter i företagen. Som företag finns olika möjligheter att stötta vårt arbete; genom att ge en gåva, bli Vänföretag, bli Hållbarhetspartner då företaget stöttar befintliga projekt inom våra fokusområden, eller som Huvudpartner då företaget samarbetar med oss i långsiktiga och skräddarsydda projekt.

Vi samarbetar även med företag i enskilda satsningar som vi utformar tillsammans, exempelvis genom att engagera medarbetare för barn i utsatta situationer, driva gemensamma påverkansfrågor, eller genomföra kampanjer som skapar kundengagemang och genererar pengar till vårt arbete. Vi ser gärna partnerskap där vi tillsammans jobbar långsiktigt och strategiskt och har ett utbyte av kunskap och expertis.

Genom vårt globala bolag The Centre for Child Rights and Business arbetar vi som konsulter med utbildning, metodutveckling och främjandet av barns rättigheter i företags värdekedjor. Genom att identifiera och genomföra nya arbetsätt stärks företagens positiva påverkan på barn genom hela värdekedjan.

Våra samarbeten med företag står för en mycket viktig del av vår finansiering och vårt arbete för barn. Tillsammans skapar vi en ljusare framtid för barnen.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

Detta uppnår vi med våra huvudpartners

Våra huvudpartners engagerar sig långsiktigt i arbetet för barns rättigheter i frågor som ligger nära företagets verksamhet.

Accenture är en partner i Rädda Barnens arbete inom systeminnovation och för att utveckla framtida lösningar för de mest marginaliserade barnen. Accenture har en aktiv roll i arbetet för att ge barn och unga i Sverige en trygg uppväxt på lika villkor. Accenture driver också tester inom digitalisering och artificiell intelligens. Partnerskapet bygger på öppenhet, transparens och ett gemensamt värdeskapande. Vår gemensamma vision är att driva 360-gradersvärde genom sociala innovationer för barns rättigheter.

Apoteket bidrar med ett viktigt stöd i vårt arbete för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden, både finansiellt och genom att engagera sina medarbetare genom att bidra med sin kunskap inom hälsa till barn, unga och familjer i Sverige. Genom butikskampanjer har även ett viktigt stöd till Rädda Barnens arbete för barn i konflikter och katastrofer samlats in under året.

I samband med Pippis 75-årsjubileum har vi under 2020 tillsammans uppmärksammat situationen för flickor på flykt i den globala kampanjen "Pippi of Today". Kampanjen involverar tretton av Rädda Barnens medlemsländer och ett 50-tal företag, och hittills har den genererat ca 12 miljoner kronor. Kampanjen är förlängd och kommer även pågå under 2021.

Discovery Networks blev under 2020 en global partner till Rädda Barnen. Under året har vi samarbetat för att ge barn och unga i Sverige en trygg uppväxt på lika villkor. Tillsammans har vi engagerat medarbetarna på Discovery Networks i Sverige att inspirera ungdomar i deras framtida yrkesbana.

Folkspel stöttar vår verksamhet genom försäljning av Sverigelotten och Bingolotto samt genom spridning av vårt arbete för en trygg idrottsrörelse för barn i Sverige. Under 2020 genomfördes särskilda prenumerationskampanjer för lotterna, där allt överskott gick till Rädda Barnens arbete.

H & M Foundation har under 2020 fortsatt finansierat långsiktiga utvecklingsprojekt i Indien och Bangladesh samt utbildningsprojekt i Indonesien, Kina och Rumänien.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

IKANO

IKANO har tillsammans med Rädda Barnen, IKEA, Skånetrafiken, Malmö Stad och Arbetsförmedlingen utvecklat ett arbetsmarknadsprogram som vänder sig till unga som står långt ifrån arbetsmarknaden. Genom att ta gemensamt samhällsansvar har vi 2020 arbetat för att fler unga kommer ut i arbete och får en hållbar försörjning.

IKEA är en aktiv partner i vårt arbete för ett mer jämlikt och rättvist Sverige. Runt alla IKEA-varuhus har vi engagerat lokalsamhället och drivit förändring inom hållbar försörjning, hälsa och bostad. Under 2020 har IKEA bidragit med ökat stöd på grund av pandemin för att alla barn ska ha en trygg plats att kalla hemma.

IKEA Foundation

IKEA Foundation har under 2020 stöttat vårt långsiktiga utvecklingsarbete i Asien och Afrika för att barn från etniska minoritetsgrupper, barn i migration och barn som lever i fattigdom ska få tillgång till likvärdig utbildning. Stiftelsen har även stöttat vårt arbete för barn i Etiopien och Bangladesh som är särskilt utsatta för risker kopplade till migration. IKEA Foundation har gett stöd till vårt arbete att utbilda personal i fält från lokala organisationer i humanitärt arbete och barns skydd.

N ° R R

För varje funktionsdryck som Norr säljer, skänks motsvarande summa för en enhet vätskeersättning och zink till vårt omfattande arbete på plats i Jemen, där 80 procent av befolkningen är i behov av stöd för att överleva.

Under 2020 har vi tillsammans med Paulig Group/Santa Maria arbetat för barns rätt till utbildning i byar där familjer livnär sig på chiliproduktion. Målsättningen är att tillsammans skapa en hållbar och skalbar modell, där även leverantörer ingår som en viktig del i att öka kunskap om hållbar produktion för några av de fattigaste chilibönderna.

skandia:

Skandia är, genom sin stiftelse Idéer för livet, en viktig partner inom vårt arbete för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden i Sverige, samt i vårt arbete för barns rätt till en trygg och inkluderande fritid. Genom samarbetet bidrar Idéer för livet med viktig kunskap, strategiarbete och kontakter inom akademien för att bli mer effektiva i vårt arbetssätt. Skandia bidrar därtill med ett viktigt finansiellt stöd till vårt arbete för barn.

Rädda Barnens Effektrapport 2020

De kunder hos Swedbank Robur som sparar i Humanfonden ger ett värdefullt bidrag till vårt arbete för barn i konflikter och katastrofer. Under 2020 mottog vi hela 5 396 607 kronor. Med dessa pengar har vi kunnat rädda liv på fler barn som befinner sig i mycket utsatta situationer, skydda barn från våld och övergrepp, återförebara familjer som kommit ifrån varandra i katastrofer och mycket mer.

Svenska Postkodlotteriet ger ett mycket viktigt stöd som Rädda Barnen har frihet att disponera där behoven är som störst. Under 2020 fick vi 25 miljoner kr i basstöd samt ett extra basstöd om 2,5 miljoner på grund av pandemin. Basstödet gjorde stor nytta vid vårt centrum för stöd och behandling på tre orter i Sverige. Därtill användes stödet i vårt arbete internationellt bland annat i Europa, östra och södra Afrika, delar av Asien samt för barn i katastrofer. Postkodlotteriet bidrar även med så kallade "matchningspengar" som frigör ytterligare medel från Sida till vårt internationella program.

Söderberg & Partners har under 2020 bidragit med stöd till Rädda Barnens centrum för stöd och behandling. Centrumet erbjuder psykologisk behandling till barn och ungdomar som varit med om svåra händelser och inte fått sina behov av stöd och behandling tillgodosedda av samhället.

Wallenius Lines har under många år bidragit med ett viktigt stöd till vårt arbete för barn i konflikter och katastrofer. En katastrof kan slå till plötsligt, och med pengarna från Wallenius kan vi agera snabbt och flexibelt där behoven är som störst. Under 2020 såg Wallenius Lines allvaret i hur barn i utsatthet drabbades särskilt hårt av att stora delar av samhället stängde ner som en effekt av pandemin, och gav därför ett värdefullt utökat stöd till våra insatser för barn.

När Willys kunder donerar sin pant till Rädda Barnen går stödet till vårt arbete för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden i Sverige och till arbetet för en trygg idrott. Under 2020 bidrog Willys dessutom med mat och värdecheckar till familjer i socioekonomisk utsatthet som drabbades hårt av pandemin, och hade svårt att få pengarna att räcka till mat. Under december dubblade Willys alla pantgåvor som donerades till Rädda Barnen, och totalt över året fick vi över 4 miljoner kronor till vårt arbete för barn i Sverige.

DEL 3

HÅLLBARHETSRAPPORT 2020

Rädda Barnen

Innehåll

Året i korthet.....	101
Vårt hållbarhetsarbete.....	102
Rapportens uppbyggnad	102
Vi arbetar med sikte på 2030	103
Vi stödjer FN Global Compact.....	103
Våra intressenter.....	104
Social hållbarhet.....	105
Policyer och riktlinjer inom social hållbarhet.....	105
Hållbar förändring för barn	106
Tryggare tillsammans	107
Ett Rädda Barnen – kultur och värderingar.....	108
Ledarskap	108
Arbetsmiljö.....	109
Anställningsvillkor och samverkan.....	110
Kompetensutveckling	111
Etiska riktlinjer och krav på samarbetspartners	112
Arbete mot korruption och mutor.....	112
Varumärke och kommunikation	113
Ekonomisk hållbarhet.....	115
Policyer och riktlinjer inom ekonomisk hållbarhet.....	115
Uppföljning och utvärdering.....	115
Ekonomiskt resultat.....	116
Insamling och förvaltning av medel.....	116
Kontrollmekanismer	116
Miljömässig hållbarhet.....	117
Policyer och riktlinjer inom miljömässig hållbarhet	117
Miljökrav vid inköp och upphandling	117
Resor och resefria möten	118
Fastigheter.....	119
Papper och förbrukningsmaterial.....	119
GRI-index.....	121

Året i korthet

Året 2020 blev inte som någon kunnat föreställa sig. Covid-19 vände upp och ner på allt och tvingade fram förändringar i såväl arbetssätt som verksamhet. Trots detta kan vi konstatera att vi, genom att ställa om och driva på, lyckats åstadkomma mycket under året.

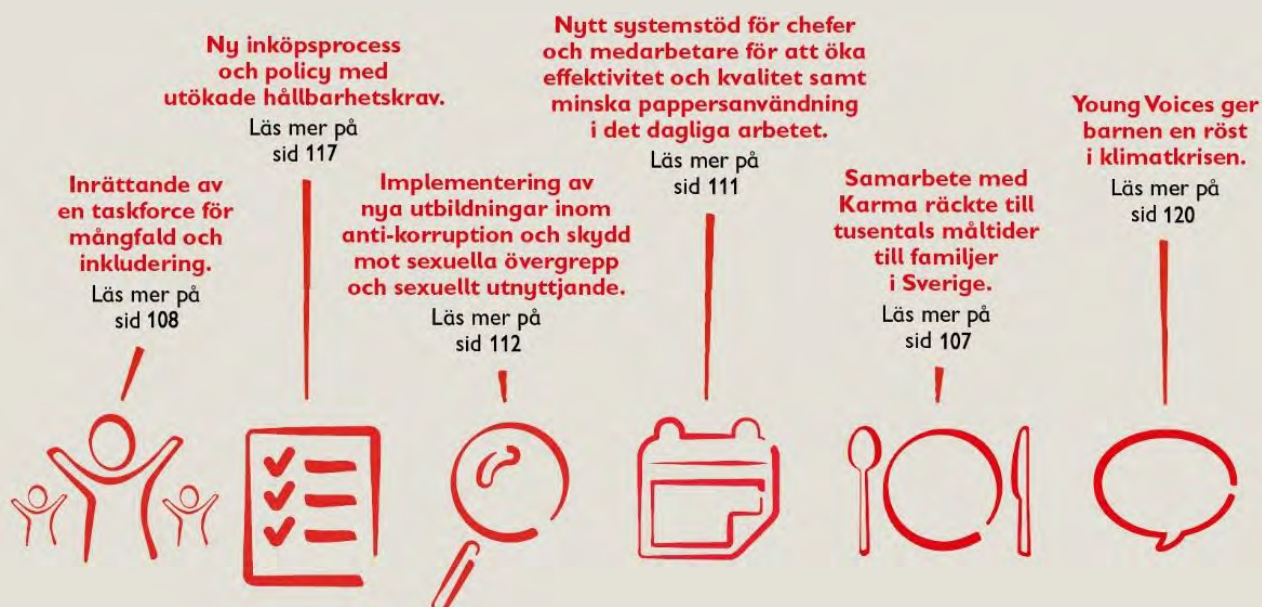
Ett av våra mål för 2020 var att stärka miljö- och klimatperspektivet i vårt interna hållbarhetsarbete och i vår programverksamhet. Vår målsättning var bland annat att minska vårt miljöavtryck och vår klimatpåverkan genom att fortsätta reducera våra koldioxidutsläpp med ett målvärde på högst 400 ton för året. Detta uppnådde vi utan problem, mycket tack vare rådande reserestriktioner. Vi har även genomfört flera viktiga satsningar inom vår programverksamhet som bidrar till social och miljömässig hållbarhet, bland annat arbetet med Young Voices och Karma som du kan läsa mer om i denna rapport.

Vi hade också som mål att uppdatera relevanta riktlinjer och rutiner där så krävdes och involvera fler medarbetare i arbetet med hållbarhet. Under året har vi bland annat upprättat en ny inköpsprocess och policy, implementerat nya utbildningar inom antikorrupktion och skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande, samt skapat en intern taskforce för mångfald och inkludering.

Ett annat mål för året var att arbeta smartare och effektivare, bland annat genom att implementera systemstöd i verksamheten och fortsätta fokusera på arbetet med kultur, värderingar och arbetsmiljö. I början av 2020 lanserade vi ett nytt HR-system som stöd till chefer och medarbetare vilket gett helt nya möjligheter till effektivitet och uppföljning. Vi har vidare under året, med hjälp av fokusgrupper och på chefsdagar, arbetat för att tydliggöra våra värderingars betydelse. Vi har genomfört en mångfald- och inkluderingsenkät och har tillsammans med externa experter arbetat för att bygga en stark säkerhetskultur. Vårt medarbetarengagemang har ökat under året och ligger över genomsnitt för ideell sektor och sjukfrånvaron bland våra medarbetare har gått ner.

Varje dag gör vi världen lite mer hållbar för barnen. I denna rapport berättar vi om hur långt vi kommit under 2020.

Här följer ett axplock av vårt hållbarhetsarbete 2020.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Vårt hållbarhetsarbete

Hållbarhet är en självklar del av Rädda Barnens kärnverksamhet. Allt vårt arbete handlar i grunden om att skapa en hållbar framtid för barn och därmed för oss alla. Kort sagt: att rädda barnen är att rädda världen.

Vi tror att verklig hållbarhet bygger på att hjälpa i tid och över tid. Därför fokuserar vi i allt vårt arbete på långsiktigt hållbara insatser för barn – både när vi arbetar med akuta katastrofinsatser och i vårt förebyggande arbete. Förutom insatser för ökad social hållbarhet arbetar vi även för att skydda barn mot klimatkatastrofer, vilket utgör ett allt större hot runt om i världen.

Vi strävar också efter att vara en attraktiv arbetsplats som attraherar, utvecklar och behåller medarbetare med den kompetens som Rädda Barnen behöver på kort och lång sikt. Vi är anslutna till kollektivavtal och bedriver ett aktivt arbetsmiljöarbete.

Genom bland annat vår inköspolicy, resepolicy och policy för miljömässig hållbarhet och klimatomställning arbetar vi för att minimera vårt negativa avtryck på klimatet i vår verksamhet. Vi har dessutom etablerade processer och verktyg vilka hjälper oss upprätthålla en stabil ekonomi för att garantera långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Rapportens uppbyggnad

Rädda Barnen har redovisat sitt hållbarhetsarbete i en särskild rapport sedan 2012. Rädda Barnen utgår från de krav på en hållbarhetsrapport som lagstiftningen ställer men inspireras även av Global Reporting Initiatives (GRI) senaste riktlinjer. GRI är ett vedertaget ramverk för hållbarhetsrapportering.

Denna rapport fokuserar främst på Rädda Barnen i Sverige, men berör även Rädda Barnens samverkan globalt. Rapporten utgår från tre hållbarhetsområden:

Vi arbetar med social hållbarhet när vi genomför insatser för barn som bidrar till hållbar social utveckling, och när vi tar socialt ansvar som arbetsgivare.

Vi arbetar med ekonomisk hållbarhet när vi arbetar effektivt och säkerställer att medlen går till att göra verklig förändring i barns liv.

Vi arbetar med miljömässig hållbarhet när vi minimerar de negativa avtryck på miljön som vår verksamhet kan medföra, när vi stöttar barn i områden utsatta för klimatkatastrofer och när vi stödjer åtgärder som har en långsiktigt positiv inverkan på miljö och klimat.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Vi arbetar med sikte på 2030

FN:s medlemsländer antog 2015 enhälligt resolutionen Agenda 2030; en världsomspännande agenda där de globala målen för hållbar utveckling ingår. Det är den mest ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin antagit. De globala målen syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och lösa klimatkrisen.

Rädda Barnen stöder hållbarhetsmålen fullt ut och bidrar till att driva igenom dem genom det arbete vi gör både nationellt och internationellt. Rädda Barnen påverkade aktivt inför Agenda 2030 för att få med barnens perspektiv i de globala målen, och vi kommer att fortsätta detta påverkansarbete för en värld där barnets rättigheter tillgodoses. Barnens situation utgör grunden för att uppnå målen, och det är med detta som utgångspunkt som vi riktar våra insatser.

Vår globala strategi: Ambition 2030

I vår globala strategi inom Save the Children fokuserar vi på de barn som lever i störst utsatthet och marginalisering. Precis som de globala målen tar strategin sikte på 2030 och beskriver hur vi ska bidra till hållbarhetsmålen och hur vi vill påverka andra att bidra. I all vår verksamhet ska vi också tydligare integrera ett miljö- och klimatperspektiv. Det handlar både om att arbeta aktivt för att minska vår egen negativa miljöpåverkan som global organisation, och om att öka våra konkreta insatser för att framtidssäkra vår planet för barn.

Vi stödjer FN Global Compact

Rädda Barnen stödjer de tio principerna de tio principerna i FN:s Global Compact avseende mänskliga rättigheter, arbete, miljö och antikorrruption. En central del i att delta i Global Compact handlar om att beskriva hur vi arbetar med de tio principerna och vi rapporterar löpande till Global Compact i enlighet med deras policy.

År 2012 utvecklade Rädda Barnen, tillsammans med FN:s Global Compact och UNICEF, barnrättsprinciperna för företag. Dessa principer är de första omfattande riktlinjerna för vad företag kan göra för att respektera och stödja barns rättigheter på arbetsplatsen, marknaden och i samhället. Sedan starten har vi samarbetat för att främja barnrättsprinciperna för företag globalt och regionalt, och organiserat nationella lanseringar i över 50 länder. Genom vårt globala bolag The Centre for Child Rights and Business arbetar vi som konsulter med utbildning, metodutveckling och främjandet av barns rättigheter i företags värdekedjor.

Våra intressenter

Rädda Barnen är en medlemsrörelse där medlemmarna är grunden för den demokratiska organisationen och de beslut som fattas. Medlemmarna har en kontinuerlig dialog med varandra och med våra övriga intressenter.

Genom en löpande dialog med alla Rädda Barnens intressenter kan vi förstå vad de tycker är viktigast att vi fokuserar på i vårt hållbarhetsarbete och tillsammans utgör detta underlag för vår väsentlighetsanalys och fortsatt hållbarhetsarbete. Under avsnitten om social-, ekonomisk- samt miljömässig hållbarhet i denna rapport beskriver vi hur vi arbetar inom respektive område.

Rädda Barnens primära intressenter

- barn
- medlemmar
- anställda
- allmänhet
- privata givare
- institutionella givare
- företag
- andra Rädda Barnen-organisationer internationellt
- andra civilsamhälles-organisationer
- offentlig sektor med ett ansvar för att tillgodose barns rättigheter

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Social hållbarhet

Social hållbarhet är kärnan i vår verksamhet och barns rättigheter en del av vårt sociala ansvar. Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter över hela världen, för att barn ska få trygghet och skydd, utbildning och delaktighet. Genom engagemanget från våra medarbetare, medlemmar, partners och givare kan vi tillsammans säkerställa rättigheter för barnen, med barnen, och skapa långsiktigt hållbar förändring.

I vårt arbete med social hållbarhet strävar vi även efter att vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar, behåller och utvecklar kompetens. Vi arbetar aktivt med vår kultur för att skapa största möjliga skillnad för barn. Vår organisation ska präglas av en öppenhet och alla individer ska behandlas jämlikt och med respekt, vilket ligger i linje med Rädda Barnens grundläggande värderingar. Genom att verka effektivt, utgå från vår 100-åriga erfarenhet och kunskap och föregå med gott exempel gör vi tillsammans skillnad för barn, varje dag.

Policyer och riktlinjer inom social hållbarhet

Vi arbetar aktivt utifrån följande strategier, policyer och riktlinjer.

- Anti-korruptionspolicy
- Whistleblowing policy
- HR strategi
- Kompetensutvecklingsstrategi
- Tryggare tillsammans policy
- Etiska riktlinjer
- Integritetspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Lönepolicy
- Policy mångfald och inkludering
- Riktlinjer för att förhindra trakasserier
- Policy kring diskriminering, främlingsfientlighet och rasism
- Policy skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Hållbar förändring för barn

Vår vision är att göra Barnkonventionen verklig för varje barn. I våra insatser utgår vi från Barnkonventionen, men även alla andra konventioner inom mänskliga rättigheter: alla barns (och människors) lika rätt till ett värdigt liv, vilket är ett rättighetsbaserat arbetssätt. Det innebär i korthet att barn har rättigheter som stater, dvs regeringar, myndigheter, kommuner, har ansvar att säkra. En viktig del av vårt arbete handlar om att utkräva det ansvaret, och de direkta insatser som vi som organisation också går in och gör kan aldrig ta över det offentligas ansvar.

Stater har skrivit under Barnkonventionen och det är alltså de som har det yttersta ansvaret och skyldigheten att se till att den blir verklig. Vår uppgift, som en del av civilsamhället, är att tjata och påminna så att staterna tar det ansvaret. Samtidigt ställer vi oss inte vid sidan av. När det krävs går vi in med egna direkta insatser för att stötta, vilket i sin tur ger oss både djupare kunskap om utmaningar för barns rättigheter, vilka lösningar som fungerar och trovärdighet i vårt ansvarsutkrävande.

I hjärtat av detta angreppssätt är att vi enligt Barnkonventionen försöker göra något åt orsakerna till orättvisor mot barn och inte bara gör nöduttryckningar för att täppa till de akuta konsekvenserna. Enligt Barnkonventionen har alla barn rätt till samma rättigheter, så vi söker rättigheter för alla och inte välgörenhet för några få. Redan för hundra år sedan uttryckte vår grundare av internationella Rädda Barnen, Eglantyne Jebb, precis detta så här klarsynt:

”Vi kan omöjligt fortsätta att rädda barn för evigt. Det skulle vara hjärtskärande om vi räddar dem från svält ett år bara för att låta dem svälta igen året därpå. Vi bör säkerställa barnens rättigheter och arbeta för dess erkännande.”

I effektrapporten kan du läsa mer om hur vi arbetar för att skapa en hållbar framtid för barn.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Karmas insamling räckte till 50 000 måltider

Tidigt efter utbrottet av covid-19 såg Rädda Barnen hur barn, unga och familjer i Sverige, som redan före pandemin levde i ekonomisk utsatthet, fick det extremt tufft. Många har tillfälliga anställningar som de förlorade under pandemin, och stora delar av Rädda Barnens målgrupper rapporterade att de hade svårt att få pengarna att räcka till mat.

Rädda Barnen tog då kontakt med Karma, vars affärsidé är att ta tillvara på matsvinn genom sin app. Karma såg direkt allvaret i situationen och satte på bara några veckors tid igång en kampanj, The Karma Lemon Challenge, för att samla in pengar till mat till de målgrupper Rädda Barnen arbetar med. På en månad hade man samlat in över 2,6 miljoner kronor, vilket räckte till över 50 000 måltider.

Samarbetet med Karma blev en extremt viktig del i Rädda Barnens arbete för att tillgodose barns behov och rättigheter. Mottagarna av maten och matcheckarna berättade att de utan detta stöd skulle varit tvungna att hoppa över ett eller flera mål mat per dag.

I effektrapporten kan du läsa mer om vår satsning tillsammans med Karma.

Tryggare tillsammans

”Tryggare tillsammans” är samlingsnamnet på Rädda Barnens arbete för att säkerställa att barn är trygga och säkra i vår verksamhet. Vi har en policy och rutiner som gäller för hela vår verksamhet. Det innebär bland annat att vi har nolltolerans mot kränkningar, övergrepp och utnyttjande av barn. I policyn beskrivs Rädda Barnens löfte och ansvar gentemot barn, vem som omfattas av policyn, åtgärder då policyn inte efterlevs och hur rapportering av risker och incidenter görs. Rädda Barnens riksstyrelse antog en reviderad policy i december 2019. Tryggare Tillsammans är en del av Rädda Barnens globala arbete kring Child Safeguarding.

För all vår personal har vi en digital global utbildning, kallad ”Safeguarding Essentials”, som är obligatorisk att genomföra. För att öka kunskapen och medvetenheten om bland annat risker och rapportering vid misstanke finns även en webbutbildning för medlemsrörelsen och våra ideellt aktiva. Utbildningen är obligatorisk för alla våra förtroendevalda och ideellt aktiva som möter barn i sin verksamhet. Under 2020 har 545 personer genomfört och blivit godkända på utbildningen.

Förutom de obligatoriska utbildningarna har det genomförts ett flertal andra utbildningar under 2020, och arbetet med ”Tryggare tillsammans” har blivit en del av den årliga styrelseutbildningen som erbjuds till medlemsrörelsen. Med anledning av covid-19 har det påbörjats ett arbete för att se hur vi ännu mer kan arbeta med att säkra trygga digitala verksamheter. Under 2020 har en (1) incident rapporterats.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Ett Rädda Barnen – kultur och värderingar

Under 2020 har vi intensifierat vårt arbete med vår kultur och våra värderingar. Under året har vi definierat vår målbild för hur det ska kännas på jobbet och tydliggjort värderingarnas betydelse med hjälp av chefer och fokusgrupper för att få input och engagemang. Vi har arbetat med kultur och värderingar på våra chefsforum, gjort anpassningar för att integrera värderingarna på ett tydligare sätt i kommande utvecklingssamtal och planerat för en medarbetarvecka i början av 2021 där värderingarna var den röda tråden.

Mångfald och inkludering – en viktig del av vårt kulturarbete

Vår ambition är att vara en organisation som präglas av mångfald och inkludering, med medarbetare som bidrar med en mängd erfarenheter och kompetenser.

Under året har vi som del av vårt kulturarbete arbetat med mångfald och inkludering som en prioriterad fråga. För att få en ökad förståelse för upplevelser och för hur vi kan utvecklas har vi genomfört en mångfald- och inkluderingsenkät, rundabordssamtal, och haft mångfald och inkludering som tema på chefsforum. Vi har därtill påbörjat en genomlysning av våra HR-processer.

Alla avdelningsansvariga har fått i uppdrag av vår generalsekreterare att utifrån sin roll och funktion driva dessa frågor för att skapa en ökad mångfald och inkludering på Rädda Barnen.

Under hösten utsågs en ”taskforce” med uppdrag att ge stöd till arbetet att öka mångfald och att vara en ännu mer inkluderande organisation.

Ledarskap

Under 2020 har vi på olika sätt fortsatt att bygga det gemensamma ledningsteamet på Rädda Barnen, och vi har samlat alla chefer till Chefsforum – fyra heldagar under året. En målsättning är att tillsammans i ett gemensamt ledarskap leda våra medarbetarteam i gemensam riktning och förflyttning i linje med vårt kulturarbete och att öka tillit, samarbete över avdelningsgränser och som organisation bli mer modiga och innovativa.

Ledarskap utövas också av medarbetare som inte har en chefsroll och vi har även gjort insatser för att stärka ledarskapet för dem som inte är chefer, bland annat genom att erbjuda en ny utbildning kallad “Leda utan att vara chef”.

Sammansättningen i ledningsgruppen består av flera nya avdelningschefer. Teamet har arbetat aktivt med sin egen teamutveckling och har också genomfört 360-utvärderingar för att utveckla ett ännu mer agilt ledarskap.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Arbetsmiljö

Målsättningen i vår arbetsmiljöpolicy är att ingen ska drabbas av skada eller ohälsa på grund av arbetet. Rädda Barnen accepterar ingen form av kränkande särbehandling eller trakasserier. Vår arbetsmiljö ska präglas av en öppenhet och alla individer ska behandlas jämlikt och med respekt, vilket ligger i linje med våra grundläggande värderingar.

Vi bedriver ett aktivt arbetsmiljöarbete i samverkan, och med stöd av arbetsmiljökommitté och skyddsombud. Fokus i vårt arbetsmiljöarbete under 2020 var dels att som arbetsgivare agera på ett så ansvarsfullt och skickligt sätt som möjligt till följd av covid-19-pandemin, dels att fortsätta arbeta aktivt med vårt trygghetsarbete för att Rädda Barnen ska vara en trygg och säker organisation för både barn och vuxna.

Arbetsmiljö och krishantering kopplat till corona

Den 10 mars larmade Folkhälsomyndigheten om "Mycket hög risk för samhällsspridning av covid-19 i Sverige". Redan den 1 mars hade Rädda Barnens generalsekreterare tillsatt en "coronagrupp" med uppdrag att följa utvecklingen genom omvärldsbevakning, ta emot frågor från organisationen, fatta beslut och ge förslag på beslut till generalsekreteraren, samt jobba med kommunikation ut i organisationen.

En av de främsta framgångsfaktorerna i arbetet har varit en tydlig, regelbunden och sammanhållen internkommunikation med medarbetarna. Arbetsmiljöarbetet till följd av covid-19 innebar olika insatser och anpassningar i ledarskap, ergonomi, sociala initiativ, riskbedömningar, samt arbete på distans.

Rädda Barnens trygghetsarbete

Med trygghetsarbete menar vi de olika insatser, styrdokument och resurser vi har inom ramen för vårt arbetsmiljöarbete och vårt arbete för att främja mångfald och inkludering och motverka trakasserier, förebygga och hantera sexuella övergrepp och sexuell exploatering, och för att skapa en trygg, säker och inkluderande organisation för barn och vuxna.

Med bakgrund av incidenterna inom ideell sektor och FN-systemet har UNICEF tagit en global ledande roll att tillsammans med sina partnerorganisationer stärka skyddet mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande. Som en av dessa partnerorganisationer har vi på Rädda Barnen stärkt vårt proaktiva arbete för att minimera risken för att någon utsätts för sexuella övergrepp eller sexuellt utnyttjande. Vi antog under 2020 en ny policy och har under hösten arbetat fram rutiner för stöd och vägledning, vilka har kommunicerats och implementerats inom hela organisationen.

Med anledning av det eskalerade våldet i de miljöer vi arbetar i för att nå de mest utsatta barnen har vi under 2020 arbetat aktivt, med stöd av extern expertis, för att stärka rutiner, kompetens och att bygga en stark säkerhetskultur.

Under året rapporterades fyra (4) incidenter (rörande vuxna). I två av fallen var partnerorganisationer involverade.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Månatlig uppföljning av medarbetarnas mående

Under 2020 har vi genomfört månatliga mätningar med hjälp av det digitala verktyget Peakon, i syfte att få viktiga insikter om hur det står till med ledarskap, arbetsmiljö, engagemang och motivation i organisationen. Det har varit särskilt viktigt under ett år av distansarbete, då vi inte setts fysiskt i samma utsträckning.

Under året har vi ökat det totala resultatet för engagemang (NPS) från 7,3 till 7,6, vilket ligger över benchmark inom ideell sektor.

Vi har anpassat frågebatteriet under året, bland annat för att ta reda på hur vi som arbetsgivare har agerat under covid-19-pandemin. Här har vi fått mycket positiv feedback av medarbetarna. Vi har följt upp extra kring hälsa och välmående samt mångfald och inkludering som varit prioriterade frågor.

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Total sjukfrånvaro	3,8 %	N/A*	2,4 %

*Med anledning av byte av löneoutsourcingpartner under 2019 kunde ingen samlad sjukfrånvarostatistik tas fram.

Anställningsvillkor och samverkan

Rädda Barnen har tecknat kollektivavtal för alla anställda med Akademikerförbunden, Unionen och IDEA. Akademikerföreningen och Unionen har lokala fackliga klubbar på Rädda Barnen. En utvärdering av vår samverkan genomfördes efter året, och båda parter var överens om att samverkan är god mellan fack och arbetsgivare.

Rädda Barnen har medarbetare med tillsvidareanställning och på tidsbegränsade kontrakt. Med anledning av verksamhetens art och finansiering har vi många medarbetare med tidsbegränsade anställningar och i samband med avslut strävar vi efter att bibehålla kompetensen i den mån det är möjligt.

Anställningsdata 2018-2020

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Totalt antal anställda (medeltal)	379	370	357
Tillsvidareanställda	71 %	70 %	72 %
Andel anställda på huvudkontoret	64 %	68 %	62 %
Könsfördelning kvinnor/män	79 % / 21 %	78 % / 22 %	77 % / 23 %
Könsfördelning i ledande befattningar kvinnor/män	73 % / 27 %	69 % / 31 %	76 % / 24 %
Andel externa/interna rekryteringar*	75 % / 25 %	62 % / 38 %	73 % / 27 %
Personalomsättning, tillsvidareanställda	7,8 %	7,0 %	6,7 %

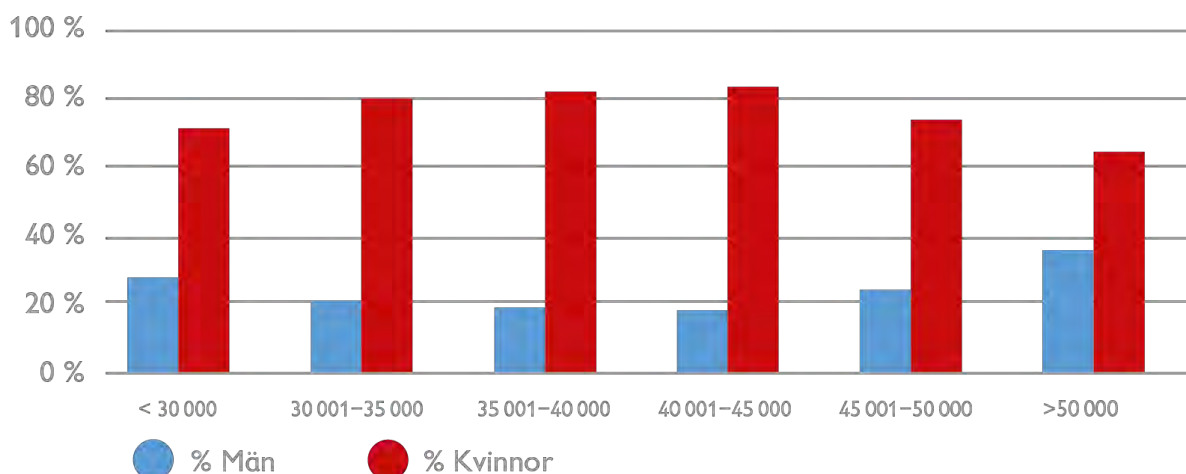
*Med intern rekrytering avses tjänst som tillsatts med redan anställd medarbetare, alternativt omplacering.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

På grund av pandemin försenades de centrala avtalsförhandlingarna och nytt kollektivavtal och löneavtal blev klart först efter årsskiftet. Lönerrevision för 2020 innebar en retroaktivitet från den 1 november, och processen kunde först starta upp i början av 2021.

En lönekartläggning genomfördes under början av 2020, med syfte att säkerställa att Rädda Barnen inte har osakliga löneskillnader. Vissa åtgärder togs till följd av genomförd kartläggning.

Procentuell fördelning lönenivåer kvinnor/män 2020

Nytt systemstöd i HR-arbetet

En förutsättning för ett effektivt HR-arbete är ett användarvänligt systemstöd där vi kan samla information för att på olika sätt ge stöd i våra HR-processer under hela anställningscykeln: från introduktion, under anställning och till avslut.

I början av 2020 implementerades ett nytt HR-system kallat "Sympa". Tack vare funktion med e-signering underlättades och kvalitetssäkrades anställningsprocessen och pappershantering kunde minimeras, vilket varit en stor fördel i distansarbetet under pandemin. Systemstödet har även bidragit till ökad effektivitet och möjlighet till uppföljning.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är viktigt för att vi på Rädda Barnen ska lyckas med vår verksamhet och uppnå våra strategiska mål. Det krävs att vi har rätt kompetens både på individ- och organisationsnivå, för både befintliga och framtida behov. Kompetensutvecklingen behöver därför vara proaktiv och långsiktig, utgå från verksamhetens, organisationens och den enskildes behov samt anpassas efter förändringar i organisation och omvärld. Kompetensutveckling på Rädda Barnen handlar om mycket mer än att gå en kurs. En stor del av vår kompetensutveckling sker i det dagliga arbetet till exempel genom nya arbetsuppgifter eller utökat ansvar. Det kan också handla om lärande av varandra genom till exempel nätverk, organiserat erfarenhetsutbyte eller coaching. Rädda Barnen har en kompetensutvecklingsstrategi som vägleder det löpande arbetet med kompetensutveckling för organisationens medarbetare.

Alla medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan vilken följs upp löpande och utformas baserat på de mål som medarbetaren, tillsammans med sin chef, har satt upp för året.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

De gemensamma utbildningsinsatser som genomförs sker inom ramen för Rädda Barnen-akademien och innehållet i denna utformas baserat på organisationens gemensamma behov. Vi införde bland annat under 2020 två nya utbildningar rörande anti-korruption samt skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande, vilka är obligatoriska för alla chefer och utvalda medarbetargrupper. Utöver dessa har vi sedan tidigare obligatoriska utbildningar inom personlig säkerhet (vid resa), trygg och säker verksamhet för barn samt en gemensam global introduktionsutbildning.

Under 2020 infördes vissa restriktioner gällande kompetensutveckling, bland annat stopp för externa kompetensutvecklingskostnader och klassrumsutbildningar. Många av våra interna utbildningar planerades om till online-format och eventuella externa inslag utfördes pro-bono. Vår kompetensutveckling hade sedan tidigare fokus på lärande i vardagen vilket fortsatt var fallet under 2020.

Etiska riktlinjer och krav på samarbetspartners

Rädda Barnens etiska riktlinjer går ut på att värna och förmedla barns rättigheter, värna personlig integritet och inte diskriminera. Vi ska värna god förvaltning, motverka korruption och inte missbruka maktställning.

Vi ställer både etiska krav och miljökrav på alla våra leverantörer och företagspartners. Vi tecknar därför i första hand avtal med företag som stöder internationella konventioner om mänskliga rättigheter, barns rättigheter, arbetsvillkor och miljö samt konventioner gällande arbete mot korruption och konventioner om att inte investera i vapenproduktion.

Vi vill att de företag som Rädda Barnen samarbetar med ska kunna visa att de genom sin verksamhet förbättrar och respekterar barns rättigheter, villkor och möjligheter. Vi vill att de ska följa OECD:s riktlinjer för multinationella företag, vara medlemmar i FN:s Global Compact och hållbarhetsrapportera i enlighet med GRI eller motsvarande standards.

Vår ambition är även att samtliga företag som Rädda Barnen samarbetar med ska följa och helst aktivt arbeta med "Children's Rights and Business Principles", även kallat barnrättsprinciperna för företag. Barnrättsprinciperna syftar till att stödja företag att ta socialt ansvar genom att respektera barns behov och rättigheter i sin egen kärnverksamhet och därmed också bli starka aktörer för barns rättigheter.

Arbete mot korruption och mutor

Rädda Barnen har nolltolerans mot korruption. Nolltoleransen gäller såväl i den egna verksamheten bedriven i Sverige som i samarbete med externa aktörer, andra Rädda Barnen aktörer samt internationella Rädda Barnen. Generellt ses korruption som ett allvarligt hinder för fred och hållbar utveckling, fattigdomsbekämpning och respekt för mänskliga rättigheter. Korruption försvagar tilliten i ett samhälle och riskerar att urholka demokratin.

För Rädda Barnen specifikt betyder korruption minskad möjlighet att verka för barn, minskad organisatorisk kapacitet och förmåga att verka och arbeta. Rädda Barnen är verksam i flertalet länder med hög korruptionsrisk och specifikt i krig och katastrofsituationer där korruptionsrisken ytterligare är förhöjd.

En organisationskultur som tydligt visar att korruption i alla dess former aldrig kan accepteras är helt avgörande för Rädda Barnens verksamhet och för vår trovärdighet. Vi måste därför ständigt arbeta med att tydliggöra system och riktlinjer för att förebygga, motverka och rapportera alla former av såväl misstänkta försök som faktiska fall av korruption och bedrägerier. Detta arbete styrs utifrån fastställd "Policy för motverkande av korruption och visseblåsarrutin", vilka finns inom såväl Rädda Barnen som i internationella Rädda Barnen.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Incidentrapportering korrupsionsärenden 2020

Under 2020 har Rädda Barnen tagit emot rapportering om misstänkta och faktiska ärenden uppkomna i den internationella programverksamheten via internationella Rädda Barnen. Rädda Barnen arbetar kontinuerligt och aktivt för att stärka förhållningssättet till rapportering och för att vi alltid ska rapportera misstankar om oegentligheter.

Covid-19-pandemin har påverkat den internationella programverksamheten genom bland annat distansarbete och kontorsnedstängningar men avseende inrapportering av misstänkta korrupsionsfall ser Rädda Barnen en marginell minskning. Detta ska ses i ljuset av proaktivt arbete i medvetandegörandet av korrupsionsrisker, övergång till molnbaserad bedrägerirapportering och ärendehantering och så kallade "red flags" inom internationella Rädda Barnen. Nedan presenterade siffror är per 2020-12-31.

Under 2020 inrapporterades 43 misstänkta ärenden i den internationella programverksamheten relaterat till Rädda Barnen Sverige. De misstänkta ärendena kopplas till programverksamheter bedrivna i bland annat Bangladesh, Rwanda, Irak, Libanon och Jemen. Ärendena kan främst kategoriseras som misskötsel av arbetsuppgift, stöld, upphandling och kostnadsbedrägeri.

Ur ett utredningsperspektiv avslutades under året 63 inrapporterade ärenden. 27 av dessa bekräftades ha substans i sin ursprungliga misstanke. 32 ärenden bekräftades utan substans i misstanke där uppsåt i bedrägligt beteende inte kunde fastslås. Däremot ger dessa utredningar lärdomar i form av förbättringar i processer och rutiner. Fem (5) av de avslutade ärendena slutrapporterades som säkerhetsrelaterade ärenden. Vid årsskiftet fanns det 15 pågående utredningsärenden.

Under 2020 har ett (1) korrupsionsärende rapporterats inom ramen för den svenska programverksamheten.

Varumärke och kommunikation

Etisk marknadskommunikation

Rädda Barnen ska tydligt kommunicera värderingar, målsättningar och visa resultat för barn. Vi hjälper givarna att förstå skillnaden mellan Rädda Barnen och andra organisationer, och mäter därför kontinuerligt allmänhetens kunskap och uppfattning om Rädda Barnen. Rädda Barnens givarservice svarar på frågor från allmänheten, medlemmar och givare via telefon och e-post. Målsättningen är att svara på inkomna frågor inom två dagar.

Marknadskommunikationen ska följa Giva Sveriges kvalitetskod "Tryggt Givande" som är en etisk standard för att säkerställa att respekten för givare och mottagare av gåvor upprätthålls. All insamling i Rädda Barnens namn styrs av vår insamlingspolicy som uppdateras kontinuerligt.

Rädda Barnen har under 2020 haft en (1) incident gällande marknadskommunikationen.

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Andel av allmänheten som anser att Rädda Barnens arbete leder till bättre livsvillkor för barn.	73 %	73 %	74 %
Andel av allmänheten som har en positiv uppfattning om Rädda Barnen	63 %	66 %	71 %

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Andelen av allmänheten som anser att Rädda Barnens arbete leder till bättre livsvillkor för barn är fortsatt mycket stark, och ökar till och med något jämfört med föregående år.

Andel av allmänheten som har en positiv uppfattning om Rädda Barnen har ökat signifikant. Det är en tendens vi ser i flera andra mätningar, där uppfattningen och preferensen för Rädda Barnen har stärkts när vi kommunicerar utifrån ny strategi och har möjlighet att ha en starkare medial närvaro i flera kanaler.

Andel av allmänheten som anser att Rädda Barnen kan förknippas med sina kännetecken

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Modiga	33 %	34 %	32 %
Medmänskliga	57 %	65 %	62 %
Uppriktiga	38 %	41 %	40 %
Nytänkande	18 %	17 %	15 %

Ovan kännetecken utgår ifrån den fastställda globala varumärkesstrategin om hur Save the Children ska uppfattas på global nivå. De skiljer sig från de kännetecken vi har satt för den nya varumärkes- och kommunikationsstrategin som gäller för Rädda Barnen Sverige. I dessa globala attribut ser vi en sänkning överlag, dock är de inte signifikanta. Den något svagare bilden av Rädda Barnen beror främst på fler som svarar "Tveksam, vet ej", inte att fler motsäger sig att Rädda Barnen kännetecknas av påståendena.

Mediaanalys

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Meritvärde - "Quality score"*	26	21	22

* Vi mäter vårt meritvärde genom att ta hänsyn till både redaktionell synlighet (kvantitet) och ton (kvalitet), enligt ett mått som kallas "Quality score" där ett värde på 20 anses vara högt bland företag och organisationer.

Utfallet för kvalitetsmättet Quality Score är något högre än föregående år (från 21 till 22). Framförallt beror förändringen på en större spridning av nyheter i riksomfattande medier. Som en konsekvens av att Rädda Barnen syns i medier med många läsare/lyssnare/tittare ökar också räckvidden. Antalet sannolika kontakter är cirka 20 procent fler än tidigare år.

Samtidigt minskar antalet publicerade artiklar som en följd av att Rädda Barnens lokalföreningar i mindre utsträckning förekommer i lokala medier. Troligtvis finns förklaringen i hur coronapandemin påverkat möjligheten till lokala aktiviteter som sin tur genererar intresse hos lokala journalister.

Pandemin är mycket närvarande i mediebild. I drygt 40 procent av rapporteringen nämns pandemin på något sätt. Covid-19 är ett stort ämne både i svenska och internationella nyheter.

Några av siffrorna presenterade i kapitlet stämmer inte med de redovisade i 2019 års rapport. De rätta siffrorna är de presenterade ovan.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Ekonomisk hållbarhet

Rädda Barnen strävar efter att ha en sund och stabil ekonomi för att garantera långsiktig ekonomisk hållbarhet. Vi har etablerade policys, processer och verktyg för finansiell styrning och utvärdering och riktlinjer för etiska investeringar.

Rädda Barnen har robusta styrdokument för vår verksamhet samt policier och processer för antikorrupktion och visseblåsning. Vi har även en oberoende internrevisor som direkt på styrelsens uppdrag granskar hur väl vår styrning och riskhantering fungerar, vilket i sin tur hjälper oss att förbättra våra interna kontrollmekanismer och vårt arbete. Intern kontroll är central i all verksamhet och säkerställer att vi når våra mål på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, att vi producerar relevant rapportering av vår verksamhet och efterlever de lagar, regler och avtal som vi arbetar under.

Vår trovärdighet som effektiv insamlingsorganisation är avgörande för oss. Givarna måste kunna ha förtroende för att de gåvor de ger har effekt. Vi hanterar våra medel på ett ansvarsfullt och etiskt sätt, och gör största möjliga nytta för barn.

Policier och riktlinjer inom ekonomisk hållbarhet

Vi arbetar aktivt utifrån följande policier och riktlinjer.

- Giva Sveriges kvalitetskod och svensk insamlingskontrolls föreskrifter för 90-konto
- Insamlingspolicy
- Riktlinjer för klagomålshantering
- Kapitalförvaltningspolicy
- Riktlinjer för revision
- Delegations- och attestförteckning
- Policy för Rädda Barnens samarbete med företag
- Rutin för finansiell uppföljning
- Arbetsordning för Rädda Barnens riksförbunds styrelse

Uppföljning och utvärdering

Rädda Barnen arbetar med styrning och uppföljning för att tydligt kunna redovisa att pengarna används effektivt, att medel inte försvinner på vägen och att verksamheten når de mål som riksmötet har fattat beslut om.

Vi har ett system för uppföljning, utvärdering, analys och lärande av allt vi gör. Det gäller både på en detaljerad och övergripande nivå för att säkert veta att insatserna för barn leder till önskade resultat på kort eller lång sikt. Att lära av resultaten är helt avgörande för att kunna utveckla verksamheten och våra metoder. Att barnen är delaktiga i vad vi gör och att vi har med deras erfarenheter i utvärderingar av verksamheten är en central del i vår metod och vårt arbete.

Vi arbetar ständigt för att effektivisera och kvalitetssäkra vårt arbete så att verksamheten ska bli bättre. I våra analyser tar vi alltid hänsyn till den information vi får från barn. Vi säkrar att varje projekt återkopplas enligt givarnas krav och organisationens behov av verksamhetsutveckling.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

I effektrapporten finns mer att läsa om de resultat för barn som våra insatser leder till.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet presenteras i den ekonomiska rapporten i årsredovisningen.

Insamling och förvaltning av medel

Fördelning av insamlade medel

Våra medel består av medlemsavgifter, gåvor från företag, stiftelser och privatpersoner, bidrag från organisationer, myndigheter, stiftelser och företag samt pro bono-avtal med företag (anställda utför ideellt arbete åt Rädda Barnen, genom reducerade priser och tjänster) samt skänkta fysiska gåvor. För andelsfördelning, se årsredovisning.

Förvaltning av medel

De placeringar som Rädda Barnen har i aktier eller andra tillgångslag skall präglas av företag med en god styrning i förhållande till miljö, etik och social hållbarhet.

I fallet när arv eller gåva innehåller företag vars verksamhet inte når upp till dessa stränga krav avyttras innehaven skyndsamt och ersättningen omsätts i verksamhet för barn.

Etisk insamling

Rädda Barnen följer Giva Sveriges kvalitetskod. Det är insamlingsbranschens självregleringsinstrument och ett stöd i kvalitetsarbetet hos Givas medlemmar. Externa revisorer granskar vartannat år hur pass väl Rädda Barnen följer kvalitetskoden.

Rädda Barnens egen insamlingspolicy ger också vägledning och riktlinjer till Rädda Barnens anställda och medlemmar i insamlingsarbetet. Den tydliggör även för våra givare vilka principer som gäller för insamlingsverksamheten, hur vi samlar in pengar och hanterar gåvor.

Ledord för insamlingen:

- Respekt.
- Öppenhet.
- Trovärdighet.
- Kvalitet.

Kontrollmekanismer

Den interna kontrollen utförs i det dagliga arbetet på flera nivåer av medarbetare i olika roller. I den första nivån arbetar bland annat controllers/ekonomer som gör uppföljning och analyser nära och tillsammans med verksamheterna. På nästa nivå arbetar controllers med mera övergripande analyser och kontroller, vilket ger ledning och styrelse underlag för uppföljning och styrning. I tillägg till detta stärker Rädda Barnens Compliance Officer vår kompetens och styrning i relation till avtal och regeluppfyllnad. Vår internrevisor genomför årligen ett antal granskningar av processer, dokument, etc., för att bland annat värdera och öka effektiviteten i vår organisations riskhantering, styrning och kontroll av ledningsprocesser.

Externa revisorer reviderar vår årsredovisning och stora delar av våra projektmedel för tillförsäkran av att lagar, allmänna föreskrifter och Givas riktlinjer följs.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Som en del av de interna kontrollfunktionerna har styrelsen tillsatt ett revisionsutskott som delvis har som uppdrag att granska risker och kritiska ärenden. Revisionsutskottet har ett delegerat ansvar från styrelsen att följa upp Rädda Barnens ledning och verksamheter vad avser riskhantering, styrning och den interna kontrollen.

Rädda Barnen följer redovisningsregelverket K3 för sin årsredovisning.

Miljömässig hållbarhet

Klimat och miljöfrågor är en viktig del av Rädda Barnen och ett område där vi, globalt genom hela Save the Children-rörelsen och lokalt i Sverige, vill utvecklas och satsa. Påverkan på barn är i många fall större och allvarigare än för vuxna och dagens barn ska hantera det vi nu orsakar.

För Rädda Barnen handlar klimatomställning ytterst om barns grundläggande rätt till liv och utveckling. Av den anledningen vill vi, som Rädda Barnen, fortsätta driva dessa frågor i vår programverksamhet och göra vad vi kan för att minska vårt egna negativa klimatavtryck. I den verksamhet vi bedriver – globalt som lokalt – ska miljöfrågan vara inkluderad.

Policyer och riktlinjer inom miljömässig hållbarhet

Vi arbetar aktivt utifrån följande policyer och riktlinjer.

- Inköps- och upphandlingspolicy
- Policy för miljömässig hållbarhet och klimatomställning
- Riktlinjer för tjänsteresor

Miljökrav vid inköp och upphandling

Rädda Barnen implementerade under 2020 en ny inköpsprocess för att säkerställa tydlighet och kostnadseffektivitet vid upphandling. Som en del av arbetet reviderades även vår inköps- och upphandlingspolicy och vissa hållbarhetsdelar konkretiserades ytterligare. Miljöaspekten är fortsatt en mycket viktig del som alltid skall vägas in i den slutliga bedömningen, tillsammans med andra viktiga aspekter som till exempel totalpris och etik. Vi använder oss också av positiva inköpskriterier, vilket innebär att vi i första hand upphandlar från företag som följer globala riktlinjer så som Global Compact (se mer information under stycket "Etiska riktlinjer och krav på samarbetspartners").

Rädda Barnen Sverige delaktig i arbetet kring The Green Climate Fund

Rädda Barnen påbörjade under 2020 ett arbete för att möjliggöra framtida projektfinansiering via The Green Climate Fund. The Green Climate Fund är en unik global plattform och världens största fond som stödjer utvecklingsländer i arbetet med att minska växthusgasutsläpp och förbättra förmågan att agera på klimatförändringar.

Fonden invigdes 2010 av United Nations Framework Convention on Climate Change och spelar en fundamental roll i Paris-agendan. Rädda Barnen i Australien är den första barnrättsorganisationen i världen att bli ackrediterad för att få pengar från fonden och har efterfrågat en "Account Group": ett mindre team inom Rädda Barnen-rörelsen med intresse och potential att investera tid och resurser i arbetet. Rädda Barnen Sverige är nu en del av denna grupp. Projektfinansiering via The Green Climate Fund kommer ge oss en unik möjlighet att stötta klimatprojekt i utvalda länder och bidra till klimatomställningen.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Resor och resefria möten

Rädda Barnen är en del av en global organisation som verkar i över hälften av världens länder. Vi har dessutom en stor nationell verksamhet med lokalkontor spridda över hela Sverige och en aktiv medlemsrörelse med över 140 lokalföreningar. I normala fall är resandet en del av vardagen i vårt arbete, men 2020 blev ett år då vi, precis som resten av världen, fick ställa om en stor del av vår verksamhet. Hemarbete, reseförbud och kostnadsrestriktioner innebar att vårt resande reducerades kraftigt och där det var möjligt ställde vi om till digitala alternativ. Vi genomförde bland annat vårt första digitala riksmöte med stor framgång.

Vi har under en längre tid arbetat för att minska våra koldioxidutsläpp. Våra riktlinjer för tjänsteresor uttrycker tydligt att resor skall ske på ett så kostnadseffektivt och miljövänligt sätt som möjligt, och att i de fall tjänsteresa är oundvikligt ska annat alternativ än flyg väljas då det är möjligt.

Redan tidigare strävade vi efter att i första hand hålla digitala möten istället för att resa, och vi har därför kontinuerligt investerat i ny teknik och digitala lösningar samt utbildat våra medarbetare. Detta hjälpte oss att snabbt ställa om när världen plötsligt stod inför en ny verklighet. För 2020 var målet att inte överstiga koldioxidutsläpp på 400 ton, vilket vi uppnådde med totala utsläpp på drygt 74 ton.

Vår verksamhet kommer kräva viss återgång till resande för att vi långsiktigt ska kunna utföra vårt uppdrag på bästa sätt. Dock har vi under 2020 sett bevis på hur mycket arbete som framgångsrikt kan bedrivas digitalt vilket vi tar med oss in i framtida planering och utförande.

Antal flygresor 2020: 323 st (2019: 1 972)

Antal tågresor 2020: 981 st (2019: 2 434)

Resekostnader 2020: 808 tkr (2019: 10 120)

Fastigheter

Rädda Barnen hyr sitt huvudkontor i Alvik Strand av Vasakronan och i vårt avtal med dem ingår en särskild överenskommelse om miljömärkt el. Vi använder enbart krav-och rättvisemärkt kaffe samt har flera stationer för källsortering på vårt huvudkontor. Vasakronan erbjuder dessutom turer till och från huvudkontoret under sommarhalvåret med eldriven båt, vilket är mycket uppskattat av vår personal.

I samband med byte av kontorslokaler och renoveringar väger vi alltid in miljöaspekter och strävar till exempel efter att göra en så liten hyresgästanpassning som möjligt, bevara befintliga rumslägen och återanvända möbler. Miljö- och hållbarhetsfrågor ligger alltid högt på agendan när det handlar om lokaler, naturligtvis avvägd med andra viktiga frågor som ekonomi och strategiska lägen. Mycket av arbetet handlar om samverkan med fastighetsägare och fastighetsförvaltare, och är något som pågår aktivt under ett hyreskontrakts alla faser.

Papper och förbrukningsmaterial

Rädda Barnen använder miljömärkta förbrukningsvaror i så stor utsträckning som möjligt. Vi lägger även stort fokus på att minska den totala förbrukningen, där vårt nya aktivitetsbaserade arbetssätt och satsningar på teknik och digitalisering är viktiga komponenter. Av de inköp vi gjorde av papper- och förbrukningsmaterial under 2020 var 74 procent så kallade ”gröna produkter”. Det innebär att produkten har internationell miljömärkning och/eller är tillverkad av material som är mindre skadligt för miljön och/eller av återvunna eller vattenbaserade material. 2020 får ses som ett undantag rörande nivån på våra totala inköp vilken, på grund av hemarbete, minskat markant.

Under 2019 startades en intern miljögrupp av frivilliga medarbetare på Rädda Barnen. Gruppen består av tre mindre grupper som fokuserar på olika delar av verksamheten, för att stötta och stärka vårt hållbarhetsarbete.

Gruppernas syfte och mål konkretiserades i början av 2020 men arbetet avstannade sedan något, mycket på grund av pandemin och distansarbetet. Ett omtag av gruppernas arbete planeras nu under 2021.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Young Voices ger barnen en röst i klimatkrisen

Antalet naturkatastrofer i världen har fördubblats de senaste 20 åren, och barnen är de som drabbas hårdast i klimatkrisen. Under 2020 ville vi ta reda på vad barnen själva behöver och vill kopplat till klimatet, och genomförde en undersökning med 1200 barn i Zambia, kallad "Young Voices".

Resultaten visar på hur klimatförändringarna på djupet påverkar barns verklighet och framtidstro. 46 % av barnen var oroliga över att deras miljö är ohälsosam när det gäller luftkvalitet, vatten, förgiftningar i marken eller naturen nära dem. Nära två tredjedelar av barnen sa att deras framtida liv kommer vara annorlunda från deras föräldrars liv på grund av klimatförändringar. Därtill sa mer än hälften av barnen att de är oroliga att vuxna inte gör tillräckligt för att hantera klimatförändringarna och miljöproblemen.

Rapporten lanserades i november 2020, och spreds både i traditionella och sociala medier. Bland annat bjöds Rädda Barnen in till Zambias största nyhetsprogram för att berätta om resultaten. Rapporten är unik i sitt slag och ger många viktiga slutsatser om barns villkor i Zambia.

I effektrapporten kan du läsa mer om Young Voices.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

GRI-index

Nedan presenteras Rädda Barnens redovisning i ett GRI-index enligt GRI standards i Global Reporting Initiatives riktlinjer, inklusive NGO-branschkomplement enligt GRI NGO G4 Core, samt Rädda Barnens egna områden.

Organisationsprofil		
GRI 102-1	Organisationens namn	Rädda Barnen
GRI 102-2	De viktigaste varumärkena, produkterna och/eller tjänsterna	Årsredovisning, sid 9-11
GRI 102-3	Lokalisering av organisationens huvudkontor	Alvik, Stockholm
GRI 102-4	Länder som organisationen är verksam i	Årsredovisning, sid 12
GRI 102-5	Ägarstruktur och organisationsform	Ideell förening. Årsredovisning, sid 14-15
GRI 102-6	Marknaden som organisationen är verksam i	Årsredovisning, sid 12
GRI 102-7	Den redovisade organisationens storlek	Årsredovisning, sid 12, 19
GRI 102-8	Total personalstyrka, uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor, region och kön	Årsredovisning, sid 19, Hållbarhetsrapport sid 110. Delvis rapporterat.
GRI 102-9	Organisationens leverantörskedja	Hållbarhetsrapport, sid 112 samt sid 117. Delvis rapporterat.
GRI 102-10	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden	Årsredovisning, sid 31-33
GRI 102-11	Beskrivning av hur organisationen följer Försiktighetsprincipen	Rädda Barnen vidtar de försiktighetsmått som svensk lagstiftning kräver.
GRI 102-12	Externt utvecklade ekonomiska, miljömässiga och sociala deklarerationer, principer eller initiativ som organisationer stödjer	FN:s konvention för barnets rättigheter: Årsredovisning, sid 11. Redovisnings- och värderingsprinciper, K3: Hållbarhetsrapport Sid 116-117. GIVAS:s riktlinjer: Årsredovisning sid 20 och 52, Hållbarhetsrapport, sid 113. Barnrättsprinciper för företag: Hållbarhetsrapport, sid 103. Årsredovisning sid 12. UN Global Compact: Hållbarhetsrapport sid 103.
GRI 102-13	Medlemskap i organisationer och/eller nationella/internationella lobbyorganisationer	Internationella Rädda Barnen: Årsredovisning sid 12.
Strategi		
GRI 102-14	Uttalande från ledningen	Årsredovisningen, sid 3-5
Etik och integritet		
GRI 102-16	Organisationens värderingar och principer	Hållbarhetsrapport, sid 108
Styrning		
GRI 102-18	Redogörelse för organisationens bolagsstyrning	Årsredovisningen, sid 14-18, 20

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Kommunikation med intressenter

GRI 102-40	Intressentgrupper som organisationen har kontakt med	Hållbarhetsrapport, sid 104
GRI 102-41	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	RB:s kollektivavtal mellan IDEA och Unionen/Akademikerförbunden gäller inom Sveriges gränser. De som är placerade utanför Sverige omfattas inte av detta kollektivavtal, 11 av 357 personer. Andel som omfattas ca 97 %.
GRI 102-42	Princip för identifiering och urval av intressenter	Hållbarhetsrapport, sid 104, delvis rapporterat.
GRI 102-43	Tillvägagångssätt vid kommunikation med intressenter	Hållbarhetsrapport, sid 104, delvis rapporterat
GRI 102-44	Viktiga områden och frågor som har lyfts via kommunikation med intressenter	Hållbarhetsrapport, sid 104, delvis rapporterat.

Redovisningspraxis

GRI 102-45	Enheter som inkluderas i organisationens finansiella rapporter	Rädda Barnens org nr 802002-8638.
GRI 102-46	Beskrivning av processen för att definiera redovisningens innehåll och aspektavgränsningar	Hållbarhetsrapport, sid 102 och 104, delvis rapporterat
GRI 102-47	Redogörelse av aspekter som redovisas	Hållbarhetsrapport, sid 104
GRI 102-48	Redovisa effekten av eventuella revideringar av information som ingår i tidigare redovisningar, och skälen till sådana revideringar	Inga förändringar jmf med 2019.
GRI 102-49	Väsentliga förändringar som gjorts sedan föregående redovisningsperiod vad gäller omfattning och aspekternas avgränsningar	Inga förändringar jmf med 2019.
GRI 102-50	Redovisningsperiod	Kalenderår
GRI 102-51	Datum för publicering av den senaste redovisningen	2020-05-27
GRI 102-52	Redovisningscykel	Årligen
GRI 102-53	Kontaktperson för frågor angående redovisningen och dess innehåll	Anna Bucht Clarke
GRI 102-55	GRI index	Hållbarhetsrapport, sid 121
GRI 102-56	Redogörelse för organisationens policy och tillvägagångssätt för externt bestyrande av redovisningen	Revisor lämnar yttrande enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Ekonomiska standarder

Ekonomiskt resultat GRI 201

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Årsredovisning, sid 21-22
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Årsredovisning, sid 21-30
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Årsredovisning, sid 21-30
GRI 201-4	Finansiellt stöd från den offentliga sektorn	Årsredovisning, sid 22-25

Miljömässiga standarder

Utsläpp till luft och vatten GRI 305

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 117-119
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 117-120
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 117-120
GRI 305-3	Andra indirekta (scope 3) växthusgasutsläpp	Hållbarhetsrapport, sid 118. Redovisas delvis.

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

Sociala standarder

Anställning GRI 401

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 110-111
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 110-111
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 110-111
GRI 401-1	Nyanställda och personalomsättning	Delvis redovisat i hållbarhetsrapport, sid 110

Arbetsmiljö och säkerhet GRI 403

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 109-110
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 109-110
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 109-110
GRI 403-5	Utbildning för medarbetare inom arbetsmiljö och säkerhet	Delvis rapporterat i hållbarhetsrapport, sid 109, 112

Kompetensutveckling GRI 404

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 111-112
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 111-112
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 111-112
GRI 404-2	Kompetensutveckling och övergångsprogram för medarbetare	Delvis rapporterat i hållbarhetsrapport, sid 111-112

Mångfald och jämställdhet GRI 405

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 108
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 108
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 108
GRI 405-1	Mångfald hos styrelse, ledning och anställda	Delvis rapporterat i hållbarhetsrapport, sid 110, Årsredovisning, sid 16-17, 19
GRI 405-2	Fördelning av grundlön och ersättning mellan kvinnor och män	Delvis rapporterat i hållbarhetsrapport, sid 111, Årsredovisning sid 19

Anti-korruption GRI 205

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 112-113
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 112-113
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 112-113
GRI 205-1	Total andel av verksamheten som blivit utvärderade för korruptionsrisk	100 %, Rädda Barnen ska ses som en enhet
GRI 205-2	Kommunikation och utbildning i organisationens policyer och rutiner avseende motverkan av korruption	Hållbarhetsrapport, sid 112-113
GRI 205-3	Bekräftade incidenter och vidtagna åtgärder	Hållbarhetsrapport, sid 113

Marknadsföring GRI 417

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 113-114
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 113-114
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 113-114
GRI 417-3	Fall av bristande efterlevnad avseende marknadskommunikation	Hållbarhetsrapport, sid 113

Rädda Barnens hållbarhetsrapport 2020

NGO Branschtillägg utifrån G4 core

Etisk insamling

NGO 8 (G4 core)	Källor till medel och de fem största givarnas bidrag	Hållbarhetsrapport, sid 116. Årsredovisning, sid 22-25
-----------------	--	---

Rädda Barnens egna ämnen

Fördelning av insamlade medel (RB 1)

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 116
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 116
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 116
RB 1	Fördelning av insamlade medel	Hållbarhetsrapport, sid 116. Årsredovisning, sid 22-25

Lagefterlevnad (RB 2)

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 116-117
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 116-117
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 116-117
RB 2	Lagefterlevnad	Hållbarhetsrapport, sid 116-117

Uppföljning och utvärdering (RB 3)

GRI 103-1	Förklaring till varför frågan är väsentlig och frågans avgränsning	Hållbarhetsrapport, sid 115-116
GRI 103-2	Hur organisationen ser på frågan och hanterar den	Hållbarhetsrapport, sid 115-116
GRI 103-3	Hur organisationen utvärderar hanteringen av frågan	Hållbarhetsrapport, sid 115-116
RB 3	Uppföljning och utvärdering	Hållbarhetsrapport, sid 115-116 samt Effektrapport

Rädda Barnen är världens största självständiga barnrättsorganisation. Vi finns på plats där vi gör mest nytta för barn – i Sverige och runt om i världen. Med fokus på långsiktigt hållbara insatser, gör vi omedelbara och bestående skillnader i barns liv.

Rädda Barnen

107 88 Stockholm

Tel: 08-698 90 00

kundservice@rb.se

www.raeddabarnen.se